

# **SISTA MÄNNISKAN PÅ MARS**

***Henrik Hall***

**Del 5. Det nya livet**

2023-05-20

Det har gått fyra dagar sedan landningen, eller vad man nu ska kalla den. Sergio och Kwa-Lin sover samtidigt för första gången sedan vi kom till Mars, vilket ger mig tid att försöka förstå vad som faktiskt hände och hur det kan komma sig att vi faktiskt klarade oss hit till basen med livet i behåll alla tre. Vi satt tillsammans vid kontrollerna när det var dags att bryta omloppsbanan och börja nedfärden i landaren. Inte för att det behövdes, utan för att det var ett tillfälle ingen av oss ville missa för allt smör i Småland. Vi skulle ju aldrig någonsin få vara med om något liknande igen, vilket så här i efterhand känns som århundradets underdrift. Ändå, trots att vi satt där alla tre på helpänn, dröjde det alldeles för länge innan någon av oss insåg att vi var på väg mot den stora katastrofen. Var det alla lyckade övningar på Jorden, som vaggat in oss i en falsk säkerhet av att allt skulle gå bra? Eller hade vi tappat stinget under åtta, i stort sett, sysslolösa månader i tomma intet? Hade det varit en månlandning hade någon av kontrollrummen på Jorden fattat vad som var fel tämligen omgående, men om nu Jorden skickade någon varning till oss, måste den ha kommit när kommunikationsutrustningen redan låg i tusen bitar.

Det var Kwa-Lin, med sin vassa analytiska vetenskapshjärna, som först insåg att de data kring hastighet, höjd och infallsvinkel som vi såg på våra skärmar, omöjligt kunde stämma med den bana som vi faktiskt rörde oss i. Hon slog över till de manuella kontrollerna i reservsystemet och bad mig kolla om det var något fel i huvuddatorn. Jag hittade inte felet då och kommer kanske aldrig att göra det, men att det fanns någon form av bugg som fick systemet att räkna fel, stod utom allt tvivel. En total omstart kanske hade hjälpt, liksom en felsökning med ett av mina specialprogram, men de två minuter som något av detta hade tagit, fanns verkligen inte. Vid det här laget såg både Sergio och jag att vi rusade i otäckt hög fart mot Mars-ytan och definitivt inte mot någon plats i närheten av vår bas. Kwa-Lin hade redan tagit över alla kontroller manuellt och skrek åt oss att hålla oss borta och att stänga av alla automatiska system. Jag tvångsavslutade alla datorer som fortfarande var igång, kollade att jag var ordentligt fastspänd och började förbereda mig på att ta farväl av livet. Även Sergio hade fattat att det inte var läge för grupparbete och satt blickstill och likblek i sin stol. Vid det här laget hade Kwa-Lin fått igång bromsmotorerna och det kändes som att hon kunde styra vårt lilla bräckliga livsrum hjälpligt. Vi utnyttjade det tillfälliga lugnet för att sätta på oss rymddräkterna och koppla in luftförsörjningen till våra personliga aggregat istället för till kabinen, eftersom luften räcker längre då. Sergio tog över kontrollerna tillfälligt medan Kwa-Lin satte på sig sin dräkt och när hon var tillbaka i sin stol, fortsatte hon leta efter signalen från basen. Vi var nu nere på bara ett par hundra meters höjd, men Kwa-Lin hade lyckats få in oss på en nästan horisontell bana. Alldeles för sent fångade vi upp den svaga signalen, långt ute till vänster, bara aningen framför oss. Med facit på hand kanske det hade varit bättre att försöka göra ett varv till runt Mars innan första landningsförsöket, men risken att då inte klara hela varvet runt eller att krascha mot ett berg, var säkerligen det som fick vår pilot att agera blixtnabbt. Samtidigt som hon styrde om bromsraketerna så att vi hamnade på kurs mot basen, fällde hon ut fallskärmarna. Det var då paniken bröt ut på allvar i kabinen. Uppenbarligen måste en fallskärm ha trasslat ihop sig eller inte fällts ut. Vi började vobbla i allt högre fart. Av allt att döma närmade vi oss basen, men någon lugn, planerad landning, så som vi hade tränat på Jorden, var inte att tänka på. Kwa-Lin skrek åt oss att förbereda nödlandning och hålla oss undan. Något annat hade vi inte ens funderat på, vi var inte till någon hjälp alls längre. Mars-ytan var nu otäckt nära, men vår hastighet hade också minskat och Kwa-Lin började få ner snurrandet till en hanterlig nivå. Då tog hon det oväntade och lätt galna beslut som hon skulle få ångra så bittert, men som kanske också räddade livet på oss alla. I ett försök att se bättre genom fönstren och ha bättre svängrum vid kontrollerna, spände hon loss sig från sin stol och ställde sig upp på huk. Kort därefter slog vi i marken första gången med en rejäl duns, men studsade upp igen. Jag räknade till tre ytterligare nedslag innan jag tappade medvetandet.

När jag vaknade till var det till min förvåning beckmörkt. Inget fungerade i landaren och vi befann oss på natt-sidan av Mars.

Vänta, Kwa-Lin vaknar till och verkar ha ont. Jag måste ge henne morfin. Jag fortsätter skrivandet imorgon.

2023-05-21

Kwa-Lin mår förbluffande mycket bättre nu än igår och har sovit relativt lugnt ett tag. Sergio är ute och letar bevismaterial vid landaren. Han bad mig uttryckligen att stanna för att Kwa-Lin skulle slippa vara ensam. Skriva dagbok känns som en lika bra aktivitet som någon annan, i den kaotiska och oklara situation vi nu befinner oss i.

Det var som sagt beckmörkt, men någon, det visade sig senare vara Sergio, höll ändå på att ta sig ur landaren på något vis. Jag spände loss mig och kände igenom min egen kropp. Mörbultad var jag, men helt klart vid liv och utan några frakturer eller andra allvarliga blessyrer. Jag sände en tacksamhetens tanke till dem som konstruerat säkerhetssystemen. Jag kände mig fram i landaren, vilket inte är lätt när man har tjocka rymdhandskar på sig och alltså inte kan känna något i ordets rätta bemärkelse. Det var dock inte svårt att fastställa att väldigt många saker inte befann sig på de platser där de borde vara och inte i det skick de borde vara heller. När jag började försöka röra mig runt i kabinen, fick jag närmast en chock. Det var näst intill omöjligt. Det tog ett tag innan jag insåg att jag var så van vid tyngdlöshet att jag upplevde även den lätta Mars-gravitationen som ett svårt handikapp.

Detta var dock inget mot den chock jag fick när jag hittade Kwa-Lins livlösa kropp någon halvmeter ifrån mig. Jag insåg först inte att det var hon och fortsatte att känna mig fram på ett sätt som absolut inte hade varit rumsrent om hon haft vanliga kläder på sig. När jag förstod att det var två ben jag drog mina händer längs, blev jag först lättad över att någon mer än jag var där, sedan orolig för om denna någon levde över huvud taget, därefter iskall, när jag kände det ena benet sticka av i en väldigt onaturlig vinkel. Vi hade förvisso tränat benbrott på dockor och gått igenom allt vi skulle behöva veta om hur vi fixade till dem, men inte i beckmörker utan någon som helst utrustning. Framför allt utan skräcken av att inte på något vis kunna ta reda på om rymddräkten också skadats vid kraschen. Min snabba slutsats var att jag framför mig hade en person som aldrig mer skulle kunna gå och började leta i mitt huvud efter lektionerna i amputation, som vi hade haft i början av träningen.

Att säga att jag hade svårt att tänka klart, var ingen överdrift. Jag måste ha flutit in i något slags koma, eftersom jag började tänka på kebapizza och på att Sanjay skulle komma och fixa allt. Jag måste ha legat där och yrat för mig själv ett bra tag, när det plötsligt knackade på hjälmen och något drog mig i armen. Båda dörrarna till kapselns luftsluss var vidöppna och en svag strimma ljus sipprade in. Jag skyndade mig ut för att få uppleva min första soluppgång på Mars, tillsammans med Sergio, som förstas var den som hade knackat. Det var en mäktig men på samma gång tråkig syn, olik alla soluppgångar jag sett genom Jordens atmosfär. Njutningen blev inte långvarig, för Sergio hade bråttom att komma iväg och jag var tacksam för att han tog kommandot. Efter att han förgäves försökt få igång min radiosändare en kort stund, började han gestikulera om att vi måste hitta basen. Jag såg på de fotspår som han lämnat runt landaren att hans sökande så här långt, i mörkret, inte varit särskilt vidsträckt eller välstrukturerat. Han verkade föreslå att jag skulle gå i ena riktningen och han i den andra, båda mot varsin bergskam. När vi nått toppen på kammen skulle vi gå vidare om vi såg basen, men återvända om vi inte såg den. Det är tur att panik och svett droppar inte syns särskilt bra genom en rymddräkt. Eftersom vi inte såg minsta spår av basen från där vi stod och bergskammarna såg både höga och avlägsna ut, kunde jag snabbt räkna ut att luften vi kunde bära med oss i rymddräkterna knappast skulle räcka till basen om den inte låg precis på andra sidan en av kammarna. Teoretiskt sett skulle vi kunna komma tillbaka och fylla på ny luft vid landaren, under förutsättning att luftsystemet var en av de få saker som var oskadade. Om allt fungerade perfekt skulle vi kunna hålla oss vid liv i två dygn, men den som eventuellt hann fram till basen inom den tiden, skulle antagligen inte hinna tillbaka till landaren innan luften tagit slut för de andra två.

Jag var dock mer orolig för Kwa-Lin och försökte signalera att hon låg därinne med brutet ben. Sergio gjorde en uppgiven gest som skulle ha kunnat tolkas som "ingen idé att bry sig" och började gå åt sitt håll. Jag gjorde ett sista försök att pejla in signalen från basen, både till min egen enhet och till landarens, men tvingades återigen konstatera att all kommunikation var död. Vid det här laget, när solen började klättra upp på himlen, hade vi annars kunnat be om råd från Jorden, men det var bara att konstatera att vi nu endast hade oss själva att lita till.

Jag började gå mot min bergskam, ivrigt spejande runt omkring och då och då bakåt för att se var Sergio höll hus. Jag försökte tränga bort tankarna på vår tredje besättningsmedlem, på om hon var död eller inte och på vad vi i så fall skulle kunna göra för henne. Det visade sig snart att jag överskattat avstånden rätt så rejält i den nästan obefintliga atmosfären och lätta gravitationen. När solen stod rakt upp på himlen, var jag redan uppe på en liten topp i

bergskammen och kunde blicka ut över ett mycket stort område. Inte minsta tillstymmelse till något mänskligt någon stans. På ett sätt blev jag besviken, på ett annat sätt lättad eftersom det var så uppenbart att det inte lönade sig att leta längre åt det här hållet. Basen måste finnas åt Sergios håll, om den över huvud taget låg inom räckhåll. Jag tittade åt hans håll, men jag hade för länge sedan tappat honom ur synhåll och kunde bara hoppas. Jag började gå tillbaka och insåg att jag inte hade överdrivet mycket tid innan det blev helt mörkt igen och jag skulle bli tvungen att övernatta ensam i min rymddräkt. Med tanke på att jag antagligen inte skulle överleva något sådant, snabbade jag på mina steg.

Som om situationen inte var nog pressande, blåste det upp en liten sandstorm. Inget allvarligt, mer än det lilla otrevliga faktum att alla mina spår var bortblåsta. När stormen bedarrade efter någon halvtimme, hade jag nästan ingen aning om vart jag skulle gå. Jag befann mig uppenbarligen fortfarande mellan de två bergskammarna och tog för givet att den närmaste var den som jag hade varit uppe på, men alla stenar såg precis likadana ut.

Landaren hade rullat ner i en mindre dalgång och syntes därför inte annat än på nära håll.

Jag började gå i det jag bedömde som rätt riktning, men det var som när man går fjällvandring på Jorden utan att följa en led och någon annan håller i kartan - man har absolut ingen aning om vad som är rätt och fel eller upp och ner. Solen började gå ner och skräcken började krypa in i mig igen. Att jag var både vrålhungrig, urtörstig och genomtrött var helt perifera känslor vid sidan om dödsångesten. Jag försökte pigga upp mig med insikten om att jag inte riskerade att bli uppäten av vare sig vargar, lejon eller krokodiler, men det var verkligen en mycket klen tröst. Att jag faktiskt hade lyckats komma till Mars, som en av bara tre jordbor, kändes heller inte uppiggande i mitt prekära läge. Visst hade jag räknat med att dö på Mars, men verkligen inte så här snabbt och på det här sättet. Jag satte mig ner för att invänta natten och döden. Det enda jag visste var att den senare antagligen skulle dröja aningen längre. Jag försökte andas lugnt för att syret skulle räcka längre än de två timmar som min mätare nu indikerade, men det är inte en lätt övning när hjärtat galopperar som en hjord ardennerhästar.

Plötsligt händer det där fantastiska, oväntade, enorma som bara en gammal reklam för trisslotter brukar mäka med. Två små ljuskäglor dyker upp över en kulle. Långsamt men säkert växer de i styrka medan de kränger fram och tillbaka, upp och ner. Även om jag förstod med mitt intellekt att det bara kunde vara Sergio som kom körande i en av basens Mars-bilar, blev jag både förskräckt och klenrogen. Jag var så inställd på att dö där jag satt att det tog flera minuter för mig att resa mig och börja gå mot ljuset. Det var inte helt lätt att avgöra vart bilen var på väg, eftersom den var tvungen att väja för alla stenbumlingar, men efter ett tag såg jag ett mönster av målmedvetenhet och började själv rikta mina steg åt samma håll. Uppenbarligen var det inte något fel på bilens navigationsutrustning. Kanske hade den också kontakt med Jorden och kunde få hjälp därifrån. Jag hade varit närmare landaren än jag trott, men skulle ha missat den helt om jag fortsatt gå i samma riktning som tidigare. Det kändes som att det tog mig en dryg timme att ta mig fram och innan jag hunnit så långt hade lyktorna stannat.

Sergio är på väg in genom basens luftsluss, jag får fortsätta imorgon.

2023-05-22

Sergio hade verkligen hittat en del intressant vid landaren, men lyckades inte få med sig allt igår. Han insisterade på att få åka dit igen idag, ensam. Det sista jag vill ha just nu är konflikter, så jag lät honom åka. Kwa-Lin är vaken i perioder nu och har börjat äta, men skulle inte klara smärtan utan morfinet. Hon försökte resa sig nyss, men fick ge upp den tanken med ett kvävt skrik.

Tillbaka till kraschlandningen. När jag till slut nådde tillbaka till landaren, med hjälp av billjusen, hade Sergio redan gjort några fruktlösa försök att lyfta ut Kwa-Lin. Den låga gravitationen hade nog hjälpt honom att klara det, om det inte varit för den trånga landaren och luftslussen som låg i fel riktning för hennes kropp. Det var svårt nog för oss två tillsammans, men det gick till slut och när hon kommit ut i ljuset från billyktorna fick jag belöningen: den mest fantastiska syn jag sett på mycket, mycket länge, kanske någonsin. Hon grimaserade av smärta! Alltså var hon vid liv. Jag försökte förklara för Sergio med teckenspråk, men han var bara fokuserad på en enda sak: att komma tillbaka till basen. Jag kollade hennes luftmätare; jodå, hon hade andats lätt och hade ännu några timmar kvar. Jag kollade min egen, greps nästan av panik, gjorde en ansats att röra mig mot landarens reservluft, men Sergio gestikulerade med handen mot halsen att det inte var någon idé. Han kom fram och ändrade mina inställningar så jag skulle få mindre andel syre och mer koldioxid i inandningsluften. Längre överlevnad med mer huvudvärk och dåsighet. Men jag behövde inte skriva en avhandling i det läget, allt handlade om att ta sig till basen fortast möjligt. Vi försökte hitta någon stans att lägga Kwa-Lin på bilen, men så länge vi satt i den båda två, Sergio och jag, var det omöjligt. Till slut klev han av, gestikulerade åt mig att sätta mig på förarplatsen, klämde ner Kwa-Lin i en troligen väldigt obekväm, men åtminstone säker position på andra sidan och gestikulerade åt mig att köra. När jag försökte invända att han lika väl kunde köra, pekade han på sin luftbehållare och gav mig en knuff som inte lämnade någon tvekan om att det var jag som skulle köra och han som skulle gå efter. Han hade förstås rätt. Han hade fyllt på fräsch luft vid basen och skulle klara sig flera timmar på egen hand om han lyckades hålla sig i så mycket rörelse att han inte frös ihjäl, men för oss två andra var det mycket bråttom att komma tillbaka.

Jag lyckades följa spåren tillbaka, men det gick verkligen inte snabbt. Till en början kunde Sergio hålla jämna steg med oss genom att ta en rakare väg, men när klättringen uppåt började, hamnade han på efterkälken. Jag blev orolig att vi skulle behöva köra uppför den allt brantare bergskammen, men i rätt ögonblick öppnade sig en liten ravin. På andra sidan såg vi basen, vårt hem och vår räddning, visserligen på behörigt avstånd, men ändå. Innan det börjat bli kallt på allvar var vi framme. Jag vände bilen för att Sergio skulle ha glädje av lyktorna och långt därborta anade jag en liten prick röra sig mot oss. Jag övervägde att åka och hämta honom först, men insåg att det var emot allt sunt förnuft att lämna en skadad bosättare som jag nu hade chans att hjälpa, för att hämta en som troligen skulle klara sig bra på egen hand. Dessutom var min luftmätare nere på noll. Jag öppnade ytterdörren till luftslussen i den närmaste delen av basen och kunde relativt lätt bära in min skadade kamrat. Jag log ett snett leende när jag insåg att detta nog var det närmaste jag skulle komma ett eget giftermål, att få bära damen i gänget över tröskeln till vårt nya hem.

Väl inne genom luftslussen, när jag kollat att atmosfären var bra där inne, tog jag bort kåporna på våra rymddräkter och kastade mig ner på marken. Aldrig har jag väl varit så glad över att komma hem. Det var knappt jag hörde Kwa-Lins flämtningar och kvävda rop av smärta. När jag hörde att det började pysa i luftslussen, vaknade min professionella sida och började leta i minnet efter rätt saker att göra vid ett benbrott. Jag insåg att vad vi än skulle hitta på, skulle det göra så förtrivlat ont att vi inte skulle ha hjärta att slutföra det. Jag bestämde mig därför för att en injektion morfin var rätt start och hade precis tagit ut nålen igen när Sergio kom in genom dörren. Han hade kommit längre i tankearbetet än jag gjort och var betydligt mer målmedveten. Utan att fundera på smärtan och utan att ta av rymddräkten, vare sig sin egen eller patientens, hade han dragit benet till en position som åtminstone liknade normal. Därefter hämtade han den vassaste kniv han kunde hitta och skar snabbt och till synes vant upp rymddräkten så att han kom åt benet och det sår som hade bildats när han dragit benet till rätta. "Desinfection" mumlade han och jag vaknade till, tacksam över att ha fått en uppgift jag klarade av. Medan jag tvättade såret grundligt och stoppade blodflödet hjälpligt med kompresser, hämtade han gips, bandage och mer utrustning. Jag som trott att vi inte skulle klara det här utan Sanjay, fick till min glädje se mig ha fel och efter hand som mitt minne av sjukvårdskurserna vaknade till liv, hjälpte jag också till allt mer. Kwa-Lin stönade till då och då, men var lugn i stort sett hela tiden. Jag tror inte bara det berodde på morfinet, det

vi gjorde skulle ha kunnat väcka en elefant.

När hennes ben var stadigt inpackat i gips och vi lagt henne tillrätta på en provisorisk bädd av allt någorlunda mjukt vi kunde hitta, sa min intuition att det var dags för oss andra att också vila, men det sa inte Sergios. Han plockade fram ankomstmanualen och började dela ut uppgifter till mig, samtidigt som han själv for fram och tillbaka som en tätting för att säkra att basen var beboelig. Jag måste medge att jag några gånger funderat på varför Sergio blivit utvald till den här expeditionen, särskilt några speciella gånger under resan till Mars, men nu var alla tvivel helt bortblåsta. Maken till uppgiftsfokusering, organisering och ledarskap har jag aldrig tidigare sett. Jag förmodar att det var just det här som kom ut av de många testerna vi gick igenom. Jag kan se för mitt inre hur testledarna hoppar högt av förtjusning över att ha hittat en sökande som slår i taket på alla de mest väsentliga mätningarna.

Solen hade nu kommit upp över horisonten igen och vi arbetade oförtrutet vidare inte bara med att säkra det allra mest livsnödvändiga, utan också med att montera ihop de två modulerna, som landat på den här platsen, packa upp mat och andra förnödenheter, montera ihop möbler och annat lyxigt. En enda sak fick vänta: att upprätta förbindelsen med Jorden.

Ingen sa något högt, men det kändes lång väg att vi var överens om att de gott kunde få svettas ett tag till och tro att landningen misslyckats, särskilt som vi inte kunde utesluta att någon där borta hade klantat sig rejält med någon detalj i förberedelserna.

När basen var i så gott skick att Sergio också var nöjd, spelade vi in ett kort videomeddelande där jag talade om att vi var framme och skulle höra av oss snart igen, och stängde av förbindelsen igen efter att vi skickat det. Vi tyckte det var bäst att bara en av oss pratade, eftersom inte alla tre klarade att vara med och Sergio var för upprörd för att kunna samla sig till ett trevligt meddelande som kunde visas för flera miljarder människor under oändlig tid. Vi vet ju alla hur ofta Neil Armstrongs patetiska lilla replik har vevats i all världens TV-kanaler...

Vi enades om att det var bäst att en av oss var vaken med Kwa-Lin och Sergio erbjöd sig att ta första vakten. Jag hade velat vara hjälte och utmana honom om den ynnesten, men jag var rädd att jag ändå inte skulle kunna hålla ögonlocken öppna, så jag tog tacksamt emot erbjudandet. Han lovade att väcka mig efter två timmar, men det måste ha blivit minst tolv.

Fråga mig inte hur karln klarar sig.

Billykorna närmar sig. Perfekt! Dagbokens tillbakablickar är klara, skönt att få ta sig an det som händer här och nu. Ikväll tänkte jag föreslå en fin middag och fira att vi klarade oss alla tre. Jag antar att vi får ligga till bords, som romarna.

2023-05-23

Det sägs att fattiga, olyckliga människor, som kanske har drivits från hus och hem av krig och förödelse, är de som är allra bäst på att glömma sina bekymmer med en glad fest. När man står på randen till avgrundsdjupet behöver man glädjen som bäst och då hittar man den. Jag vet inte om det är sant och jag kommer aldrig att få en chans att ta reda på det, men ungefär den typen av glädje och uppsluppenhet kände vi alla tre i går kväll. Kanske kände vi också den glädje som bara den kan känna som benådats från ett dödsstraff på vägen till elektriska stolen, eller överlevt en flygplanskrasch som rimligen borde ha dödat alla ombord. Om vi inte hade det tidigare, så har de senaste dagarna gett oss en genuin samhörighet som inget kommer att kunna rå på. Det är vi mot hela Universum och inget ska få komma emellan de tre musketörerna. Sergio drog dåliga brasilianska vitsar och jag sjöng ännu sämre svenska snapsvisor, allt medan Kwa-Lin skrattade så att hon började gråta av smärta.

Vi hade bespetsat oss på ännu en gourmet-måltid av frystorkat och pulverdricka, men en rolig överraskning väntade. När han sökte igenom de containrar som skickats upp före oss, hittade Sergio en låda med den sträva varningstexten "får endast öppnas efter landning av de fyra första människorna på Mars". Lite humor har de i alla fall, våra kära ledare. Vi höll en tyst minut för att Sanjay skulle vara närvarande, åtminstone i våra sinnen och började sedan öppna lådan som tre otåliga barn på julafton. Ja, Kwa-Lin deltog förstås mest med glada tillrop, meningslösa instruktioner och bubblande skratt. Att röra sig fram till lådan från den provisoriska divan vi mödosamt konstruerat åt henne av allt mjukt vi kunde hitta, var inte att tänka på. Inuti, väl förpackat i alla stötdämpande material man kan tänka sig, fanns fyra paket med konserver, vart och ett med en nationsflagga så att vi inte skulle frestas att ta fel. Kwa-Lin fick tårar i ögonen vid åsynen av dumplings, nudlar och stekt ris på burk. En påse White Rabitt-kola hade de också lyckats få med, ett speciellt kinesiskt godis där det inte är helt klart om man ska äta det tunna inner-papperet runt kolorna eller inte. Sergios ögon tårades av skratt när det stod klart att någon där nere på Jorden inte riktigt hade koll på brasiliansk mat, utan hade lyckats få med både burritos och paella. Eftersom jag inte var påtänkt för någon Mars-färd när lådan skickades upp, troligen två år före oss, slapp jag risken att hitta surströmming och kroppkakor i mitt paket. Istället kunde jag välja på bland annat pannkakor med lönsirap, jordnötssmör, tandoori-kyckling och samosas. Givetvis delade vi broderligt och systerligt på alla rätterna och njöt i fulla drag. Pricken över i var en magnumflaska Moët et Chandon som också lyckats överleva resan. Uppenbarligen var de obemannade landningarna lugnare än vår!

Inte oväntat blev det en lång sovmorgon idag och vi har för första gången sedan ankomsten kunnat unna oss en lugn dag i och nära basen. Jag insåg att jag ännu inte varit utanför huset sedan jag stapplade in med Kwa-Lin och tog mig en liten promenad i närområdet. Det var härligt att komma ut och röra på sig, särskilt efter den långa resan, även om det inte precis handlade om att gå ut och ta en nypa frisk luft.

2023-05-24

Äntligen har jag tagit mig tid att titta på hårddiskarna som Sergio släpat hem från landaren. De var inte i något vidare skick, men det är ju inte första gången jag lappat ihop kraschade datorer och plockat reservdelar från här och var, så till slut kunde jag ge mig in och läsa koden. Jag förbannar mig själv att jag inte kollade det här redan på Jorden. Det mesta ser förstås ut precis som det ska, men i landningsinstruktionerna finns en passage som är skriven på ett kodspråk som jag inte känner till. Bara det är förstås en källa till oro! Det verkar inte vara något särskilt avancerat språk, men varför vill någon skriva en instruktion som jag inte ska kunna läsa? Eller ser jag spöken på ljusan dag? Det kan ju förstås vara ett språk som är uppfunnet under de senaste fem åren, när jag inte jobbat alls med programmering. Jag önskar att jag haft något slags Rosetta-sten så jag hade kunnat översätta enkelt, men med lite avancerad gissningslek, lyckades jag komma fram till en trolig översättning. Om denna stämmer finns en felprogrammering i den här passagen, som tvingar in programmet i en loop som inte går att ta sig ur. Den som är konspirationsteoretiskt lagd skulle förstås kunna säga att någon inte ville att vi skulle lyckas landa säkert. Det låter helt vrickat. Skulle de ha velat få hela projektet att skita sig hade de haft gott om möjligheter tidigare, särskilt vid starten från Jorden. Det känns betydligt mycket mer som en väldigt enkel och väldigt mänsklig felprogrammering i en programsekvens som normalt sett inte skulle ha behövt anropas och därför lyckades undgå att testas på Jorden. En av hundra programrader innehåller ju normalt sett fel i första läget och även efter omfattande, minutiös testning, går det knappast att utesluta att det finns något fel kvar bland de flera miljoner programrader som på olika sätt styrt oss på resan hit. Det får bli slutsatsen och den enda version jag ger till de andra två. Vi har nog med bekymmer för att lägga energi på att grubbla om det här. Fast riktigt säker är jag inte.

2023-05-25

I morse klarade Kwa-Lin att sätta sig upp för första gången sedan landningen. Hon har fortfarande rejält ont, men det har hon oavsett hur hon arrangerar kroppen, "so best to fuck pain and go work", som hon uttryckte det själv på sitt karga, heroiska sätt. Vi pallrade upp henne med kuddar och kartonger så att hon kunde sitta med sin dator och läsa alla gratulationer på kinesiska som strömmat in från Jorden. Det var uppenbart att det gjorde henne gott och det kändes bra att det var just hon som hade fått hundra gånger fler meddelanden än någon av oss andra. Plötsligt började hon gråta. Tyst och försiktigt och väldigt behärskat, men ändå helt tydligt. Hon bad mig hämta en spegel, hennes toalettväska och en hårborste. Med ingående noggrannhet lade hon på en kraftig make-up, med särskild omsorg om rouge på kinderna och klarröda läppar, borstade det kortklippta håret noga och satte upp det så gott det gick med spännen och snoddar. Slutligen satte hon på sig sin tunnaste och finaste blus, satte datorn på inspelning och talade in ett stämningsfullt och högtidligt anförande på kinesiska. Det gick inte att ta miste på att detta var ett alldeles särskilt meddelande, men eftersom hon inte har någon familj eller nära anhöriga på Jorden, var det svårt för oss att gissa vem hon talade till. Efter att hon skickat meddelandet och torkat bort tårarna frågade jag försiktigt om hon hade talat till någon särskild. Hon började gråta igen när hon berättade att Kinas president skickat ett personligt meddelande där hon uttryckte sin stora oro för att just Kwa-Lin inte hade hört av sig efter landningen och ville försäkra sig om att det inte hade hänt henne något. För en så stor och betydelsefull kvinna ville hon göra bästa möjliga intryck, men hon hade också berättat precis vad som hade hänt när hon brutit benet och hur hennes trogna kamrater hade räddat hennes liv. Jag hade inte hjärta att avslöja för henne att Sergio och jag hade svurit på att Jorden gärna fick sväva i okunnighet om exakt hur illa landningen hade gått och att detta var första gången någon nämnde något om skador.

Jag insåg att jag kanske också behövde underrätta en speciell person och spelade snabbt in ett meddelande till mamma. Polarna skulle få sitt i sinom tid, men att tacka statsministern och kungen känns för mig helt främmande. TV och nyhetssajter får också vänta, trots att jag redan fått några hundra meddelanden från dem. Det känns på något vis som att jag uppfyllt mina plikter mot dem och inte längre kan nås av några repressalier för att jag håller mig undan.



2023-05-26

Jag tog en lite längre rundtur med bilen idag, bara för att få vara för mig själv en stund. Härlig känsla, men samtidigt konstigt att inte kunna ha något riktigt mål med resan. Det är ju inte precis så att det ligger en häftig glasskiosk vid slutet av vägen. Så småningom är väl tanken att vi ska ge oss ut på längre vetenskapliga expeditioner, vilket i och för sig blir kul, men än så länge verkar det som att det är fullt tillräckligt att vi bara överlever.

När jag kom tillbaka märkte jag att Sergio hade varit inne och tittat på hårddiskarna från landaren. Det är han i och för sig i sin fulla rätt att göra, men jag kunde inte släppa tanken på att han inte riktigt köpt min förklaring om oavsiktlig felprogrammering. Sergio är ingen oäven programmerare, även om han lärt sig det mesta under bosättnings-utbildningen, men chansen är ändå liten att han skulle hitta och förstå de saker jag upptäckt. Det inser han nog själv och därför är det desto mer anmärkningsvärt att han gav sig in på egen hand, istället för att be mig visa och förklara. Han sa inget om saken och jag låtsades som att jag inte märkt något. Den goda stämningen och samhörigheten från vår ankomstfest häromkvällen, var hur som helst inte riktigt där.

2023-05-27

Det är märkligt hur snabbt det blir vardag och rutin även av något som nyss var helt främmande. Vi har redan anpassat oss efter det något längre Marsdygnet och det känns helt naturligt att ta ett skutt på tre meter på de ställen där utrymmet inomhus tillåter det.

Rymddräkterna hindrar några längre eller högre flygturer utomhus, men även de otympliga dräkterna börjar kännas helt normala. Ledningen på Jorden förväntade sig att vi skulle fortsätta att räkna jordtid, både för deras skull men också för att de räknade med att våra kroppar inte skulle kunna ställa om sig hur lätt som helst. Framför allt det senare argumentet är direkt löjligt, efter en flera månader lång flygresa utan några som helst naturliga referenser till tid och rum. De tänkte att vi skulle ställa klockorna efter centrala Kina, för att passa med flesta möjliga antal människor på Jorden. Kwa-Lin var den som tydligast motsatte sig detta och frankt deklarerade att "nu bor vi på Mars, nu är det Marstid som gäller". Vi andra hade inget att invända och jag programmerade om våra digitala klockor och datorernas klockor, så att solen står som högst på himlen exakt kl 12 varje dag. Enda minnet av en svunnen tid är ett gammalt armbandsur med visare som jag ärvt från min far och tog med av sentimentala skäl och som av naturliga skäl får fortsätta att visa Linköpings-tid. Jag tittar nästan aldrig på den eftersom jag alltid blir lite sorgsen när jag gör det. Exakt varför jag blir ledsen vill jag inte behöva fundera på.

Det roligaste är när vi ger tidansgivelser till Jorden, t ex att "vi skickar nästa rapport kl xx". De har inte riktigt förstått vår tid eller så vill de inte acceptera vår självständighet, så de skriver och frågar om något gått fel ibland när rapporterna kommer aningen senare än de har tänkt sig. Vi skulle förstås kunna säga "kl xx Marstid", men det känns nästan lite fånigt: de vet ju var vi befinner oss! För det mesta har det dock rent akademisk betydelse. Vi kan inte upprätta kontakt med Jorden mer än vissa delar av dygnet, när vår sida av Mars är riktad mot Jorden och under de timmarna är det ofta natt i Europa, så ingen svarar ändå. Förutom Kwa-Lins 100 miljoner kinesiska fans förstås, som verkar vara lika många i varje tidszon runt hela jordklotet (eller så sover de aldrig).

2023-05-28

Kwa-Lin är en riktig kämpe. Idag hade hon bestämt sig för att resa sig upp och med hjälp av Sergio och mig gick det till slut, under stora plågor. Med hjälp av två kryckor, som Sergio tillverkat av sönderslagna delar från landaren och förbrukade transportlådor, kunde hon ta några steg innan hon utmattad sjönk ihop på en stol. Samtidigt som jag beundrar hennes viljestyrka och smärttålighet, börjar jag fundera på hur väl vi lyckades med gipsningen. Ska man verkligen ha så ont när benet är fixerat? Det är nu vi skulle ha haft Sanjay här. Han hade fixat det hela. Han hade vetat om vi skulle bryta upp gipset och dra benet till rätta en gång till. Nu när ledningen på Jorden ändå vet om vad som hänt (Kinas president är inte precis tjejen man anförtror en hemlighet till) har vi kunnat ställa frågor, men några vidare svar får vi inte.

2023-05-29

Idag var första gången två av oss var utanför bostadsmodulen samtidigt efter att vi kom hit. Helt enligt plan var bara knappt hälften av solcellerna uppmonterade av robotarna innan vi kom hit och några av dem fungerade heller inte perfekt. Det är ingen fara med strömförsörjningen så länge vi bara är tre, inte drabbas av några svåra sandstormar och inte tänker ta bilarna på några längre turer, men vi kände ändå att det kunde vara bra med lite överkapacitet, så att batterierna alltid kan vara full-laddade på kvällen. Det är svårt att sätta upp solpaneler och få dem att fungera på egen hand, så Sergio bad mig komma ut och jag tror inte Kwa-Lin hade något emot att få vara för sig själv en liten stund. Kul att få göra något konkret och nyttigt tillsammans med en av de andra. Vägfarande att få använda musklerna också, att träna i tyngdlöshet är inte alls samma sak som att få ta i på riktigt. Jag ser fram emot den dag då vi alla tre kan hjälpas åt med allt det praktiska utomhus!

2023-05-30

Kwa-Lin är igång och hjälper till med hushållssysslorna. Jag tror hon började testa vad hon klarar av igår, när hon var ensam inne en stund och ingen kunde bli orolig om hon skrek till av smärta eller ramlade (givetvis skulle hon inte ha berättat något sådant). Hon orkar inte så värst länge varje gång, men eftersom det inte är så mycket som absolut måste göras, hinner hon ändå med det mesta. Det är riktigt upplyftande att höra henne hoppa runt på sina kryckor, tömma diskmaskinen och värma mat. Jag ser till att finnas i närheten så att jag kan fånga upp henne om hon skulle trilla, men hela tiden under förevändning att jag behöver kolla något av systemen för luft, vatten eller rengöring. Det känns skönt att vara 110% säker på att alla system fungerar perfekt, flera gånger om dagen dessutom. Självt har jag träningsvärk från paneluppsättningen igår. Härligt att känna att man lever!

2023-05-31

För första gången på flera dagar åt vi lunch tillsammans idag, alla tre. Vi konstaterade att det är svårt att få den verkliga euforin att infinna sig. Alla har vi drömt i årtal om att få komma till Mars och alla har vi känt oss oerhört privilegierade över att bli utvalda till resan, men nu kan vi nätt och jämnt känna lättnad över att vara här. Det visade sig att alla tre har gått och haft de här tankarna ett tag, men inte velat dela dem, med risk att förstöra de andras lycka. Att vara på Mars skulle bli våra livs fullbord, den största upplevelsen av alla och allt vi klarar av att tänka på är enkla vardagsbekymmer, om än av en annan karaktär än på Jorden. Den blå planeten vi lämnade känns oändligt långt borta och väldigt främmande, som om vi aldrig hade varit där och inte längre hör dit. På ett sätt gör vi ju inte det heller. Vi har våra liv här och ingen annan har egentligen med det att göra. På samma gång som vi har ställt in oss i ledet av historiens största hjältar - många nättisar räknar in oss på tio i topp av alla tiders största bedrifter - har vi distanserat oss ohjälpligt långt bort från det som vår hjältestatus är baserad på och vi kommer aldrig att kunna njuta mer än nu av det vi har uppnått. Från och med nu handlar resten av livet om att överleva, punkt slut. Fast det gör det ju å andra sidan för huvuddelen av Jordens befolkning också.

2023-06-01

En av de saker som var på tal att skickas upp till Mars före oss, men som sparades bort för att klara vikt och volym, var en röntgenapparat. Jag fick se den en gång på Jorden, bland väldigt många andra saker som kanske skulle skickas upp, och jag minns att jag blev förvånad över hur liten den var, men tänkte sedan inte närmare på det. Jag förmodar att jag resonerade som alla andra att det var så osannolikt att någon av oss fyra skulle råka ut för en olycka som krävde röntgning (trafiken är inte direkt hektisk på Mars och några slalomskidor fanns det inte plats för i raketerna) att annan utrustning borde vara mer prioriterad. Nu framstår detta som ett av de mer korkade besluten i planeringen. Kwa-Lins ben gör ont på ett sätt som inte känns naturligt och gipset verkar inte ligga så rakt som det borde. En röntgenbild hade lätt kunnat visa om benet ligger fel någon stans. Jorden vill att vi tar bort gipset och undersöker benet manuellt, i värsta fall genom att öppna upp kirurgiskt. Kwa-Lin vägrar! Hon säger att riskerna är för stora och att det skulle göra för ont. Det får bli som det blir, menar hon. Trots allt är det inte lika illa nu som under de första dagarna och vi har gott om morfin.

2023-06-02

Jorden påtalade lite försynt att vi har varit väldigt sparsamma med rapporter "hem" och att vi inte svarar på mer än en bråkdel av alla frågor och hälsningar som skickas upp till oss. För mig personligen känns det fortfarande som att det kan kvitta och att jag inte har någon moralisk skuld till någon, men Sergio har absolut en poäng när han säger att vi bör göra det för nästa teams skull. Det är nu möjligheterna är som allra bäst att dra ihop de pengar som behövs för deras resa. Håller vi oss tysta, svalnar intresset för Mars hos allmänheten ganska snabbt. Själv har jag aldrig varit särskilt intresserad av ekonomi och vi har heller aldrig behövt sätta oss in i projektets finanser, men Sergio, som är den ekonomiskt mest begåvade av oss, säger att han har lagt pussel med information han har hittat här och var, mest på spanska och portugisiska nyhetssajter, och kommit fram till att det antagligen finns skulder kvar att betala från vår uppskjutning.

Sagt och gjort, vi bestämde oss för att börja producera en serie fem-minuters-videoklipp, givetvis under vinjetten "Is there life on Mars?" (David Bowies före detta manager, som tydligen bidragit med stora summor till projektet, gav mig personligen ett löfte om att få använda sången, vid ett coctailparty för tre år sedan). Klippen ska handla om vårt dagliga liv på Mars och vi ska göra vad vi kan för att de ska bli så positiva och roliga som det går. Det känns bra att ha ännu ett gemensamt projekt, som kan föra oss samman igen.

2023-06-03

Jag brukar försöka se BBC:s nyhetsuppdatering varje morgon. Lite kul är det att hålla koll på vad som händer, men mest är det någon slags slentrian eller kanske rent av en artighetsgest. Jag skulle ha läst om statskuppen på Madagaskar om jag varit kvar på Jorden, fast den inte berör mig ett skvatt och jag inte hade kunnat göra något åt den, så varför inte här också. Det tar trots allt bara fem minuter. Vad jag inte kan förstå är varför ledningen envisas med att skicka upp 25 olika nyhetsprogram på nästan lika många språk varje dag. Även om vi delade upp programmen mellan oss, skulle halva dan ha gått innan vi hunnit se allt. Och till det kommer alla olika nätisar. Tror de på allvar att vi sukter efter maximalt med information "hemifrån", när vi ändå aldrig kommer att återvända?

2023-06-04

När jag såg hur min skrivstil blir allt tätare och radavstånden allt mindre i takt med att mitt förråd av anteckningsblock sjunker undan, kom jag att tänka på en sak som mamma berättat flera gånger från tiden just efter att muren till Östeuropa hade fallit. Hon var delaktig i ett besök i Linköping av några rumänska studenter som åkt utomlands för första gången. När de såg att de svenska studenterna skrev på varannan rad i sina kollegieblock och till råga på allt bara på framsidan av varje blad, blev de alldeles förskräckta. Hur kunde de vara så slösaktiga med en sådan knapp och viktig resurs? Tänk om det inte fanns nya block att köpa i bokhandeln nästa vecka? Jag kommer förstås att komma till den punkt där jag måste skriva dagboken på dator och det kanske kommer att vara okej den dagen, men än så länge fyller mina papper en viktig funktion eftersom de garanterat bara är mina. Datortext kan läcka på alla möjliga, oväntade sätt, men mina blad är bara tillgängliga för den som finns på Mars. Och eftersom jag är den ende här som kan läsa svenska, är de helt säkert bara mina! Visst sa vi en gång att vi alla skulle lära oss varandras språk, men den beslutsamheten har svalnat betänkligt, åtminstone vad gäller mitt språk. Denna otillgänglighet tror jag är lika viktig för mina två kamrater som för mig. De vet förvisso inte vad jag skriver, men viktigare är att de samtidigt vet att ingen annan vet heller. För dem blir avgränsningen en trygghet i okunskapen och just därför varken hotande eller problematisk. Jag kan ha mitt utrymme både öppet och hemligt på samma gång.

2023-06-05

Vårt nya liv som filmproducenter har verkligen blivit en hit; för oss. Nu skrattar vi tillsammans igen. Det är makalöst vad man kan hitta på med små medel, i väldigt begränsade utrymmen och med nästan ingen utrustning. Det är som att begränsningarna gör oss mer kreativa! Ofta utgår vi från någon vanlig sysselsättning på Jorden och visar upp hur den antingen är omöjlig eller kräver en väldigt kreativ lösning. Bästa klippet hittills, i alla fall om du frågar mig, kom till när Sergio och jag gick ut för att filma "en vanlig dag på stranden". Vi hittade en liten sänka där vi gjorde dykningsposer och tog simtag i luften. Jag kom plötsligt ihåg scenen från Picassos äventyr (mamma älskar den filmen och vi såg den massor av gånger, utan att jag kunde hitta riktigt så många fantastiskt roliga scener som hon kunde) där Picasso kastar sig på golvet för att fråga om det finns vatten i vindsvåningen han ska hyra. Jag kastade mig på marken, kravlade runt och började skrika "Aqua" på samma sätt. Sergio tittade på mig som om jag hade blivit tokig, men fortsatte att filma och började till slut skratta. Givetvis hade han aldrig sett filmen. Jag fick instruera honom att träda in som hyresmadamen och deklamera: "Ah! Aqua! No!". Efter lite klippningsarbete blev scenen hyfsat lik originalet.

Tyvärr verkar succén på Jorden ha uteblivit. Några enstaka klipp har vi lyckats hitta i någon nyhetssändning, men huvuddelen har projektledningen lagt ut gratis på Youtube. Ändå har vi som mest fått bara ett par miljoner tittare, långt efter de populäraste datorspelsklippen, roligaste fotbollsmålen och de senaste hitlåtarna. Populärast just nu är tydligen "Mazumba", en dansare/trumpetare/rappare från Kenya, som ingen ens hade hört talas om när vi lämnade Jorden. Jag ser inte vad det är som gör honom så populär, men det skulle ju inte ha spelat någon roll ens om jag varit på Jorden.

2023-06-07

Med tanke på alla de saker vi inte kan göra här: se på live-sändningar, chatta i realtid, gå på puben, sitta i buss/T-bana/bil på väg till ett jobb, prata i telefon, kolla väderappar, springa i skogen med mera, så är det konstigt att vi inte har några som helst problem att få tiden att gå och att vi inte har massor av dötid. Att klä på sig för att gå ut tar förvisso längre tid än det gör i Brasilien eller södra Kina, men skillnaden mot en svensk vinterdag är marginell när man väl fått kläm på utrustningen. Vi har inte kommit igång med några större projekt ännu, framför allt inga vetenskapliga, ändå går tiden varje dag på ett sätt så att jag börjar undra hur vi någonsin ska hinna det. Är det verkligen så att man hinner mer när man har mer som måste bli gjort? Går alla ner i tempo när de har mindre att göra, inte bara jag? Sanningen att säga tillbringar vi mycket tid tillsammans inomhus med att prata och berätta. Trots den tid vi tillbringade i rymdkapseln och allt jag fick veta då, känns det fortfarande som att jag har långt kvar innan jag känner mina två kamrater på allvar. De djupa hemligheterna tror jag att jag har fått dela, i alla fall det som de någonsin vill dela, men det finns mycket roligt och lättsamt kvar, för att inte tala om allt jag inte vet om de länder som de båda kommer ifrån och har bott i. Det blir ofta naturligt att vi umgås två och två: jag och Kwa-Lin när Sergio är ute och jag och Sergio när Kwa-Lin tar hand om sina fans. När jag tänker på det: det verkar som om Sergio och Kwa-Lin nästan bara umgås när jag också är med. Undrar om det finns något skäl till det eller om det bara blir så?

2023-06-08

Jag har hört för länge sedan att kinesiska ska vara ett lätt språk att lära sig, men jag har alltid trott det var en överdrift. Tills nu. Man ska inte låta sig luras av att språket låter konstigt och inte innehåller några bekanta ord: det är verkligen lätt att få grepp om det när man väl försöker. Jag kan redan formulera begripliga meningar om vardagliga händelser på basen. Kwa-Lin gav upp den krångliga svenskan innan hon ens försökt på allvar, men när jag berättade att jag lärt mig en del swahili, blev hon nyfiken och ville att jag skulle lära henne det jag kan. Undrar om hon är rädd att hamna i underläge om hon ska lära sig mitt eget språk, särskilt som det kommer att ta längre tid för henne än det tar för mig att lära mig hennes språk? Hon har nog varit van vid att få slå sig fram genom att vara bäst och kunna mest, annars hade hon som kvinna inte kommit dit där hon var innan hon blev bosättare. Att visa sig sårbar och underlägsen i ett land där tillvaron är en strid på kniven, är troligen ingen bra idé. För mig som växt upp i landet där idealet är att vara lagom och en i gänget, är det lättare att skaka av sig känslan av otillräcklighet när jag för femtielfte gången säger "läderboll" när jag menar "öl". Men jag gillar också hennes lugna och mysiga sätt att tillrättavisa mig och förklara hur jag ska forma munnen. Det är lätt att anstränga sig och göra sina läxor när man längtar efter varje nytt tillfälle att träffa sin lärare. Tänk om jag kände ens hälften så mycket för allt det vi egentligen ska göra här, som jag känner för att lära mig mitt nya språk!

2023-06-09

Dags för ett riktigt projekt: odlingsmodulen. Vi kommer visserligen aldrig att lida någon brist på livsmedel och syre inom överskådlig tid om alla system fungerar, men vi börjar alla längta efter "riktig" mat och efter att producera något med våra egna händer. Allt är förberett för att dra igång odlingen, men det kommer att krävas mycket arbete av oss för att få allt på plats, vilket känns skönt. Först och främst måste ännu fler solpaneler sättas upp, för att producera den energi som växthuset kräver och de måste kalibreras och riktas in bättre för att optimera elproduktionen. Kanske kan det vara värt att bygga en stenmur runt dem för att i viss mån hindra att sand blåser in och lägger sig på dem. Om vi lyckas klä stenarna i överbliven metall från landaren och annat skräp, kanske vi till och med kan reflektera solstrålar mot solpanelerna. Se där något att klura på! För att några plantor ska kunna växa upp till något ätbart, krävs betydligt mer och säkrare elförsörjning än vi människor, som kan sätta på oss varma kläder när temperaturen kryper ner, behöver.

2023-06-12

Arbetet med odlingsmodulen är helt klart ett jobb för två personer, vilket gör att vi lämnar Kwa-Lin ensam inomhus en stor del av dagarna. Hon säger att det inte gör något och att hon klarar sig bra på egen hand nu. När vi kommer in är det alltid undanplockat och fint och maten är förberedd.

2023-06-13

Det var verkligen psykologiskt helt rätt att välja en landningsplats som precis lämnat vintern bakom sig inför vår ankomst. Att säga att vi upplever vår är förstås överdrivet. Inget är grönt utom märkningen på Sergios dräkter, inga löv spricker ut, inga blommor, inga fåglar som kvittrar och värmen är nogsamt reglerad av våra klimatanläggningar och dräkter. Inte ens en liten sjö att doppa tårna i och bestämma sig för att det första doppet nog får vänta några veckor ytterligare. Men det märks redan nu att dagarna börjar bli längre och det ger oväntat mycket energi och arbetsglädje. Vi har också varit förskonade från sandstormar så här långt, vilket har gjort det lätt att komma igång med allt från utökad strömförsörjning till rekognoscering av omgivningarna. Sammantaget ger det förhoppningar om en ljus och bra framtid, om att det verkligen ska gå att bygga upp något här.

2023-06-15

Vid lunchen slank det ur Kwa-Lin att hon är urless på att bara vara inomhus och att hon är grymt avundsjuk på oss som får gå ut varje dag. Vi försökte förklara att det inte är så fantastiskt som det verkar och att man upplever lika mycket av Mars genom att titta ut genom ett fönster som genom rymddräkten. Hon genomsådade oss förstås och lät sig inte övertygas. Hon kunde inte heller acceptera att behöva vänta tills gipset skulle tas av. Tvärtom hävdade hon att det var bättre att gå ut med gips än med ett svagt ben, som bara riskerar att gå sönder igen. Förutom att det ligger en viss logik i detta, förstod både Sergio och jag att vi själva skulle ha resonerat likadant i hennes situation och satte igång med att hjälpa henne. Vi plockade fram den största rymddräkten vi kunde hitta, en av Sergios reservdräkter och lyckades pressa in det gipsade benet hela vägen in i dräktens ben. Det var dock helt klart på gränsen till vad dräkten klarade av och det kändes som att vi skulle kunna få den att spricka om vi försökte pressa in resten av kroppen också. Det ska visserligen inte vara möjligt att dra sönder en rymddräkt med handkraft, men även det omöjliga inträffar ibland och vi ville absolut inte ta risken att något skulle hända när vi kommit utanför bostadsmodulens skyddande atmosfär. Istället fick vi nytta av de kunskaper att laga rymddräkter som vi drillats i på Jorden. Även rymddräkter går ju förr eller senare sönder, men vi hade förstås tänkt oss att det skulle ta ett tiotal år innan vi fick damma av våra färdigheter.

Kwa-Lins sönderrivna landningsdräkt fick bistå med en meterlång och mellan fem och åtta centimeter bred remsa som vi skar ut med minutiös precision. Med kirurgkniv delade vi Sergios reservdräkt längs benets innersöm och svetsade fast remsan inifrån och utifrån. Kwa-Lin fick prova dräkten igen och nu satt den som en dröm, i alla fall för den som gillar pösiga och säckiga myskläder. Men bättre för stor än för liten! Efter att ha gjort alla hållfasthets- och säkerhetstester av dräkten som gick att göra inomhus, insisterade Sergio på att få testa dräkten i skarpt läge först. Hans argument var att om den inte höll tätt, skulle han kunna agera och ta sig in igen mycket snabbare än Kwa-Lin med hennes skadade ben. Jag tror han förstod själv att argumentet inte höll - du får ingen betänketid alls med minsta lilla skada på rymddräkten i Mars-atmosfären - men har Sergio bestämt sig för något så blir det så. Dräkten höll och snart hade Kwa-Lin den på sig och vi var på väg ut alla tre för första gången sedan landningen, helt emot alla reglementen som kräver minst en person inne i säkerhet hela tiden.

Vid det här laget hade det redan blivit mörkt och en stjärnhimmel som trotsade all beskrivning bredde ut sig över oss. Jag hade nästan aldrig varit ute under den mörka delen av dygnet sedan landningen, framför allt på grund av den traumatiska upplevelsen av dödsångest ensam i natten den gången, som fortfarande satt djupt i mig, och när jag hade varit ute hade jag inte tagit mig tid att beundra himlen. Nu bredde ett skådespel ut sig ovanför oss som jag aldrig någonsin hade sett maken till på Jorden. Ljusföroreningar och smog gör förstås sitt till för att begränsa sikten från Jorden, liksom den tjockare atmosfären. Här var det som att vi fått direktkontakt med världsalltet och de vita stjärnorna strålade oerhört starkt från en alldeles svart himmel. Mitt i hela härligheten löpte Vintergatan som en lysande autostrada och tydlig markering av vår egen galax. Visst hade jag sett Vintergatan tydligt uppe i fjällen några gånger, men det här var ändå något helt nytt.

Vi tog Kwa-Lin under var sin arm och ömsom stödde, ömsom bar henne upp på en liten kulle i närheten. Vi hörde henne flämta av ansträngning och upphetsning genom radion. När hon hämtat andan en stund, pekade hon upp mot en ovanligt stor stjärna lågt ner på himlen och utbrast: Deimos! Jag hade inte haft en tanke på Mars månar eller på att jag skulle kunna identifiera något på himlen, men insåg nu att stjärnbilderna är de samma som på Jorden och att det inte brukar finnas en jättestjärna precis bredvid Plejaderna, som är nästan lika stor som hela stjärnbilden. Vi stod kvar under andäktig tystnad en lång stund och identifierade för oss själva de olika konstellationerna, eller bara njöt av konstverket. Då kom kvällens höjdpunkt. Först utan att någon tänkte på det, men efter hand blev det allt mer tydligt att något stort var på väg upp över horisonten. Phobos, Mars andra måne! Något mindre än Månen över Jorden och nästan lika ljusstark, spred den ett skimrande sken över natt-himlen. Att få se båda månarna samtidigt är inte alls vanligt och nu fick vi göra det under en alldeles perfekt kväll. För nästan första gången sedan vi lämnade Jordens dragningskraft kunde jag känna mig privilegierad på allvar. Det var sånt här unikt jag kom hit för - nu var det värt att ha gjort resan!

Tillbaka i bostaden firade vi med det lyxigaste vi kunde hitta i skafferiet: den näst sista burken Coca-Cola.

2023-06-20

Odlingsmodulen är färdigbyggd och hopkopplad med bostadsmodulerna genom ett slags membran med två enkla elektriska luftpumpar som matar vår utandningsluft in till växterna och det syre de producerar in till oss. Är det tänkt i alla fall. Vi får se hur det funkar när det växer något där. Membranet behövs också eftersom växthuset inte är 100% tätt. Tanken är att vi ska odla direkt i Mars-sanden, som en förberedelse och test inför eventuella, mycket större odlingar i framtiden. Det hade varit en lätt match att sätta igång mindre odlingar på drivbänkar i en vanlig bostadsmodul och låta solcellerna utanför driva växthuslampor. Kanske prövar vi det så småningom också, om inte annat så för att förbättra luften inomhus. Men nu är det odling i ett stort, genomskinligt tält utan botten som gäller. För att inte luften ska läcka ut, går tältsidorna två meter rakt ner i marken. Det svåraste var inte att få ner tältgrunden i marken, den var nästan för porös för detta, det var att täppa igen längs sidorna av tältduken för att minska luftläckaget. Flera gånger fick vi börja om arbetet efter att en mindre vindpust blåst undan sanden som vi fyllt igen hålen med. Till slut tvingades vi bli ett slags moderna smålänningar genom att gräva upp varenda sten vi kunde hitta i marken och staga upp tältet med något som liknade en stengårdsgård. När det var klart jobbade vinden för oss genom att blåsa ner sand och småsten i alla sprickor och nu är tältet så tätt som det rimligen kan bli. Att få de nya solcellerna att fungera har inte heller varit helt smärtfritt, men med lite lödning, sopning och experimenterande med vinklar och förankring, levererar de nu den el som växthuset behöver. Det där med att låta solstrålarna studsas mot metall, var lättare sagt än gjort, men det ser rätt snyggt ut med den gnistrande, metalliska inramningen av hela anläggningen. Solstrålning för växternas fotosyntes får vi direkt genom de genomskinliga väggarna, som förstärker och fokuserar solstrålarna något. Elen behövs dels för att hålla temperaturen uppe under natten, så att växterna inte fryser, dels för att utvinna tillräckligt med luftmolekyler ur den tunna Mars-luften, för att bygga upp ett rimligt lufttryck och ersätta det som eventuellt läcker ut om väggarna visar sig vara för tunna. Nu ska Mars-sanden berikas med de raffinerade resterna av vår avföring och när vi ser att vi klarar att hålla luft-temperaturen stadigt över tio grader i odlingsmodulen, är det dags att sätta de första fröerna i jorden. Spännande!

2023-06-21

Med växthuset så klart det kan bli - nu kan vi bara övervaka och vänta på rätt tillfälle att sätta igång odlingarna - har Sergio och jag idag satt igång projekt vatten. Det var tänkt att en trio enkla robotor redan skulle ha satt igång utvinning av vatten ur marken innan vi kom hit, men av någon anledning fungerade det inte som det var tänkt. De kom så långt att de hittade ett relativt plant och stenfritt område med en procents vattenhalt i genomsnitt från tio centimeter till fem meter ner i marken. Allt utrustning för vattenutvinningen hade robotarna transporterat dit och de hade börjat gräva, men ur vattenseparatorn kom nästan bara sand och därför avbröts all aktivitet i väntan på vår ankomst. Känns som ett precis lagom problem för att hålla igång den positiva trenden av bra samarbete. Vi behöver inte något extra vatten för egen del, vårt slutna vattenreningssystem är så gott som 100% tätt och vi har även gott om reserver med oss. Möjligen kommer vi att behöva små tillskott i framtiden om växthuset blir väldigt framgångsrikt, men även där borde vi kunna minimera förlusterna. Den stora poängen med vattenutvinningen är att framtida expeditioner ska slippa ta med sig mer än det vatten de behöver under själva resan. De första tre resorna i vårt projekt är tänkta att vara utrustade precis som vår, men lyckas vi utvinna vatten lokalt kan stora vinster göras längre fram, när större grupper av människor skickas hit. Så säger i alla fall entusiasterna i projektet. Självt har jag lite svårt att känna entusiasm för den målsättningen, men att få lösa ett tekniskt problem, det går jag igång på. Det känns som att de andra känner likadant.

2023-06-23

Vattenfarmen är verkligen ett mysterium. När Sergio och jag är där och matar separatorn med jord som vi skyfflar upp för hand, fungerar den bra och det kommer ut vatten i tanken. Inte några stora mängder, egentligen bara några droppar, men tillräckligt för att se att apparaten fungerar. När vi lämnar robotarna för sig själva några timmar, händer absolut ingenting. Inte en droppe vatten, trots att flera kvadratmeter markyta har grävts upp. Vi har haft långa diskussioner alla tre om hur vi ska lösa problemet och Kwa-Lin insisterar på att hon måste få komma ut och se det hela på plats för att kunna bidra fullt ut med potentiella lösningar. Med den ombyggda rymddräkten och med bilen borde vi kunna få dit henne. Vi försöker imorgon.

Det positiva och det som är riktigt viktigt, är att vi jobbar tillsammans nu under god stämning. Jag var orolig ett tag för hur vi skulle kunna leva ihop i det långa loppet, men nu verkar det som att vår lilla koloni ska kunna fungera precis så bra som jag trodde från början.

2023-06-24

Kwa-Lin såg det vi hade missat. Jag skäms nästan för att vi inte fixade det. Eftersom separatorn är tung och svårflyttad och dessutom är tänkt att ha en stor vattentank fäst vid sig, står den vid ena kanten av fältet. Mestadels är den avslagen eftersom den jobbar bäst när den har en kontinuerlig tillförsel av material. Grävroboten tar en stund på sig att få upp den vattenhaltiga jorden ur marken och lastar den efter hand på transportroboten. Denna kör vidare till separatorn först när den är fullastad. Den tömmer sin last i separatorns öppna magasin och det tar normalt fyra vändor innan separatorn tycker den har tillräckligt med jord för att finna det värt att starta. Det första Kwa-Lin gjorde när hon kommit fram och sett arbetsprocessen, var att beordra två prover av vattenhalt, ett vid grävroboten, på det som just kommit upp ur marken och ett på sanden som precis var på väg in i separatorn. Det vid grävmaskinen visade på 8 promille, bara aningen under vad som mätts upp i marken, men provet vid separatorn kunde inte påvisa mer än någon tiondels promille vatten. Vi tänkte att det var något fel på utrustningen och gjorde nya, upprepade mätningar på många olika ställen. Samma resultat. När vi kommit tillbaka till bostadsmodulen, förklarade Kwa-Lin att felet bara var vanlig, simpel avdunstning. Under transporten från grävrobot till separator, försvann allt vatten upp i den tunna och torra atomsfären. När vi själva tog en skopa ur marken, hann det inte hända så mycket innan den gått genom separatorn. Helt plötsligt blev problemet mycket enklare att lösa, eller åtminstone mycket mer konkret.

2023-06-27

Jag märker hur mina dagboksanteckningar blir alltmer lika mina officiella blogginlägg, de få jag gör. Jag skriver om vad vi gör och åstadkommer, om tekniska detaljer och om arbetsuppgifter. Inte om känslor och inre tankar, som var tanken från början och så som jag har gjort tidigare. Är det för att jag aldrig kan sitta för mig själv och tänka en tanke till slut? Känner jag inget längre eller behöver jag skyffla undan mina privata tankar och känslor? Idag är första dagen sedan vi kom till Mars som vi unisont har deklarerat som en helt ledig dag. Är det därför jag börjar grubbla just idag? Det har alltid hänt något varje dag tidigare och vi har hela tiden haft något att diskutera, i någon konstellation. Tempot är egentligen inte så högt, vilket märks på att vi inte hinner så mycket som planerna har förutsagt. Allt tar tid och måste planeras in i minsta detalj. Det är inte som på Jorden, där man springer ut i tofflorna och köper lite frallor och där man kan springa tillbaka in lika snabbt om man glömt något. Varje vistelse utomhus måste föregås av noggrann planering och mängder av kontroller. Det börjar bli rutin och det kommer nog att bli helt normalt vad tiden lider, men smidigt, det kommer det aldrig att bli. Varje aktivitet utöver det allra mest rutinmässiga, måste ledsagas av en gnagande oro för att något kan gå snett som har ihjäl dig, så att man skärper till sig och kollar allt tre gånger. Så fort man är inne igen, finns minst en person till där och vare sig man vill det eller inte, har vi alltid något att prata om. Oftast något banalt, men då och då något riktigt djupt och spännande. Speciellt Kwa-Lin har ofta något banbrytande att berätta om. Undrar hur länge det håller i sig?



2023-06-28

Jorden hörde av sig och undrade om vi snart kunde tänka oss att slå på dygnet-runt-live-sändningarna från Mars. De påtalade lite försynt att det står i våra kontrakt att vi tillåter filmning av allt vi gör under resan och på Mars. De har bara inte velat driva igenom den klausulen för hårt, efter det som hänt oss under resan och vid landningen. Men om vi kunde tänka oss att sätta igång kamerorna och starta sändningarna nu, så skulle nog många på Jorden bli väldigt glada. Vi kunde väl åtminstone köra några timmar då och då?

Vi var givetvis alla medvetna om den här klausulen hela tiden, vi hade bara inte haft någon som helst lust att efterleva den. När Sergio och jag gick igenom ankomstmanualen, råkade han inte bara hoppa över de punkter som hade med livesändningarna att göra, han såg aktivt till att koppla ur de kretsar som redan var igång och som hade livesänt från Mars ett halvår innan vi kom dit (måste ha varit historiens tråkigaste TV-sändningar). Faktum är, bekände han nu, att han tog sig tid att göra det redan innan han åkte tillbaka med bilen för att hämta Kwa-Lin och mig. Han var ju ändå tvungen att gå in och fylla på luft i sin dräkt och de tio minuter det tog, kunde han lika väl ägna åt något vettigt. Som att eliminera risken för att de första mänskliga filmsekvenserna på en annan planet visar upp djup tragedi.

Vi bestämde oss för att visa lite god vilja och sätta igång kamerorna tre timmar varje dag runt lunch, en tid då det ofta är liv och rörelse och vi ägnar oss åt mat, diskussioner samt för- och efterarbete till utomhusvistelser. Kvällen hade kanske varit roligare för tittarna på Jorden eftersom vi då gärna sitter och diskuterar vad vi gjort under dagen och vad som ska hända nästa dag, men när vi är vända bort från Solen och Jorden ska det mycket till för signalerna att nå fram. Vi kände att tre timmar kunde räcka och att det gav folk på Jorden mesta möjliga, utan att direkt inkräkta på vårt privatliv. På något vis kändes det också som att ledningen inte var alltför ivrig att faktiskt sätta sin plan om dygnet-runt-doku-såpa-TV från Mars i verket. Är det trots allt inga TV-kanaler eller nättisar som har köpt konceptet?

2023-06-30

Sergio och jag har ändrat i programmeringen av vattenrobotarna så att de inte ska invänta en viss mängd jord innan transport till separatorn och innan separatorn kör igång. Vi har också byggt provisoriska tak av överblivna delar från transportraketer och utrustningslådor som vi satt över transportroboten och separatorns inmatningsmagasin, för att försöka minska avdunstningen. En viss förbättring kan vi se, men det kommer nog att krävas mycket finjustering innan hela vattenfabriken är värd besväret. Ett särskilt problem är att separatorns elförsörjning inte räcker för ständiga små uppstarter, eftersom den också måste värmas upp vid varje start. Om vi hade fler solpaneler, skulle vi kunna sätta upp dem vid separatorn och generera ström som kan hålla den igång hela tiden, men vi kan inte just nu se vilka vi skulle kunna avvara någon annan stans. Därför måste även grävning och transport stå stilla en stor del av tiden medan ny el lagras upp. Vi skulle kunna vara där mer och skyffla jord för hand, men det är knappast ett tidseffektivt sätt att hålla igång en process som ger så lite. Kanske, när det bor femtio människor här och vi verkligen behöver allt vatten vi kan få, kan det bli ett eget jobb: vattengrävare! Nu är jag där igen, skriver om samma sak som i bloggen och inget om hur jag mår. Jag mår bra, tror jag i alla fall. Har inte känt någon direkt anledning att fundera över det.

2023-07-03

Jag vaknade idag med en intensiv lyckokänsla. Tänk vad bra jag har det egentligen! Om jag någonsin har haft ett stort mål i mitt liv, så var det att komma hit. Och det gick bra. Det var verkligen ingen självklarhet. Efter all vända, allt strul, alla risker, all osäkerhet. Nu är vi äntligen här, vid våra drömmars mål och vi mår fin-fint! Vi har full frihet att göra vad vi vill med våra dagar, vi behöver inte oroa oss för vår försörjning. Vi kan inte spara pengar till något, så vi kan slappna av och bara njuta. Vilken härlig känsla. Vilket Utopia!

2023-07-05

Några knäppgökar med för mycket fritid finns det uppenbarligen fortfarande, om nu någon trott något annat. Några tittar på våra live-sändningar i värsta Trueman-Show-anda och förser oss med både råd, kritik, frågor och uppmuntrande tillrop. Kwa-Lin tycker det är så viktigt att ta sånt här på allvar, att hon bad att vi alla skulle ta en social-dag för att svara på allt som kommit in och jag hade inte hjärta att säga nej, även om jag inte har i närheten av så mycket att svara på som hon har. Det intressantaste hinner jag med ändå varje dag och resten bryr jag mig ärligt talat inte om. Jag kan inte uppbåda någon energi att kommentera råd om vår möblering, våra samtalsämnen, om att vi borde le mer mot kameran eller följa uppmaningar om att lyssna på den senaste musiken eller följa politiska debatter. Man måste inte åka till Mars för att inse att människor lever i olika världar, men det hjälper. Jag hade inget gemensamt med de här människorna när jag levde på Jorden och nu, när jag inte ens skulle kunna leva samma liv som dem, även om jag ville, är det mentala avståndet ännu tydligare. De flesta människor saknar helt uppenbart fantasi nog att ställa frågor utifrån mottagarens situation. Allt utgår från dem själva och de inser det inte ens. Kwa-Lin pratar fortfarande om att vi har ett ansvar för våra fans och att vi måste följa våra kontrakt, men jag får bara svårare och svårare för varje dag att göra det. Hur ska någon på Jorden kunna sanktionera oss för något vi gör eller inte gör? Vi får ingen lön så de kan inte göra avdrag på den. De kan inte dra oss inför domstol. De skulle kunna hota med att inte skicka upp fler bosättare. Fint, jag bryr mig inte. Jag har redan mina bästa kompisar här och några till eller inte kan kvitta. Hade jag velat ha massor av folk runt mig, hade jag inte åkt hit i första läget. Att inte fullfölja planen och skicka fler bosättare vartannat år skulle bara bli ett bakslag för projektet, inte för oss. Jag är för första gången i mitt liv en helt fri människa och det tänker jag njuta av.

2023-07-07

Är det inte konstigt hur människor i grupp hittar sina roller och olika uppgifter, även när ingen med ett ord organiserar upp något? Sergio har tagit som sin uppgift att hålla bilarna i topptrim och har börjat röja sten runt basen för att lättare kunna köra runt den. Jag håller koll på växthuset och ser till att solpanelerna är fria från sand, så att de levererar maximalt med el. Kwa-Lin håller ordning inomhus, vilket är det minst konstiga eftersom hon inte kan gå ut lika lätt som oss andra. Det finns ett fåtal uppgifter som är officiellt fördelade utifrån vars och ens specialkompetens, men i övrigt var det tänkt att vi skulle dela på sysslorna och rotera dem mellan oss. Ingen av dessa uppgifter passar bättre för någon av oss än för någon annan och ingen av dem är ett dugg komplicerad, så det fanns ingen anledning att det skulle ske någon specialisering. Snarare hade jag trott att tre begåvade personer skulle ha glädje av lite omväxling, men icke då. Är det människans djupt inprogrammerade behov av trygghet och rutiner som gör sig gällande? Eller är det bara så att när man får välja, då gör man det som man tänker på först och tycker är viktigast och sedan fastnar man i detta. Ungefär som Leffe och Karin berättade, att han alltid tar disken och hon alltid gör tvätten. Båda uppgifterna viktiga, ingen svårare än den andra. Det enda de verkade turas om med var blöjbytena. Fortfarande viktigt, men kanske en aning motbjudande? Tur då att vi tänker först på olika saker och att inget här hos oss är motbjudande att göra.

2023-07-09

En sak har verkligen inte ändrats bara för att jag bytt planet: jag lyssnar fortfarande gärna på musik när jag sitter och jobbar vid datorn. Jag har inte ens bytt musik sedan jag lämnade Jorden. Under resan hit, när vi inte hade tillgång till mer än en bråkdel av internet, hann det förstås komma mängder av ny musik, som jag nu skulle kunna lyssna ikapp mig på, men jag kan verkligen inte förmå mig att bry mig. Jag lyssnar fortfarande helst på Evanescence, Coldplay, Oasis, Marina and the Diamonds och allt det andra jag tog med mig. Är det för att jag börjar bli gammal och stelna till i min musiksmak? Börjar jag bli gammal? Eller är det för att jag inte får några nya musikreferenser med automatik? Vi delar sällan musik med varandra, vi tre. Vi har för länge sedan konstaterat att det inte är någon större idé, eftersom det som den ene älskar, bara låter konstigt för den andre. Queen är faktiskt den enda musik som alla känner till och gillar, men bara ett fåtal av deras låtar. Att få nya referenser genom att lyssna på radio eller se på TV från Jorden faller mig heller inte in särskilt ofta, även om det i praktiken inte är någon som helst skillnad mot hur det var där borta, där bara riktigt gamla människor kollar TV-tablåer och alla vettiga människor ser och hör vad de vill, när de vill. Jag kan helt enkelt inte bry mig om mer än de allra största världsnyhetererna. Är det för att jag ändå inte skulle kunna dela det jag lär mig och upplever med någon annan? Eller är det för att jag har nog av alla de nya intryck som finns här i min närhet? Det kanske låter konstigt när allt jag kan se är samma sanddyner, stenar och bostadsmoduler dag ut och dag in och de enda nya ljud jag kan uppleva är de som vi själva skapar, men den här världen är större än bara de första intrycken. Det är svårt att beskriva för den som inte upplevt det, men det här är inte som på Jorden. Det här är bara inte ännu en ny landskapstyp. Här finns ett helt nytt ljus, en helt annan känsla, en helt annan rymd och andra vidder. Det tar tid att ta in allt och varje dag ser jag något nytt som jag inte tänkte på igår. Dessutom är faktiskt landskapet annorlunda varje gång det har blåst ordentligt. Låter kanske konstigt, men det ÄR spännande.

2023-07-10

Nu har temperaturen i växthuset legat någorlunda stabilt över tio plusgrader i över en vecka och den stora dagen har kommit när vi ska så de första växterna. Enkla saker till en början, sånt som brukar växa nästan av sig själv: gräs, morötter, persilja, oregano och faktiskt några maskrosor. Om något av detta lyckas är det ändå ett stort steg framåt. Kwa-Lin kan nu gå utan kryckor och vi funderar på att ta av gipset.

2023-07-11

Finns det något som heter säningsfest? Att man hade skördefester i det gamla bondesamhället, det har jag läst om, men kände de ett behov av att även fira att frön, sädeskorn och potatisar kommit ner i jorden? Kanske inte. För dem var ju skörden det avgörande, det som gav överlevnad i ett år till. Att så och sätta var kanske ingen större bedrift, bara något som man själv och ens föräldrar och farföräldrar och far-farföräldrar gjort så många gånger förut på precis samma sätt. Det garanterade i sig på intet sätt att det kom mat på bordet. Det fanns allt för många faror kvar i form av skyfall, skadedjur, frost och stormar. Men för oss känns det väldigt annorlunda. Vi är inte beroende av några egna skördar, inte ännu. Vi har full kontroll över våra växters omgivning, nästan i alla fall (fåglar och skyfall är det i alla fall väldigt ont om). För oss är det en enastående milstolpe att som de första människorna någonsin ha startat nytt liv utanför Jorden. Det kände vi alla var värt att fira. Men hur firar man egentligen något på en annan planet som ännu inte grönskar? Först nu slår det mig hur mycket av firande som är förknippat med mat och dryck för människor. För oss blev det samma frystorkade mat som vanligt. Men vi skålade i den gamla vanliga näringsdrycken i alla fall och stämde upp i ett trefaldigt hurrarop, för att hämta inspiration från alla framgångsrika skånska bönder!

2023-07-12

Även om ingen någonsin riktigt trodde det, blev vi lovade innan vi lämnade Jorden att vi skulle ha full tillgång till hela internet så fort vi landat på Mars. Det faller förstås på sin egen orimlighet eftersom vi inte har någon serverkapacitet att tala om här uppe och svarstiderna är så långa att man inte gärna kan rekvirera all information man har lust att titta på i realtid. Systemet bygger alltså på att hela paket med information skickas upp så fort kommunikationssatelliterna inte är upptagna med något annat och vi befinner oss i gynnsam riktning mot Jorden. Naturligtvis måste det då ske ett urval, men ingen har velat diskutera med oss hur detta urval görs, eller ens medge att det görs ett medvetet urval. Allt som har en direkt koppling till våra bloggar och profiler på olika sociala medier kommer förstås hit, men fördröjningen kan vara flera dagar lång när det gäller exempelvis Facebook-diskussioner, som vi inte själva har initierat. När inläggen kommer, däremot, då kommer de i en stor klump. Porr, extrema politiska budskap och annat otrevligt kommer förstås inte alls, inte heller perifera saker som kräver väldigt stor bandbredd och att spela online-spel faller på sin egen orimlighet. För Kwa-Lin är begränsningarna ännu fler, men det är hon van vid så hon säger att det inte bekommer henne.

Allra mest intressant är rapporteringen från vår egen expedition, ett ämne som kom upp vid kvällsmaten idag (sånt pratar vi bara om när kamerorna är avslagna - man blir turligt nog mer på sin vakt när de bevakande kamerorna slås av och på istället för att vara på hela tiden). Kwa-Lin hade förundrats över att det kunde vara så väldigt många artiklar och inslag i media och att alla utan undantag bara nämnde allt positivt som vi lyckats med, inklusive en del som vi inte ens hade gjort. Jag har mest reagerat över att det nästan inte skrivs något alls på svenska, danska eller norska och att de artiklarna ofta är väldigt korta och summariska. I stället har jag kollat lite på engelska, franska och italienska sajter och i flera fall hittat de mer utförliga förlagorna till de översatta svenska artiklarna. Jag påtalade att jag inte upplevde att det skrevs och sades så väldigt mycket om oss och att det även funnits mindre positiv information, till exempel om det krånglande vattenverket. Sergio tittade klenetroget på oss båda och skakade på huvudet. Han hade uppenbarligen gått betydligt mer grundligt fram, försökt leta artiklar via mer alternativa källor och dessutom kommit längre eftersom han kan fler och mindre språk än någon av oss kan. Afrikaans var uppenbarligen nyckeln till den mest kritiska informationen. Tydligt är intresset för Mars-projektet större i Sydafrika än man kunde förvänta sig av ett land utan egen deltagare i projektet, men kanske just därför är också ifrågasättandet starkare. Nätisarna skriver framför allt om problem och slitningar i Bratislava och publicerar mer eller mindre realistiska ekonomiska uppställningar som helt klart pekar på budgetproblem. De fristående bloggarna hakar på och ifrågasätter varför ens den första raketerna skickades upp, med de kända säkerhetsproblem som fanns och fortfarande inte har lösts.

Ironiskt egentligen, att när censuren uppenbarligen tar steget ut i rymden, då kommer öppenhetens flämtande låga från ett land som var ett av de mest ofria för bara en mansålder sedan. Och allt beroende på att ingen i projektledningen kunnat tänka tanken att Sergio hade ambition och förmåga att lära sig ett nytt språk under tre månaders sommarjobb i Johannesburg en gång i sin ungdom.

2023-07-13

Ofrivillig innedag på grund av sandstorm. Rätt skönt egentligen att bara sitta för sig själv och reflektera, utan att känna några krav på prestation, utan att behöva planera något. Vi hinner det vi ska så småningom, inga problem. Hur många är det inte som känner precis tvärtom på Jorden, som inte kan ta sig tid att njuta av allt fint de har?

2023-07-14

Andra dagen med sandstorm. Det borde inte storma så här mycket så här års och det är egentligen inte värre än att vi skulle kunna gå ut, men vad är poängen när man ändå inte ser något? Istället ägnade vi förmiddagen åt att komma ikapp med bloggar och chat-fora och på eftermiddagen har vi lärt varandra kortspel och datorspel från vår ungdom. Roligt hur många liknande spel det finns från Jordens olika hörn, men ändå med små, irriterande variationer i reglerna.

2023-07-15

Under natten lättade stormen något, så på förmiddagen var det värt att gå ut och sopa av solpanelerna och kolla kablar och batterier. Skönt att se att vi skulle ha klarat oss flera dagar till, trots att panelerna inte genererat knappt någon ström alls de senaste dagarna. Sergio tog några rundor med ena bilen för att kolla hur den reagerar på körning i sandblåst och sedan var han upptagen halva dagen med att göra ren bilens alla skrymslen från den lömska sanden. Tänk att den tränger in lika bra här i en väldigt enkel bil, som i kläder och skor på en svensk badstrand! Efter lunch lyckades jag för första gången följa en hel nyhetssändning från kinesisk stats-TV med någorlunda behållning. Kwa-Lin fick förklara det mesta förstås, men i stora drag hänger jag med på vad det handlar om. Envist arbete lönar sig. Häftigt!

2023-07-18

I dag var sanningens ögonblick inne: gipset skulle bort. Det här var inget för allmänheten att se, till och med ledningen på Jorden insåg risken för dålig publicitet, så vi gjorde det på morgonen, innan någon av oss hade varit ute, men efter att vi konstaterat att vi hade god kontakt med Jorden, om vi skulle behöva hjälp med något. Att få av gipset gick lika snabbt och smidigt som ett barn gör sig av med omslagspapper på en efterlängtd julklapp. Vårre var det att upptäcka hur smalt och vekt hennes ben blivit. Sergio försäkrade att det var helt normalt och att hon snart skulle ha normal muskelstyrka igen. Jag undrar för mig själv hur det ska vara möjligt i den här lägre gravitationen. Kwa-Lin sken som en sol och var bara jättelycklig över att vara av med extratyngden på benet. Vi lovade att jobba hårt med henne för att stärka benet och göra det smidigt igen. Förutom att det känns som det mest meningsfulla att göra sedan vi kom hit, ger det mig en naturlig möjlighet att lära mig kroppsdelarna och andra nya ord på kinesiska.

2023-07-20

Kwa-Lin måste vara varje sjukgymnasts våta dröm. Hon gör alla sina styrketräningsövningar, nästan i överkant, och är alltid på hugget när vi ska hjälpa henne med smidighet och gångträning. Om det någonsin gör ont - och det gör det säkert hela tiden så som hon pressar på - visar hon det inte med en min eller ens ett litet pip. Hon går redan flera varv runt i våra bostadsrum, trots att det går ostadigt och man märker att hon blir trött av det. Hade hon bara fått det, hade hon nog gått ut också. Det känns som att hennes ansträngningar och hennes järnvilja lyfter oss alla och gör hela vår tillvaro mer meningsfull. Kan hon göra sitt liv bättre på den här planeten, så vore det väl katten om vi inte alla skulle kunna förbättra och utveckla något. Det gäller bara att hitta vad.

2023-07-22

Det är när jag ser mina kamraters ständiga ansträngningar för att förbättra livet här som jag känner att jag inte riktigt passar in. Vare sig det handlar om att lära sig gå igen, om att röja väg för bilen, om att skapa monument av stenar eller hitta bättre rutiner i vårt dagliga liv, går de in för det med liv och lust och ger sig inte förrän de fått det precis som de vill ha det. De kan till och med antyda att det de gör är urtråkigt, men de kör vidare ändå. Jag har alltid varit en lat typ som helst velat ta den enkla vägen ut. Visst har jag ansträngt mig hårt många gånger, men bara med sånt som varit roligt för mig själv hela tiden, som när jag lärde mig programmera. Allt annat försöker jag rationalisera bort eller hitta ett argument för att avsluta i förtid. När jag tänker på det nu blir jag förvånad över hur fokuserad jag var under hela utbildningen. Det var som om jag drevs av en yttre kraft som inte ville låta mig vila, som inte gav mig något val. Dessutom var det för det mesta ganska lätt och väldigt intressant. Men nu, när jag borde vara som allra mest fylld av energi och lust att utforska en helt ny värld, ligger jag mer än gärna på min bädd och kollar på gamla filmer. Det enda jag verkligen går igång på är att lära mig ett språk som jag bara kan prata med en enda person. Gjorde de ändå fel som valde ut mig till det här stolleprovet?

2023-07-24

Av någon anledning blir det så att det är jag som hjälper Kwa-Lin mest med träningen. Det finns inga arbetsuppgifter utomhus som absolut kräver att vi är två och Sergio hittar allt som oftast ett skäl till att han ska gå ut och göra det som ska göras, så att jag ska slippa. Egentligen känns det fel att vi inte ska dela på alla arbetsuppgifter och jag är inte alls nöjd med att Sergio ska bestämma hur vi ska organisera oss, men jag kan inte förmå mig till att riskera en konflikt genom att säga emot. Det hjälper förstås att jag trivs så bra med Kwa-Lin och att jag innerst inne ser fram emot att få vara ensam med henne några timmar. Hon protesterar inte heller.

2023-07-26

Är det en bula på Kwa-Lins ben? Har den varit där hela tiden? Jag har inte velat undersöka hennes skadade ben närmare - det räcker med att de andra två leker ortopedier - men mitt i en knäböjning fick jag för mig att det buktade ut på något sätt som inte kändes helt rätt. Eller att själva benet var snett. Jag vill inte oroa henne, så jag bad inte att få kolla närmare. Om det är något fel på hennes ben, mer än att det är svagt, måste hon väl för jösse namn märka det själv?

2023-07-29

Idag lyckades vi äta frukost samtidigt och blev nästan osams på kuppen. Kwa-Lin hade bestämt sig för att hon skulle ut idag. Hon behövde något att göra så att hon inte skulle klättra på väggarna och hade bestämt sig för att börja praktisera de geologi-kunskaper hon fått under utbildningen. Sergio och jag protesterade vildsint. Det är jobbigt nog för oss att släpa runt på en rymddräkt, för henne skulle det vara en direkt fara för benet. Dessutom var det väl enklare för oss att hämta in stenar som hon kunde analysera vid mikroskopet. Som vanligt sågade hon sönder våra argument självsäkert och metodiskt. Dessutom gick det inte att förneka den mirakulösa uppbyggnad av muskelmassa och smidighet som hon lyckats åstadkomma på bara en dryg vecka. Så ut gick vi, alla tre. Vår kinesiska hjältinna vägrade att bli stödd och ledd, men hennes kavaljerer höll sig tätt intill henne med ständigt vaksamma ögon. Det blev ingen lång promenad, men några till synes ovanliga stenar fick hon med sig och jag har nog aldrig sett en lyckligare människa kasta sig ner på en madrass och somna på fläcken.

2023-08-01

Idag var det välförtjänt ledig dag och vi hade utropat den till Marskolonins första årliga filmfestival! Var och en hade valt ut en favoritfilm från sitt gamla hemland, som de andra garanterat inte hade sett tidigare. I brist på popcorn, hade vi lyckats torr-rosta några mandlar i mikron. Smakade förvånansvärt bra, men beror nog mest på att vi inte är vana vid några kulinariska höjdpunkter. Filmerna var som väntat rätt så obegripliga för de andra två och det krävdes långa förklaringar innan vi alla hade förstått varandras filmer och varför de var så bra. Eftersom de hade förbjudit mig att välja något av Ingmar Bergman och de redan hade sett Picassos äventyr i samband med att vi gjorde våra egna video-inspelningar, hade mitt val fallit på Svensson, Svensson filmen, vilket uppenbarligen inte var världens bästa val. Det blev långa diskussioner om hur det var möjligt att kvinnan i familjen kunde tjäna mer pengar än mannen och varför barnen tilläts vara så uppstudsiga mot sina föräldrar. Men trots allt, en mycket trevlig dag och kväll!

2023-08-03

Äntligen några små gröna skott som sticker upp ur jorden! Som vi har gått och väntat och tittat i växthuset! Det borde egentligen ha gått snabbare med tanke på den värme vi lyckats hålla i odlingsmodulen, men det har inte tagit extremt lång tid heller. Jag känner mig alldeles lycklig och sprallig, som om livet återvänt till vår lilla koloni. Nu finns det något att hoppas på och se fram emot, något att ta sig an och vårda ömt. Det är nästan löjligt hur uppspelt jag blir av att se de här små maskrosskotten. Undrar om det är så här det känns att få barn? I så fall förstår jag varför de flesta väljer att inte vara singel.

2023-08-04

Så var det dags igen. Kwa-Lin var inte nöjd med stenarna hon hämtat förra gången och nu skulle hon prompt ut igen. Den här gången tog vi bilarna och körde ett par kilometer längs en av autostradorna som Sergio hade byggt (vi skulle ha kört längre om han hunnit röja mer väg). Då och då stannade vi och plockade sten och grävde även upp en del ur marken, så när vi nått vägs ände hade vår geolog en försvarlig samling. Det märktes att ytterligare en veckas träning hade gjort susen, för Kwa-Lin kunde delta mer i arbetet den här gången. När vi kom tillbaka lade hon sig visserligen ner, men hon babblade på en lång stund om vilka fynd hon gjort och hur fantastiskt det skulle bli att analysera dem i morgon.

2023-08-07

"Inte minsta spår av liv!" Hon sa det med emfas och inte så liten antydning av besvikelse i rösten. Som om hon verkligen hade väntat sig att det skulle krypa fram en skalbagge ur en av stenarna som hon granskat minutiöst i tre dagar nu. Eller att mikroskopet i alla fall skulle avslöja en fossiliserad bakterie. Vad är det som får människor att tro att det ska krylla av liv eller åtminstone förutsättningar för liv på varje stenklump i Rymden? Jag tror absolut att det finns liv på många fler platser i Universum, men när det nu uppenbarligen krävs så perfekta, till och med exakta förutsättningar för att liv ska uppstå, utvecklas och bestå, så borde det väl åtminstone vara uppenbart att det inte sker två gånger i samma solsystem. Bara en planet kan ju ligga på exakt rätt avstånd från sin sol till exempel. Att det finns några planeter till bland alla miljarders, miljarders långt där borta, som också har någon form av liv, antagligen helt olika vårt, följer av enkel, logisk sannolikhet. Lika sannolikt logiskt är det att vi borde vara ensamma i vårt närområde. Visst, möjligheten av grannar går inte att utesluta helt, men ska vi tro på allt som eventuellt, kanske skulle vara möjligt, även om det knappast är troligt, då blir vi tokiga av allt vi ska tro på och hålla öppet för. Tron på liv på andra platser i vårt solsystem följer faktiskt samma logik som en religion. Börja med att bestämma något vi ska tro på, utan någon rimlig grund för det och tolka sedan allt du ser och hör i ljuset av denna tro. Gud visar sig inte för oss därför att han i sin outgrundliga visdom väljer att inte visa sig för oss. Vi har inte hittat spår av liv på Mars därför att vi letat på fel sätt och på fel platser. Att förklaringen skulle kunna vara att det inte finns något liv här, mer än tre vilsna människor, stämmer inte med grundtron och förkastas därmed.

2023-08-10

Det var egentligen självklart att det skulle hända förr eller senare. Mycket tid tillsammans, mycket skratt, många leenden, många förtroenden, gemensamma intressen och uppgifter, en delad längtan efter närhet och mänsklig värme. Lägg till det de sista ansträngningarna att uppnå full smidighet och styrka i en vacker kropp som tvingats till en komplicerad läkprocess. Ansträngningar som bäst når resultat, de där sista millimetrarna av böjlighet, genom ett exakt utnyttjande av den mest precisa och flexibla resurs vi har till hands: min kroppstygnd mot hennes ben. En knappt märkbar, förflugen smekning. Ett något för lätt nuddande av fingertopparna mot en bit hud som inte borde varit blottad. Ett snabbt, knappt märkbart ögonkast som helt oskuldsfullt och oskyldigt skriker ut: vad väntar du på, ta mig! Om vi människor inte förstod oss på och kunde agera på sådana subtila signaler, då skulle det aldrig blivit några förhållanden, inga lyckliga i alla fall. Skulle vi varit perfekt kapabla att tygla våra känslor och hålla oss till bättre vetande, då hade mänskligheten aldrig överlevt. Om våra känslor inte klarat av att övertyga oss om att ett möjligt nej inte är det värsta som kan hända, då hade våra liv varit oändligt mycket torftigare. För när det kommer till kritan blir det i stort sett aldrig nej när man lyssnar till de äkta känslor som säger ja, inte den här gången heller. Ändå var det här något som verkligen inte fick hända. Vi har tränats och drillats i att hålla oss på vår kant, för projektets bästa. Även om det aldrig uttalats öppet, vet vi alla att det blev oändligt mycket viktigare sedan vi blev tre. Vi har alla förstått vad konsekvenserna skulle kunna bli om en lämnades utanför. Eller var det i själva verket meningen hela tiden? Klarar sig en människa i längden utan den skönaste, intimaste samvaron av alla? Det hade varit så lätt att undvika; skicka upp ett team med fyra orubbligt heterosexuella kvinnor. Kastrera dem för säkerhets skull! Det fanns gott om frivilliga som skulle köpt den lösningen också. Kanske var det bara ytterligare ett experiment i mängden - att se hur lång tid vi skulle kunna hålla oss! Med 24-timmars-sändningar hade de fått veta svaret. Nu håller vi det för oss själva. Det hindrar inte att jag är förvirrad, att hela upplevelsen i grunden är förvirrande och omskakande. Men skönt var det, obegripligt skönt och enormt efterlängtat. Det ska nog gå att leva även på den här karga stenklumpen!

2023-08-13

Det spirar i växthuset och det spirar i mig. Äkta vårkänslor på en steril planet, vem hade kunnat tro det?

2023-08-18

Det har blivit lite av omvända världen. När jag tidigare var mån om att Sergio inte skulle behöva göra allt utomhus, tar jag nu varje tillfälle att slippa gå ut, särskilt om han ska göra det. Vad ska jag ut och göra när det bästa som finns i den här lilla världen är inomhus?



2023-08-24

Äntligen en uppgift där jag kan vara till verklig hjälp för Sergio. Det började ärligt talat kännas konstigt att vi skulle leva så parallella liv, med helt åtskilda uppgifter som vi alltid utförde på egen hand. Bilarna blev ett naturligt och välkommet samarbetsprojekt. Sergio har inte haft några problem med att göra service på de mer mekaniska delarna och har hela tiden varit mån om att göra det noga och ofta för att hålla uppe prestandan. Men moderna bilar innehåller en hel del avancerad elektronik och programmering också, även om de allra mesta avancerade funktionerna och känsligaste instrumenten lämnats kvar på Jorden. Sergio hade allt mer tröttnat på de inbyggda begränsningarna, som skulle hindra ovana bosättare från att svänga för kraftigt eller köra för fort och som skulle upptäcka faror längs vägen. Vällovligt förstås, eftersom en allvarlig krasch skulle riskera att begränsa vår rörlighet rejält om vi inte kunde reparera skadorna, men i takt med att man lär sig terrängen och fordonen, blir man som människa skickligare än maskinen. Det gäller förstås särskilt eftersom den som gjorde programmeringen från början inte kunde testa sina lösningar i rätt miljö och inte kunde ha rätta känslan för hur det funkar i den här världen. Vi slår därför våra kloka huvuden ihop och jag bidrar med mina kunskaper i programmering för att vi ska få bilar som beter sig som vi vill. När vi inte klarar det direkt, hittar vi sätt att slå av en viss funktion. Mycket av det här arbetet kan göras inomhus, eftersom en Mars-bil går lätt att plocka isär, men sedan fungerar inte alltid den nya programmeringen som vi tänkt oss, så det blir många turer fram och tillbaka mellan bil och bostad. Vi är inte färdiga på långa vägar ännu och kommer nog aldrig att bli det eftersom vi säkerligen hittar nya önskemål i takt med att vi lär oss mer. Det känns bra - vi måste ha något att göra.

2023-08-27

Jag måste ompröva min inställning till Sergios röjande av vägar. Jag har mest trott att det var ett tidsfördriv utan någon större mål och mening, eller ett sätt att få vara för sig själv en stund. Visst ser det lite planlöst ut, med olika vägstuppar som sticker iväg några hundra meter i olika riktningar, i olika stilar och byggnadstekniker. När jag nu är med och provkör bilarna, konfigurerade på nya sätt, ser jag hur metodiskt han gått till väga och hur varje väg representerar ett vetenskapligt försök att pröva en ny konstruktionsmetod. Den längsta vägen går i riktning mot vår nedslagsplats och fast den inte är den bästa, går det nu att komma inom synhåll för landaren på ynka fem minuter. Det ger perspektiv på hur långt vi skulle kunna komma när vi bestämmer oss för att utforska planeten på allvar.

2023-08-30

Jag har svårt att sätta ord på vad jag känner för Kwa-Lin. På ett sätt är hon min livskamrat, men inte bara min. Vi är tre personer som är hänvisade till varandra och är så känslomässigt nära som några människor någonsin kan vara. Den känslan fanns dessutom där långt innan vi hade börjat ha sex. Förälskelse känns också som fel ord. Jag var hopplöst och huvudlöst förälskad i Åsa långt efter att vi hade träffats och på ett sätt var jag det också i Emilia, även om det var ett nyktrare och mognare förhållande. Med Kwa-Lin kan jag fortfarande tänka klart och fortsätta med mitt liv i övrigt. Jag känner mest av allt en grundmurad och trygg åtrå, en känsla av djup samhörighet på alla plan. Det är en lugn känsla, inte den oro jag kunnat känna över att den jag älskar ska tröttna på mig och hitta någon annan. Rent teoretiskt har även Kwa-Lin ett alternativ, men det kan jag bara ta till mig på ett intellektuellt plan, något som inte alls biter som en känslomässig oro gör. Det måste vara kärlek jag känner, sådan kärlek som bara är möjlig efter ett halvt liv tillsammans, som har gett den trygga förvisningen om att resten av livet självklart är samma sak som den här relationen. Ungefär som mormor och morfar hade det innan han började tappa gnistan och mormors känslor övergick i plikt. Räkna i antal år har vi givetvis känt varandra löjligt kort tid, för kort för att det skulle väcka några så djupa känslor, men den tid vi har haft med varandra har varit så intensiv och innehållit så mycket omvälvande att det mer än väl räcker för att motsvara en känslomässig livstid.

2023-09-04

För att befinna oss några miljoner kilometer från den enda kända informationskällan i universum, får vi hit ofattbara mängder meddelanden, bilder, filmer och annan data. Vi skulle omöjligt kunna läsa allt, så ledningen hjälper oss att välja rätt genom att koda den mer betydelsefulla informationen i olika nivåer. Det finns viktiga meddelanden, sådana som vi förväntas läsa, men som ingen kollar om vi har läst. Det finns obligatoriska meddelanden, som vi gärna tar del av eftersom de ofta innehåller information som vi har nytta av. Och så finns det extraordinära meddelanden, EOM, information av en sådan kaliber och ett sådant allvar att vi inte får läsa dem hur och när som helst. De kan bara öppnas vid centraldatorn och bara med stängd dörr. Med ett extraordinärt meddelande följer en noggrann specifikation av vem eller vilka som får vara närvarande när meddelandet visas och meddelandet förblir låst om fel person finns i rummet. Jag antar att de här procedurerna finns till för att den som exempelvis får veta att en nära anhörig drabbats av cancer, ska få meddelandet på ett sådant sätt och i en sådan miljö att denne direkt ska kunna fokusera på att bearbeta sorgen och chocken, utan några distraktioner. I själva verket fungerar det precis tvärtom. Så fort man fått veta att ett extraordinärt meddelande har kommit och att man bara får se det ensam, kommer chocken. En värre form av chock eftersom den också följs av en ovisshet och oro, som riskerar att bli olidlig fram till den tidpunkt då man kan titta på det riktiga meddelandet. Eftersom extraordinära meddelanden kommer ytterst sällan och bara innehåller allvarliga, negativa nyheter om personliga förluster och problem, förstärks chocken ytterligare. Lyckligtvis har jag inte drabbats lika hårt som de andra. Mitt första EOM kom idag och det var inte svårt att räkna ut vad som hänt. Jag har bara en enda viktig person kvar i livet på Jorden, mamma, hon är ingen ungdom längre och har haft både hjärtproblem och tecken på depression senaste året. Ingen av de tidigare gångerna då hon mått dåligt eller varit orolig har jag fått ett EOM, alltså kunde jag snabbt konstatera att hon måste vara död. Den enda frågan - i sig rätt ointressant - var hur.

Jag gjorde mig ingen brådska till centraldatorn, det här var ett besked jag kunde hantera. Jag var ute på en rekognoserings-promenad när meddelandet kom och Sergio blev nog lite förvånad när jag avböjde att bli avlöst och istället gjorde klart mitt uppdrag enligt plan. När jag kom in tvättade jag av mig, lagade till lunch, precis som planerat och satte mig sedan framför centraldatorn i lugn och ro. Det händer bara en gång i livet att man får sin mammas dödsbud (min pappas kom när jag var alldeles för liten för att förstå) och jag ville inte ta emot det svettig och hungrig om jag kunde undvika det.

Vi har blivit väldigt luttrade vid det här laget när det gäller brist på detaljerad information om viktiga saker. Meddelandet innehöll en filmsnutt på två minuter där HR-chefen beklagade sorgen och erbjöd mig allt stöd jag ville ha. Informationen om dödsorsak begränsades till ett korthugget: "Hon somnade in stilla utan plågor i går kväll." Det kunde betyda allt från att hon fått en hjärtattack, tagit en överdos sömnpiller, till att hon blivit rånmördad och jag visste instinktivt att det inte var någon idé att fråga mer. Konstigt nog brydde jag mig inte. Jag var tvungen att tänka bort mamma ur mitt liv redan sista gången vi sågs, annars hade jag inte klarat av att åka. Det här dödsbudet var mest av allt en lättnad, eftersom jag redan varit tvungen att mentalt betrakta henne som död för mig under ett drygt år. Det gör mindre ont nu! Eller så är det avståndet som gör det. Inget som händer på Jorden berör mig riktigt längre. Mitt liv är här och nu, inte där och då.

2023-09-08

Maskrosorna är som vanligt de växter som klarar sig bäst, även om de inte direkt är den plåga de var i mammas gräsmatta när jag var liten. Lite fjuniga grässtrån kommer också upp, men något golfspel verkar det inte bli, än så länge. Mest orolig är jag för morötterna; de är knappt ens små trådar ännu. Visst borde de väl ha kommit längre? Vi sådde en ny omgång av en del frön idag och vi hoppas på bättre fart, nu när det blivit lite varmare ute. Det borde fortfarande gå att få upp lufttrycket i växthuset, vilket antagligen skulle hjälpa. Det är skönt att ha växterna att jobba med, men det är samtidigt så oerhört frustrerande att vi inte riktigt får det att funka så bra som förväntat. Det gör något gott med en människa att se det gröna spira och tvärtom när det som en gång grodde, vissnar.

2023-09-10

Såg en hel nyhetssändning på kinesiska och förstod vad varje avsnitt handlade om. Kwa-Lin sa att hon var mycket stolt över mig som elev och jag måste erkänna att jag är väldigt nöjd själv. Visst fick hon förklara en del för att jag skulle förstå detaljerna, men att komma så långt på tre månader, det är inte illa.

2023-09-15

Dags att börja tänka lite längre och större, både rent geografiskt, men inte minst organisatoriskt. Bostadsmoduler och förnödenheter för team två finns på olika nedslagsplatser, inom räckhåll härifrån, om än inte helt nära, givet markens beskaffenhet och de hastigheter vi kan färdas i. Exakt hur de tänkte när de valde en helt annan boplats för team två har jag aldrig riktigt förstått. Var de osäkra på om vår plats skulle vara bra nog och ville sprida riskerna? Var det till och med osäkert om vi skulle klara att bo här? Eller var de bara osäkra på om de skulle lyckas droppa de olika sändningarna nog nära varandra, utan att riskera att de skulle landa ovanpå och slå sönder det som redan låg där? Ur synvinkeln att lättare kunna utforska större delar av planeten, känns det som att den andra boplatsen ligger för nära vår. Dit och längre kommer vi lätt att kunna ta oss, särskilt när vi blir fler. Dessutom är terrängen där omkring i stort sett identisk med den i vårt område. Team tre har fått en betydligt intressantare, om än något farligare landningsplats, närmare Nordpolen, men innan de landar har säkert både flygteknologi och kunskapen om Mars utvecklats betydligt, så att de kommer att vara lika säkra som vi var (fortfarande inte särskilt betryggande, jag vet). Oavsett är det upp till oss att se till att få team tvås bas beboelig innan de landar. Här hos oss fanns det, lyckligtvis, robotar som kunde sätta de viktigaste enheterna på plats och få dem att fungera innan vi kom. Annars hade det varit kört - då hade Sergio dött redan på förstukvisten, utan att kunna komma in och ladda luft eller att kunna starta bilen. För team två lyckades de spara in en hel raket med utrustning - en rejäl kostnadsbesparing - och bland det som de ansågs klara sig utan var robotarna för att sätta upp basen. Det enkla lösningen är att vi transporterar dit våra robotar som sedan på egen hand ställer i ordning deras boplats, men det känns också rätt tråkigt. Betydligt roligare och mer kreativt då om vi skruvar ihop allt manuellt och på köpet lär oss ännu mer om vår egen bomiljö. Vem vet, vi kanske kommer på smartare sätt att komponera ihop deras bas, kunskaper vi kan använda för att utveckla vår egen. Kanske inte så troligt, med tanke på hur väl genomtänkt allt är - och måste vara - men värt ett försök. Vi har ju inte direkt några viktigare saker för oss, som vi inte lätt hinner med ändå. Först gäller det att ordna logistiken. Vi hade kanske kunnat transportera dit en robot på befintligt underlag och hinna tillbaka samma dag, men ska vi kunna stanna där och jobba några timmar också, krävs att vi kan köra på i bra tempo. När väl team två bor där, kommer vi också att ha stor glädje av en väg för att kunna träffas lättare. Alltså: stenröjning och vägbygge! Sergios vägbyggen i vårt basområde och fram mot vår nedslagsplats har varit en bra start, men det vi ger oss in på nu är ett mycket större projekt. Nu deltar vi alla i ingenjörspaneringen vid köksbordet och kommer att vara med ute i terrängen. I förlängningen handlar det också om möjligheten att kunna vidga våra vyer och utforska större områden av planeten. Idag går det plågsamt långsamt att köra bil, när man måste kryssa mellan alla stenbumlingar.

2023-09-18

Det är roligare än jag kunde tro att vara vägarbetare. Mödosamt och långsamt, men roligt att se arbetet ge resultat. När vi nu har ett mål för våra vägbyggen, är det lättare att pricka av hur långt vi har kommit mot respektive mål. Tyvärr är det svårt att lägga så många timmar per dag på detta som vi skulle vilja. Även om stenbumlingarna är löjligt lätta i förhållande till sin storlek, tack vare låg gravitation och lågt luftmotstånd, är det ändå fysiskt kroppsarbete det handlar om och då går det åt mer syre än om man bara är ute och finåker lite. Alltså kan vi bara jobba i 4-5-timmarspass, innan det är dags att gå in och ladda luft igen. Tänk om vi hade kunnat ha reservluftbehållare i bilarna, så vi hade kunnat fylla på ute i det fria och fortsätta. Kwa-Lin jobbar på som om hon aldrig hade haft något benbrott. Ibland blir jag orolig för att hon ska få ett bakslag, men mestadels är jag bara imponerad och stolt.

2023-09-20

Jag hade aldrig kunnat tro att det skulle gå att bli så osams i rymddräkt. Det går inte att se ansiktsuttryck genom visiret och ljudet är mestadels så skrapigt och entonigt att vi gärna inte säger så mycket, men gester och poser är tydligen väl så effektiva. Vi var på väg till handgripligheter, Sergio och jag, innan Kwa-Lin grep in som domare och skickade oss åt var sitt håll. Väl inne efter luftslussen, slöt vi fred med en stor planet-kram (alla på planeten deltog) och snackade igenom vad som hänt. Det vill säga, så gott det gick. Ingen kunde riktigt förklara vad vi blivit irriterade över och vem som blivit arg på vem. Vi nöjde oss med att konstatera att det varit i slutet på dagens sista arbetspass och att vi kanske hade gått väl långt ner i syrenivåerna. I fortsättningen blir sista passet max tre timmar.

2023-09-22

En kort, men relativt intensiv sandstorm höll oss inomhus igår, men avslöjade också ett fundamentalt fel i våra principer för vägbygge. Vi hade tänkt att det var bättre att dra vägarna mellan höjderna för att kunna åka mer i lå och vi hade också transporterat tillbaka de största stenarna för att kunna bygga vindskydd vid basen. När vi nu började köra mot vår senaste byggplats, gick det trögt som sirap eftersom vägen var full av sand som hade kunnat lägga sig precis där vi hade plockat bort sten och jämnat till underlaget. Det här var något Sergio inte hade tänkt på med de första vägarna eftersom de var så korta att det ändå inte gick att få upp någon fart och det inte var något stort problem att röja dem efter hand som sand hade blåst in. Våra nya vägar måste hålla sig mer eller mindre intakta även om de inte används på ett tag, annars blir vår rörlighet lika begränsad som tidigare. Vi bestämde oss därför att prova att dra dem mest möjligt över kullarna, där sanden inte lägger sig lika lätt och att bygga skyddsmurar av sten runt vägen i sänkorna, för att hindra sanden att blåsa in. Vi insåg också att det inte skulle vara något större problem att vinden skulle komma åt större delar av vägen, eftersom vi ändå knappast skulle vara ute och köra i sandstorm.

2023-09-25

Det är aldrig kul att behöva göra om något som man trodde att man hade gjort bra, men det är intressant att märka hur olika vi reagerar på den enkla uppgiften att bygga en ny väg precis bredvid den gamla. För mig är det inget särskilt stort problem, jag har alltid gillat att vara noggrann och har ofta gjort om programmering för att jag sett att jag kunnat nå ett bättre slutresultat. Min känsla att vägbygget är bland det mest meningsfulla som vi gjort sedan vi kom hit, är orubbad, kanske till och med stärkt nu när vi bygger en mycket bättre väg. Kwa-Lin säger ännu mindre än vanligt. Hon verkar besviken på att hon inte kunde förutse vad en enkel liten sandstorm skulle kunna göra, men biter ihop och gör jobbet med om möjligt ännu större frenesi än tidigare. Sergio ventilerar sitt missnöje öppet, så fort han får en chans, även om det mestadels är högljudda suckar och stön, som är svåra att skilja från ljud av vanlig ansträngning genom den enkla radiokommunikationen. Han var den som sist av oss släppte tanken på att ändå försöka rädda den väg vi redan byggt och varje gång vi nu står inför ett nytt beslut om vart vi ska dra vägen härnäst, är han ofta snabb att föreslå att vi ska utnyttja väg som redan finns där, strax bredvid. Jag tror inte det handlar om lathet, det skulle verkligen inte vara likt den energiske Sergio. Jag tror det handlar om ren och skär otålighet, ett driv att vilja komma framåt och se nya horisonter. En positiv sida av hans missnöje, måhända. Eller så bottnar det i en rädsla för att acceptera och erkänna ett misstag, en inte lika ärofull, ja närapå farlig känsla, här där vi är dömda att gång på gång göra misstag eftersom vi hela tiden måste göra saker för första gången.

2023-09-27

Redan framme med den nya vägen där vi tvingades avbryta den gamla. Trots att vi måste bygga svårare och mer grundligt nu och trots att vi inte kunnat återanvända mer än ett fåtal stycken av väg nummer ett, går det fortare. Jag antar att vi alla var rätt så otåliga, men jag tror också vi ser effekten av erfarenhet och att vi trimmat samman vårt arbetssätt. Det är en underbar känsla det där att vad man än ger sig in på och hur svårt det än verkar till en början, så kan man vara säker på att man, fortare än man kunnat ana, blir proffs på det man gör och ökar både snabbhet och precision makalöst mycket.

2023-09-28

Det är märkligt vilka små, till synes obetydliga företeelser man saknar ibland. Idag blev jag så omåttligt sugen på kolsyrat vatten! Det borde egentligen inte vara en omöjlighet att åstadkomma, kolsyra är ju trots allt bara koldioxid löst i vatten. Detta till synes lyxrelaterade problem borde vi med våra gemensamma ingenjörskunskaper kunna bemästra. När allt kommer omkring är väl detta det viktigaste vi kan göra här när vi har säkrat vår överlevnad - att se till att sätta lite guldkant på vår tillvaro.

2023-09-29

Kwa-Lin löste givetvis problemet med kolsyran på ett kick. Jag hade sett fram emot lite gammaldags hederligt klurande och experimenterande, men hon gick bara in i sitt labb i fem minuter och nu sitter jag här och dricker något som väldigt mycket liknar Vichy-vatten. Det känns som att allt som kan lösas med kemi eller fysik är en fullständig baggis, medan det som kräver biologi är en komplett omöjlighet. Inte ens en liten rädisa eller morot verkar vi kunna driva upp. Mina kamrater brukar säga att de saknar riktigt kött och fisk. Det klarar jag mig utan, men jag skulle kunna dö för att få känna smaken av ett saftigt äpple eller ett solmoget plommon igen. Deras önskemål skulle med lite god vilja gå att lösa i framtiden, även om det skulle bli med frysvaror som legat förpackade i åtta månader, men jag kommer att få leva på minnen.

2023-10-02

Det är lite frustrerande att vi inte kan jobba snabbare med vägarna. Jag gillar att fokusera på en sak, sätta igång med den direkt på morgonen och köra på tills den är klar eller tills jag stupar i säng på kvällen. Här är det lite av varje som ska fixas: vattenfabrik, växthus, forskning, väderrapporter och så tar det så onödigt lång tid varje gång att komma i och ur rymddräkten och få luft m m att fungera. Det står nog högst upp på min önskelista inför framtida uppskjutningar, att de fixar personlig utrustning för luftförsörjning och strålningsskydd som man bara kan slänga på sig snabbt när man ska ut. Tänk om man kunde gå ut i sina vanliga innekläder - det vore något det!

2023-10-05

Första stora testet på hur våra nya vägprinciper fungerar: en rejäl sandstorm härjar utanför. Lite nervöst är det allt. För att skingra tankarna städade jag mitt rum, vilket tog två minuter. Lite skillnad mot i Linköping det! Sedan städade jag lite bland filer i datorn, vilket tog aningen längre tid. Tur att vi har en kortlek också. Får be team två att ta med en till - den här börjar bli väl sliten nu.

2023-10-06

Stormen dog ut lika häftigt som den dragit in och avslöjade precis det vi ville se. Vägen är farbar direkt! Murarna vi byggt i sänkorna har till och med täppts till och verkar ha blivit ännu stabilare och skyddande med den nya sanden. Känns nästan som att åka genom tunnlår! Känns så oerhört skönt. Nu kan vi sätta ännu högre fart framåt i förvisningen om att det vi gör kommer att funka bra på långa avstånd.

2023-10-09

Idag firade vi våra framgångar som vägbyggare med rally. Vi kunde inte motstå frestelsen att bygga ihop en av Sergios gamla slingor med första biten av vår nya, norr-gående väg så att vi fick en rundbana. Vi var alla nyfikna på hur snabbt bilarna verkligen kan gå, när de går på bra väg och bara kan blåsa på. Det är givetvis mot alla reglementen att pressa hastigheten till max, men vem bryr sig om reglementen här. Dessutom har vi världens bästa rymd-bils-mekaniker. Vi turades om att köra den knappt två kilometer långa slingan - så försiktiga är vi i alla fall att vi inte vill riskera några krockar eller att köra sönder båda bilarna - och tog tid. Till min stora förvåning var jag klart sämst och ändå tyckte jag inte att jag höll igen på något vis. Nu ska det sägas att ingen av oss kom upp i några hisnande hastigheter. Bästa tiden runt banan var 3 minuter och 22 sekunder, alltså inte så värst mycket snabbare än 30 km/h i snitt, men jämfört med hur vi kört tidigare kändes det som ett stort hopp framåt. Längre fram under bygget väntar några rejäla nerförsbackar, så där kommer vi ha bra chanser att slå hastighetsrekord igen. På kvällen lyckades vi åstadkomma en improviserad champagneflaska genom att spruta in onödigt mycket kolsyra i en flaska näringsdryck och höll en sedvanligt blöt prisceremoni.

2023-10-12

Nu ligger allt fokus på att färdigställa den sista biten av vägen till de olika nedslagsplatserna, en nog så krävande uppgift med tanke på den långa sträcka vi måste köra för att ens kunna börja bygga väg. Ett problem är att ju snabbare vi kör, desto snabbare laddar batterierna ur, så hittills har vi behövt köra måttligt fort för att kunna ta oss tillbaka. Det håller inte längre när vi jobbar så långt borta. Vi har därför beslutat att placera några solceller halvvägs till bas två, så att vi kan ställa en bil där och ladda den medan vi kör vidare med nästa. En rymdmack om man så vill, den allra första om man inte räknar den gamla kultserien Vintergatan! Det innebär i sin tur att bara två av oss kan åka ut och bygga väg samtidigt, men i gengäld kan den som blir hemma sköta om allt som ska ordnas här, så att inte vägbyggandet stannar av i tid och otid. Lägg till det att de som åker iväg kan köra i full fart till rymdmacken med den ena bilen och sedan fortsätta lika snabbt med den full-laddade andrabilen till den aktuella byggplatsen. Det skulle teoretiskt ge oss bortåt sex effektiva byggtimmar varje dag och det som främst gör att vi inte vågar sikta på den tiden, är mängden syre vi kan bära med oss. Återstår att se om vi kan hitta ett sätt att byta syretankar utomhus, utan att förlora en massa värdefull luft i processen. Det löser vi nog också, så mycket som vi har klarat hittills. Har jag skrivit att jag är oerhört stolt över vad vi åstadkommer? Det är jag. Verkligen!

2023-10-15

Det är sååå otroligt skönt att dagarna bara blir längre och längre. Det är precis som på Tellus, att man kan slappna av och planera dagarna som man själv vill, inte vara tvungen att gå ut under ett kort fönster av ljus mitt på dagen. Där borta är det ändå möjligt att lämna huset när det är mörkt, man fryser inte ihjäl direkt, det är bara lite tråkigt. Jag ser inte fram emot vintermånaderna när vi kommer att vara låsta inne i vår modul de flesta av dygnets timmar och riskera omedelbar förfrysning så fort vi vill kolla på stjärnhimlen.

2023-10-18

Min tur att vara hemma idag, i vårt rullande var-tredje-dags-schema. Otroligt skönt; det är märkligt hur trött man kan bli av bara två dagars slit med vägbygge. Så här jobbade min momors pappa och mamma på gården, från tidig morgon till sen kväll, sju dagar i veckan. Så jobbar fortfarande många människor på Tellus, bara för att överleva. Inte konstigt de dör i förtid! Efter att jag hjälpt de andra iväg på morgonen, går jag och lägger mig igen och är knappt människa i tid för att fixa middagen tills de är tillbaka. Bara att kolla av solpanelerna och växthuset är en ansträngning. Men mest av allt behöver jag de här dagarna av ensamhet för att koppla av från att alltid vara med någon annan människa. Att vi bara är tre på hela den här planeten, gör det inte ett dugg mindre angeläget att få vara för sig själv.

2023-10-21

Jag kan bli galen över att allt måste vara så komplicerat och farligt. Bas två ligger inte längre bort än att vi hade kunnat gå dit till fots på ett par dagar, om vi hade varit på Tellus. Kanske bara en dag om vi gått fort och länge, utan så mycket packning. Hade det visat sig vara överdrivet optimistiskt, skulle vi bara ha kraschat under en gran och fortsatt dagen efter. Och väl där hade vi inte behövt återvända hem stup i kvarten. Med ett tält och sovsäckar hade vi kunnat stanna tills vi var färdiga med bygget. Här vore det uteslutet att gå hela vägen, trots att bilen nästan inte går fortare, även på de nya vägarna. Långa promenader är uteslutna eftersom det kräver för mycket av vår knappaste resurs: luft. Dräkten och allt vi måste bära på för att klara livhanken, förtar också hela fördelen av den lägre tyngdkraften. Alla former av övernattnings utanför basen är också otänkbara, på grund av kylan. När luft-systemen i bas två är igång kommer vi att kunna stanna där och jobba hela dagarna, men vi kan inte chansa det allra minsta. Innan den första modulen är garanterat bebodig, kommer vi inte att stanna längre än att vi hinner hem innan kvällen. Och det kommer verkligen inte att vara länge! Resan tar, även med ordentligt byggd väg, rejält med tid både dit och hem. Kort sagt: vi behöver engagera oss i ett flera månader långt projekt för det som skulle tagit mindre än en vecka på Tellus. Fast i ärlighetens namn, vad ska vi annars göra med all den tid vi har här?

2023-10-24

Det var ett tag sedan nu som Kwa-Lin och jag var riktigt intima. En kyss eller en kort kram har vi lyckats stjäla oss till någon gång ibland, men våra rutiner kring vägbygget har helt ändrat alla förutsättningar. Sergio har helt enkelt ingen anledning att vara ute helt på egen hand längre och den avsevärda tid som Kwa-Lin och jag tillbringar tillsammans, gör vi det opraktiskt nog i rymddräkt. Konstigt nog har jag inte saknat det särskilt mycket. På något vis vet vi väl var vi har varandra. Det viktiga var att få känna närheten och få de egna känslorna bekräftade; nu kan vi fokusera på andra uppgifter. Jämfört med förhållanden som jag känner dem från Tellus, liknar det här inget annat. Vi kommer att fortsätta bo på samma plats så länge vi lever och vara sysselsatta med ungefär samma saker. Sannolikheten att rivaler kommer emellan är mikroskopisk, även efter att nästa team har flyttat in. Samtidigt kommer vi inte att kunna utveckla förhållandet som förhållanden normalt utvecklas. Vi kommer aldrig att kunna få barn, inte ens adopterade eller provrörsbefruktade och vi kommer inte att bekräfta förhållandet med någon form av giftermål. Frågan är om vi ens kommer att göra det offentligt på något sätt, någonsin. Att vi skulle glida isär är lika osannolikt, eftersom hela vår existens på den här planeten bygger på att alla relationer upprätthålls ungefär som nu. Det finns verkligen inget utrymme för konflikter, ändrade personligheter eller svalnande känslor. Vi tre som är här är utvalda för att funka bra ihop och det förtroendet får inte svikas, helt enkelt för att vi själva skulle förlora mest på det. Balansen får inte rubbas, inte i någon av våra relationer. Jag är del av ett förhållande som är fångat som ett fossil i tid och rum. Inget får ändras, inget kan ändras, inget ska ändras. Just det njuter jag av i fulla drag, nästan mer än av förhållandet i sig.

2023-10-27

Har börjat läsa om The Martian på mina hemma-dagar - för minst tionde gången. Inte mycket stämmer med vår verklighet, men det är ändå härligt att läsa den som inspiration. Allt är så positivt i boken, allt går att fixa, lita bara på kreativitet och vetenskap. Bra ibland att bli påmind om att den känslan är möjlig, även om han hämtade sin kraft i visionen om att få komma tillbaka till Jorden, medan vi bara behöver den för att göra våra liv här uthärdliga. En sak som är särskilt skön jämfört med boken, är hur mycket bättre våra solpaneler och batterier är. Till att börja med är flera av dem utformade för att kunna tas med i bilen, men framför allt behövs det inte så många för att ladda en bil och det tar inte så lång tid. Vi hade inte behövt ligga still en hel dag då och då för ladda batterierna till fullt, om vi gjort samma långa resa som han gjorde. När vi lämnar en bil vid rymdmacken, är den körklar igen efter tre timmar. Å andra sidan hade vi aldrig kunnat göra den där långa resan eftersom våra bilar är helt öppna och inte erbjuder några möjligheter till övernattnings. Ärligt talat, hur realistiskt är det att någon rymdorganisation skulle offrat så mycket plats och vikt för att skicka upp en bil som i praktiken är en rullande bostadsmodul? Det ingick knappast ens i deras expedition att de skulle ha gjort så långa turer med bil att de inte kunnat göra dem i rymddräkt.

2023-10-30

Det slog mig idag att det var väldigt länge sedan jag hörde av Lefte, Danne eller Johan. Eller någon annan på Tellus för den delen. Jag fick väl några grattis-meddelanden, som jag svarade kort på precis när vi hade kommit hit. Men efter det? Jag minns inte riktigt. Jag skulle förstås kunna kolla, men det känns inte viktigt. Det var inte den senaste månaden hur som helst. Jag skulle förstås kunna höra av mig, men vad skulle jag skriva? "Här är allt som vanligt", vilket förvisso är sant, men ändå något helt annat "vanligt" än det som är normalt för dem. Vill de veta vad vi gör finns det officiella kanaler för det. Jag kan ändå inte anförtro mig några inre tankar eller känslor till dem, det skulle inte förbli förtroenden och hemligheter mer än några sekunder. Jag skulle kunna fråga hur de har det och vad deras barn gör, men bryr jag mig verkligen? Det är så långt borta mentalt. Det skulle vara väldigt svårt att uppbåda något intresse, utan att samtidigt börja längta efter något jag hade kunnat ha, men aldrig mer kan få.

Det är väl bara naturligt att människor som inte längre har något gemensamt, glider ifrån varandra, hur nära de ändå stod varandra en gång i tiden. Frågan är om det är avståndet och det omöjliga i att någonsin kunna träffas igen som är det viktiga, eller om vi hade fortsatt glida ifrån varandra lika snabbt om jag hade varit kvar på Tellus.

Men är jag ledsen för det? När jag verkligen gräver i mitt inre? Nej, jag kan verkligen inte känna det. Jag kan inte känna sorg över något som glidit bort från mig under så lång tid och som nu är längre bort än någonsin.

2023-11-04

Idag provkörde Sergio och jag vägen till team tvås bas, så långt den är färdig, så fort vi vågade. Det tog fem timmar och då är vi inte ens så långt komna att vi kan se deras tänkta boplat. Rimligen har vi en timme till att köra, när vägen är helt klar. Det känns inte helt okej. Just nu när dagarna är bortåt 18 timmar långa och vädret oftast är lugnt går det väl an, även om det kommer att bli tröttsamt att köra dit och tillbaka för att bara jobba 4-5 timmar. Dra bort lite mat- och vilopaus, säkerhetsmarginaler och att laddningen av luft inte skulle räcka om vi jobbar hårt när vi är där, så kommer det att ta väldigt lång tid att få upp den andra basen. Men bygget är en sak och där kan vi alltid ta hjälp av robotar, eller övernatta där under bygget, så fort minst en modul är beboelig. Betydligt värre är effekterna på samarbetet med våra kommande bosättarvänner, särskilt under den mörkare årstiden. Att åka fram och tillbaka under samma dag för att träffas kommer inte att vara ett trivsamt alternativ och risken att fastna i en sandstorm ska inte underskattas. Övernatta hos dem eller vice versa skulle väl gå, men trångt, opraktiskt och påfrestande för alla system skulle det bli. Alltså kommer vi bara att åka dit när väderprognosen är väldigt gynnsam och inte bara för att hälsa på i största allmänhet. Konsekvensen blir att vi får två separata samhällen med inte så mycket kontakt, annat än via radio och internet. Två samhällen med nödvändigtvis olika kulturer och ambitioner, när vi borde samarbeta, så få vi är. Det här känns inte bra, det tycker nog ingen av oss. Här gäller det att tänka till.

2023-11-07

Jag är såååå stolt över vår förmåga att fatta beslut och ta vår framtid i egna händer. Tanken på att leva i två separata baser, med max sju bosättare totalt, blev till slut helt orimlig, med alla fakta i beaktande. Vi beslutade därför enhälligt att välkomna nästa team till oss och i konsekvens med det hämta det mesta av deras utrustning till vår bas. Vi formulerade tillsammans ett enkelt besked om vårt beslut - alla fakta har de ju fått löpande under vårt vägarbete - som vi skickade till Tellus och började sedan planera hela operation slå samman baser, utan att vänta på svar. Så länge vi var kvar i bosättarbasen på Tellus hade sådan självsvåldighet varit helt otänkbar - vi skulle aldrig ens ha konsulterats om ett så stort och viktigt beslut - men här i vår egen värld känns den både självklar och skön.

2023-11-08

Svar från Tellus, nästan direkt: "OK, kör!". Borde vi bli bekymrade över att de inte argumenterar emot eller ens kommer med några pekpinnar om vad vi borde tänka på? Eller får vi vara lättade över att de accepterar vårt självstyre?



2023-11-10

Frågan har gnagt i mig länge och idag ställde jag den, men ångrade mig direkt när jag hade gjort det. Jag borde väl ha förstått att han skulle ha sagt något själv om han ville ta upp det. Men samtidigt, var hamnar vi om vi inte får vara nyfikna? Kan vi verkligen vidmakthålla en existens där allt går på tomgång och inget får vara svårt. Jag frågade Sergio utan omsvepningar om han inte saknar sina barn? Han bet ihop munnen och gick direkt in på sitt rum och väl därinne hörde jag honom storgråta. Klart han saknar dem - han har bara inte tillåtit sig att känna det på flera år!

2023-11-11

Det var Sergio som först återknöt till gårdagens fråga från mig, efter att han och Kwa-Lin kommit tillbaka till basen. Innan jag hunnit be om ursäkt för att jag varit så taktlös, var det han som bad om ursäkt för att han reagerat så kraftigt. Jag försäkrade förstås att det verkligen inte var nödvändigt, men han insisterade. "Vi måste kunna prata om allt med varandra om det här ska funka", betonade han. Och så berättade han. När hans fru tog ut skilsmässa hade yngsta barnet precis börjat skolan. Den första tiden hade umgänget fungerat hyfsat och Sergio hade kunnat träffa barnen när han var hemma i Brasilien på PR-besök. De gick på bio, spelade fotboll på stranden och han hjälpte dem med läxorna. De sade att de saknade honom, men när han var i Europa höll de bara sporadisk kontakt. Plötsligt upphörde kontakten helt. Både barn och ex-fru slutade svara på mejl och telefonsamtal och deras Facebook-konton tog inte längre emot kontakt från honom. Nästa gång han kom till Rio bodde någon annan familj i lägenheten och de visste inget om vart hans familj tagit vägen. I den stunden svor han på att inte låta något stoppa honom från att hitta dem och återupprätta relationen, om det så skulle innebära att han slutade i Mars-projektet. En timme senare hade han lugnat sig och insett att det var lönlöst. De hade brutit kontakten av någon anledning och skulle inte vilja veta av honom, även om han lyckades leta upp dem. Han skulle tvingas leva med att inte förstå och med att sakna och då var det smartare att försöka glömma. Glömt hade han förstås inte gjort, men förträngningen hade varit framgångsrik tills jag ställde min fråga. Han tackade mig för att han nu fått en chans att bearbeta sina upplevelser på ett moget sätt. Stackaren! Hur ska han kunna bearbeta något här och nu, så många år efteråt och utan minsta möjlighet att nå de personer som lämnat honom? Eller som han lämnade, beroende på hur man ser det.

2023-11-12

Sergio berättade mer idag när vi körde tillsammans ut till vägbygget. Det känns verkligen som att han behöver det och att vi klarar att vara ett stöd för honom. Det som plågar honom mest är att hans barn är på väg att bli vuxna nu och att han inte har haft minsta chans att se till att det går bra för dem. Det är visserligen inte ovanligt i Latinamerika att pappor försvinner och att mammor uppfostrar sina barn på egen hand, men det är heller inte ovanligt att barn till lågutbildade, ensamstående kvinnor hamnar i kriminalitet, prostitution eller annat otrevligt. När hans första barn föddes, långt innan Mars-resan var påtänkt, hade han lovat sig själv att finnas kvar som ett stöd för sitt barn under hela uppväxten. Det skulle inte få gå så illa som det gjort för några av hans barndomskompisar. När Mars-projektet blev aktuellt, såg han det inte som ett hinder, utan mer som en möjlighet för barnen att komma ifrån de farliga miljöerna i Rio och få en trygg ekonomisk situation. De skulle hinna bli stora och färdiga att stå på egna ben innan han hunnit flyga iväg ur deras liv. Där och då kändes det ändå så avlagset med en resa till Mars. Att han skulle studera och resa så mycket att hans fru kände sig ensam och övergiven i ett främmande land, som hon inte riktigt klarade av att anpassa sig till, det föresvävade honom inte alls. Inte innan hon hade bokat biljetterna tillbaka hem. Han fortsatte att betala ett rejält underhåll så länge han var kvar på Tellus, utan att veta om pengarna faktiskt kom fram eller kom till nytta.

Jag försökte trösta honom med att påminna om att jag också växt upp faderlös och att det gått rätt bra för mig. Sergio tittade på mig med en genomborrande blick som fick mig att känna mig naken på ett sätt som jag aldrig upplevt tidigare. "Men din pappa svek inte, han dog i en helt normal sjukdom som ingen kunde göra något åt. Dessutom är inte din mamma en korkad bimbo!" Det där sista vet jag att han inte menade på allvar, det var bara besvikelsen över att ha förlorat henne med stort H, som talade. Det första kom från hjärtat, det gick inte att ta miste på. Så länge han hade uppgifter att lösa, planer att sätta upp och följa, äventyr att se fram emot, förväntningar från andra människor som han inte ville svika - så länge gick det att hålla det stora sveket på avstånd. Nu, när han var färdig med alla plikter, med alla meningsfulla uppgifter, när äventyret hade blivit vardag och slentrian, när det inte längre gick att hoppas på att något framåt i livet skulle kunna komma i närheten av att överträffa det som varit - då finns det plats för dåliga beslut i det förgångna att göra sig påmind. Den plågsamma känslan delar vi alla tre!

2023-11-13

En hel dag för mig själv, med alla tankar som rörts upp, det är nästan outhärdligt. Eller så är det exakt det jag behöver mest av allt. Jag kan inte bestämma mig. Jag har alltid behövt dra mig undan från andra människor för att bearbeta mina intryck, roliga som dåliga. Jag behöver det ofta här också, fast det bara finns två personer att dra mig undan från. Eller kanske just därför: de två är ju hela min värld. Större blir det inte och just ovanan vid stora folksamlingar gör att två enstaka individer kan vara plågsamt många. Samtidigt är de allt mitt stöd, hela den mänskliga uppbackning som är så nödvändig för att jag, eller vem som helst, inte ska tappa fotfästet. De senaste dagarnas öppnade avgrunder har skärpt tydligheten i den insikten med plågsam emfas. Inte bara Sergios lidande, inte det stora jag vet om Kwa-Lin (och allt jag antagligen inte vet), inte bara det ofattbart enorma i hela vår situation. Allt det har katalyserat tankarna om mina egna parallella liv, de som hade kunnat vara. Barnen jag aldrig fick, människorna i nöd jag hade kunnat finnas till för, kärleken som aldrig fick utvecklas och mogna, allt det jag hade kunnat bygga upp, leendena i människors ansikten som nu ler för någon annan. Till och med det meningslösa, oansvariga, spontana tramset, det som inte leder till något annat än den varma känslan av att vara människa. Vad är det vi gör här egentligen? Är vi här som människor, när det mesta vi gör kräver att vi beter oss som förprogrammerade robotar? Vad är våra mänskliga intryck värda när de aldrig kommer att kunna förmedlas direkt till några andra människor? Betalar vi just nu priset i form av en långsam, utdragen väntan på döden, för att vi fick uppleva den största sensationen av alla? Det är sådant jag bara kan vända på med Sergio och Kwa-Lin. De är de enda som skulle kunna förstå, som skulle kunna lindra plågan. Skulle kunna, om jag bara vågade. Om jag tordes lita på att vi kunde göra något för varandra, mer än att jag drar dem ännu längre ner i deras avgrunder. Är min avgrund så djup att den är värd risken att vår balans rubbas bortom all kontroll? På Tellus tar människorna ständigt sådana risker, både för att de behöver det för att navigera runt sina skeva och trasiga personligheter, men framför allt för att de har möjligheten. Varje demolerad relation kan ersättas av flera nya. Tiden kan läka sår och leda tillbaka till relationer som varit. Den lyxen har inte vi och därför måste vi vårda det vi har, med ytterst varsam och öm hand. Har jag redan gått för långt? Jag tror inte det, men jag har varit nära.

2023-11-14

Framme! Vilken härlig seger! Det kändes härligt att det var just Kwa-Lin och jag som fick uppleva den euforiska känslan av att hitta den första lasten utrustning till team två. Vi visste att vi borde vara nära, men det här var nästan löjligt. Dagens arbete började med att röja väg några tiotal meter uppför en liten kulle och där nedanför låg en av de karaktäristiska stora, runda lådorna, med fallskärmarna halvt dolda i sand, men fortfarande anknutna till lasten med sina linor. På Tellus hade fallskärmarna för länge sedan blåst sönder och försvunnit iväg, men här mäktar inte ens de största stormarna med att rubba något som jordbor skickat hit. Sändaren verkade ha slagits sönder vid landningen, annars hade vi kunnat pejla in den tidigare. Som det var nu väntade vi oss ingenting förrän om ca fem hundra meter, där nästa laddning verkar ligga. Vi ägnade tid åt att inventera sändningen och fick som belöning dagens andra seger: vår tredje bil! Vi visste förstås att det borde finnas en bil med, men har inte vågat tro att den både kom med och att den klarat landningen. Men det hade den och efter en kort laddning, kunde vi konstatera att den klarar att köra riktigt bra. Den får laddas upp med sina egna solpaneler till i morgon, men då kan vi börja jobba betydligt mer effektivt, alla tre. Det blir perfekt med tanke på att vi nu kan börja frakta tillbaka den nya utrustningen. Vi kom tillbaka trötta, men så lyckliga att vi inte bara kunde lägga oss och sova. Det blev en härlig festkväll ihop med den lika lycklige Sergio. Vem har sagt att det behövs någon särskild mat och dryck för att ha fest?

2023-11-15

När Sergio och jag gjorde oss redo att åka iväg idag, hände något väldigt oväntat. Vi tittade på varandra, alla tre, skakade våra huvuden och utbrast unisont: "No, not today". Allt har kretsat kring att bygga väg, så till den milda grad att vi inte har fått känna av någon form av vardagsliv, så som vi kände det i början. Vi kände alla att vi längtade tillbaka till det, hur konstigt det än kan låta med tanke på hur begränsat det vardagslivet ändå var och hur mycket vi har åstadkommit sedan dess. En vecka blir det i basen, åtminstone. Det känns som semester!

2023-11-17

Jag önskar jag hade hängt med bättre på odlingslektionerna under bosätтарutbildningen, eller för den delen i biologi-lektionerna i skolan eller när morfar tog mig ut i sitt växthus när jag var liten. Jag har haft så många chanser att lära mig att verkligen förstå plantor och frön, men det är svårt att få något att fastna när inte intresset och viljan finns. Allt som handlat om datorer och logik, det har fastnat omedelbart, oavsett om jag haft en lärare eller inte, men så fort det varit tal om något organiskt, har min hjärna sagt ifrån. Vad är det som gör att vi människor är så olika mottagliga för olika typer av information? Var det så även förr i tiden, när alla var tvungna att kunna jaga, fiska eller bruka jorden, eller har det hänt något i takt med att vi fått så många nya möjligheter att klara livhanken? Hade jag dukat under av svält på 1700-talet, eller hade jag lärt mig att sköta en gård bara för att det var det enda som räknades? Vi sköter vårt växthus pliktstroget enligt alla manualer och goda råd från Tellus, men det är som att det där lilla extra saknas. Vi hade behövt ha samma djupa insikter som han i *The Martian* hade, som gjorde att han visste exakt hur han skulle få potatisen att räcka tills han blev räddad. Vilken himla tur att det var just botanikern i gänget som blev strandsatt! (Vadå jag sarkastisk?) Vi har hur många nyttiga kompetenser som helst i vårt gäng, utom just i växtlära. Hur tänkte de? Skulle det vara en barnlek att få en odling att fungera på en ny planet? Eller var det inte så viktigt att vi fick färsk mat? Är det därför matförråden är så väl tilltagna? Var växthuset bara menat som ett litet tidsfördriv, en distraktion? Funkar det så är det bra, annars kanske vi alltid lär oss något på kuppen? Om inte annat så har vi sluppit bli tokiga av att inte ha något att ägna oss åt? Usch, det är farligt att ha för mycket tid att tänka så att man kan vrida och vända på allt.

2023-11-18

Idag kom chansen och vi tog den, hett och innerligt, som nykära tonåringar i ett föräldrafritt hus. Vi behövde inte ens säga något. Så snart Sergio lämnat huset var vi i varandras armar och nästan lika snart var vi färdiga, fortfarande utan ett ord. Det här behövde vi båda två, men inte ens det behövde sägas.

2023-11-20

Semestern, om man får kalla det så, är snart slut. Det har inte blivit mycket gjort, precis som det ska vara när man har semester. Men nu börjar tankarna mala. Hur ska vi egentligen få hit all utrustning? Det finns ingen planering för så långa transporter, det skulle helt enkelt inte behövas. Jag längtar ut till bas två för att ta tag i det här och lösa problemen. Det är sånt som gör livet värt att leva.

2023-11-22

Dags för operation hämta prylar! Jag var givetvis lika ivrig att komma iväg till bas två som de andra, men Sergio kläckte en bättre uppgift för mig, något som vi alla givetvis borde ha tänkt på tidigare. Han påpekade att en av robotarna som satte ihop vårt läger, inte bara hade ett program för att lokalisera de olika delarna av lasten, utan även ett för att transportera den till basen med hjälp av en liten dragmotor. Jag har hela tiden tänkt att motorn och roboten var designade bara för kortare avstånd, men varför låta sig begränsas av något som någon annan har tänkt, som Sergio mycket riktigt påtalade. Alltså blir dagens uppgift för mig att titta på hur vi kan programmera roboten att flytta utrustning från bas två och hit. Det kommer förstås att ta sin tid, men vi har ju inte bråttom. Riktigt bra blir det förstås om vi kan sätta in roboten på rätt plats i transportkedjan, där vi med bilarna tar hand om andra delar av transporten. Exakt hur vi ska transportera utrustning med bilarna återstår förstås att se, men det är svårt att tro att en fullastad bil, om möjligt med släp, klarar att köra hela vägen från bas två och hit på en batteriladdning. En robot är smidigare: när den behöver stanna för att ladda mer el, behöver den inte samtidigt ha syre, mat, skydd mot kylan och möjlighet att avyttra slaggprodukter.

2023-11-25

Så barnsligt kul att programmera roboten. Inte ett dugg svårt egentligen, förutom att det är så långt mellan programmering och möjligheten att testa programmet. Enklare justeringar kan göras på fältet, men i princip är det bara hemma i basen som jag kan skriva kod på riktigt. Funkar det sedan inte ute på fältet, är det bara att sticka hem och göra om, även om det bara är mindre justeringar som behövs. Det gör att jag skärper till mig när jag sitter hemma, för jag vill ju att det ska funka. Jag vill att de andra ska bli glada och nöjda med det jag gör, inte frustrerade för det som inte funkar. Det hjälper förstås att det här är något annat än roboten som jag byggde Lego med när jag var liten. Den här har en rejäl repertoar av rutiner som kan kopplas till varandra och den känner igen en massa olika objekt. Kommer den bara i närheten, fattar den oftast vad den ska göra. Det gäller framför allt att stoppa den från att bygga upp bas två, att få den att inte leta efter en optimal boplats så nära som möjligt. Modern programmerings största utmaning: att ge människan kontroll över maskinen, utan att hämma maskinen mer än nödvändigt!

2023-11-29

Nej, låt det inte gå så fort! I hela mitt liv har jag fått kämpa med att få tiden att räcka för det jag vill göra. Nu vill jag bara dra ut på den för att behålla det roliga och meningsfulla. Vi har kämpat så länge med den här vägen till bas två och nu när vi är där, roboten jobbar självständigt, dag och natt och vi kan köra tre bilar i skytteltrafik, då känns det som att allt går på nolltid. Med den här takten är snart all utrustning monterad och klar i vår bas. Vad ska vi göra då? Sitta och titta på varandra i vårt palats?

2023-12-02

Hur kan man få träningsvärk i den här låga gravitationen, när det knappt går att röra sig i den förbaskade rymd-dräkten?

2023-12-05

Jaha, så har vi blivit med sommarstuga och snabbt gick det, utan att jag hade något att säga till om! Det är nästan som den där gamla familjeskrönan som mamma älskade att berätta, om när hon överraskade pappa med att ha köpt en andel i en fjällstuga för en spottstyver. En vecka i början av november och en i mitten av juni mitt ute i Härjedalens ödemark. Det blev visst bara av en enda gång att de åkte dit, året innan jag föddes. Så fantastiskt var det tydligen inte med tio timmars bilresa i vardera riktningen, utan att få uppleva vare sig snö eller hjortron. Återstår att se om det blir bättre för oss här. Beslutet var tydligen lika spontant den här gången och inget som tycktes kräva någon förankring. Inte för att jag tycker det var en dålig idé att behålla en övernattningsmöjlighet vid bas två, men det är ju alltid roligare att bli tillfrågad. Nåja, jag får göra som pappa, inse charmen i det hela och att den eventuella skadan är minimal. Logiskt var det hur som helst att inte släpa med den sista bostadsmodulen, när vi redan har en extra i vår bas, inte heller ett reservsystem för luft, el, vatten och värme, när vi snart kommer att ha två ordinarie och ett reservsystem hos oss. Möjligheten att övernatta utanför basen erbjuder onekligen lockande perspektiv för utforskningsresor, eller bara att dra sig undan när man verkligen behöver vara i fred. Vår värld växer - det är kanske det allra bästa.

2023-12-07

Att vara byggjobbare här är något helt annat än på Jorden. Viktigaste verktyget för oss är luftmätaren som kollar om bygget är helt tätt. Får vi grönt ljus har vi gjort rätt och det finns inget annat att fundera på. Skit i hållfasthet, inget ramlar ändå ihop av sin egen tyngd. All sammanfogning är prefabricerad. Saknas något? Tufft läge, det finns ingen byggmarknad att ta bilen till och köpa det som behövs. Än så länge är allt med och oskadat. Om det är tur eller skicklighet spelar ingen roll. Ärligt talat, att ens jämföra det vi gör nu med byggarbete på Jorden, är en skymf mot alla stolta byggarbetare.

2023-12-10

Och så var det roliga över! En bit av vemod, en bit av stolthet, lite lättnad och kanske en gnutta uppgivenhet. Kvar vid det som hade kunnat bli bas två står en fullt fungerande bostadsmodul som ytterst sällan kommer att användas, om någonsin. Några avskurna fallskärmar driver omkring och lite spillror av det som slogs sönder vid landningen fick ligga kvar. Allt annat finns i vår bas, även den lille kämpan till robot, fast vi troligen aldrig kommer att behöva nyttja hans tjänster mer. Tänk att man kan få sådana känslor för en maskin att man inte vill lämna kvar honom i ödemarken! Allt är ihopkopplat, allt fungerar och vi har nu mer plats än vi behöver, i alla fall tills nästa gång kommer. Roligt egentligen hur man vänjer sig. Vi har fortfarande betydligt mindre golvyta per person än en genomsnittlig svensk, men just nu upplever vi en onödig utrymmeslyx. Det är nu vi borde sätta full fart med nästa projekt, men vad skulle det vara? Det vi har gjort hittills var någorlunda meningsfullt; det skulle kännas fel att sätta igång med något nytt bara för att ha något att göra. Någon stans måste vi kanske vänja oss vid tanken på att bara vara här. Bara låta dagarna gå, utan så värst mycket mål och mening. När nästa gång kommer har de med sig både entusiasm, ny spännande utrustning och förhoppningsvis nya, utmanande uppgifter. Men efter ett tag blir det vardag även tillsammans med dem. Den stora utmaningen kommer att bli social - att få den relativt meningslösa vardagen att flyta på utan större konflikter.

2023-12-15

Det är inte helt lätt att tro det när man tittar ut genom fönstret, men det är faktiskt högsommar här nu. Det märks förstås på att dagarna är ett par timmar längre än när vi kom hit och det går att se på termometrarna att vi oftast har plusgrader på dagarna, men allt det som jag normalt förknippar med sommaren saknas brutalt. Jag vet inte om det påverkar de andra, de säger i alla fall inget om det, men jag får ångestkänslor när jag tänker på det. Jag måste uppfinna ett annat ord för den här årstiden. Sommar är så mycket mer än högre dygnsmedeltemperatur och fler soltimmar per dag. Sommar är att planka in på Tinnis och bada mitt i natten. Det är att slänga fram en engångsgrill i Trädgårdsföreningen och trycka i sig några hastigt grillade Chorizos med flottiga händer. Sommar är picknick vid Bergs slussar. Det är öl, hösnuva, köra Wow tills solen går upp, gröna träd och gräsmattor, fåglar, nedcabbade bilfärder, dåliga filmer på TV eller att bara hänga på någon kompis balkong. Om det här vi har utanför bostadsmodulerna är sommar, då får jag panik av att tänka på att det kommer en vinter. En vinter utan snö, julskyltning och kala träd. En vinter med så låga temperaturer att en vanlig termometer på Jorden inte skulle kunna mäta dem. Jag måste sluta tänka på sånt här, jag blir galen annars.

2023-12-17

De andra är uppenbarligen mycket mer otåliga med att komma igång med ett nytt projekt än jag är. Visst vill jag att något ska hända, men varför så bråttom? Kwa-Lin tog återigen upp att hon vill undersöka berg-sluttningarna där NASA tror sig ha hittat flytande vatten och den här gången hakade Sergio på. Jag har aldrig tagit hennes önskan på allvar, helt enkelt för att jag är övertygad om att de där rännorna ligger för långt bort. Hade inte drönaren, som var med i lasten till team två, legat i den låda som kraschade vid landningen, hade vi kanske kunnat komma nära nog för att skicka iväg den och ta några bra närbilder och kanske ta med markprover tillbaka, men att köra dit, nej det tror jag verkligen inte på. Men varför stoppa deras entusiasm? Det värsta som kan hända är att vi stryker med under resan och dö ska vi ändå någon stans i det här ogästvänliga området. För att travestera 50 cent så är det väl precis det som är tanken med hela den här mega-resan: Get famous and die trying!

2023-12-22

Insåg när jag såg dagens datum på Jorden att det snart är jul där borta. Det har kommit en del bilder som handlar om julförberedelser, men jag har inte uppfattat att det skulle beröra oss eller tänkt på när den stora dagen infaller. Det finns ju liksom inget runt omkring oss som påminner om att något särskilt är på väg att hända. Allt är som det alltid är. Vad skulle vi kunna förbereda? Vi har inga julprydnader att plocka fram och inget material att tillverka några med. Maten är densamma som vanligt. Vattnet smakar lika halvtaskigt unket som i förra veckan. Vi skulle säkerligen må bra av en liten fest, men när ingen bryr sig tillräckligt för att ta tag i det, hur skulle det kunna hända något? Inte ens den annars så planerande ledningen på Jorden hade ju tänkt längre när det gäller högtidsmat än till själva rymdresan och ankomsten.

2023-12-25

Det är inte lätt att hitta något överflödigt material här, som man kan göra något alternativt med. Allt är noga uttänkt för att ha flera funktioner och allt återvinns på något vis. Men jag lyckades samla ihop tillräckligt för att konstruera något som med god fantasi liknar en julstjärna. Jag kommer att få ta isär den snart, så att inte Kwa-Lin saknar vissa saker i sitt laboratorium, men just nu skänker den en aning julstämning. Det hade känts fel att inte alls uppmärksamma den enda högtid jag på allvar brydde mig om på Jorden. Nästan lika svårt var det att enas om när vi skulle ha vår julmiddag. För Sergio är den 25:e lika självklar som den 24:e är för mig och Kwa-Lin förstår inte varför det skulle vara viktigt att markera detta över huvud taget. Inte blir det enklare när våra dagar är helt ur fas med dagarna i våra gamla hemländer. Vi lyckades till slut hitta en tidpunkt när det hunnit bli lunchtid den 25:e i Kinesiska sjön, en väldigt tidig julotta i Linköping och snart dags för midnattsmässa i Rio. En trevlig middag blev det till slut, med traditionella sånger, julevangelium på portugisiska och sentimentala diskussioner om våra förlorade liv.

2023-12-27

Minnena från hur det verkligen var att leva på Jorden bleknar alltmer. Livet här på Mars är det naturliga nu. Men ändå... Bli det någonsin helt naturligt, det som vi upplever här? Instängdheten. Det totala beroendet av vår egen lilla grupp. Frånvaron av yttre stimulans från människor, tjänster, information - stimulans som betyder något för oss. Den låga gravitationen som våra kroppar inte är byggda för. Det allt genomgripande behovet av teknik. En viss typ av teknik, medan annan, en gång helt naturlig teknik, är totalt frånvarande. Vi har fått lära ett nytt liv från grunden, men någon stans sitter reflexerna från det gamla livet ändå kvar. Jag slutade redan innan uppskjutningen kolla mitt banksaldo, men det händer att jag kollar bioprogrammet i Linköping, även om svarstiderna är mördande långa. Jag greppar inte längre efter mobilen när jag ska kolla vädret, men när solen skiner från en klar himmel (om än inte blå), kan det hända att jag funderar på var jag lagt badbyxorna. Om det här hade varit en värld som erbjudit lika oändligt många möjligheter som den gamla, bara totalt annorlunda, hade kanske det nya ersatt det gamla i medvetandet med tiden, men nu lämnar det torftiga och begränsade nya obönhörligt plats i verklighetens karta. Ett hårum som bara kan täckas av minnen från barndom och ungdom. Eller? Kan man helt glömma den värld som format en? Bosättarna i Amerika och Polynesien, hur bra de än fick det, visst bar de alltid med sig inombords den värld de fysiskt lämnat? Eller snarare idealbilden av den. Den verkliga känslan bleknar bort, men minnet av det liv man en gång levat - bearbetat och justerat - det som hjärnan vill minnas och väljer att presentera, det kanske alltid finns där? Med tiden lär jag märka.

2023-12-29

Jag läste en del av de dagboksinslägg jag gjort sedan vi kom hit. Jag skäms nästan. Vad jag klagar! Jag måste påminna mig själv lite oftare att jag faktiskt fått göra något enastående fantastiskt. Massor av människor hade gett sin högra hand för att få byta med mig. Jag ägnade årtal åt att förbereda mig för det här och hade ingen tanke på att hoppa av och göra något annat, så länge allt rullade på. Jag visste ju precis vad som väntade. Det är så dags att bli besviken nu. Visst är det svårt att bli entusiastisk av att titta på samma väggar och samma stenar varje dag, men den här upplevelsen är något helt annat än stenar och väggar. Vi har varit med och sprängt mänsklighetens gränser. Det kräver ett annat sätt att se på tingens ordning än när man valt fel resmål för att charterkatalogen innehållit orealistiska beskrivningar.

2024-01-01

Ett glatt nyårsfirande blev det i alla fall! Jag vet inte hur han bär sig åt, men jag vet ju för länge sedan att han är en klurig jäkel, med fullt av överraskningar runt hörnet. Jag hade för länge sedan ställt in mig på att jag drack min sista droppe alkohol i livet när vi firade att vi överlevt landningen, men Sergio överraskade oss med ett fullt drickbart maskrosvin. Mousserande till råga på allt! De få patetiska blommor som vår odling genererat, hade han lyckats få att jäsa i en kasserad vattenbehållare från resan. Hur han lyckats hålla det hemligt för oss andra var egentligen den stora bedriften. Kanske var det hans sätt att vinka till oss och betona att vi alla har våra hemligheter, som förr eller senare inte är några hemligheter längre? Det var ingen vidare styrka i vinet, kanske hade han tvingats spä ut det för att det skulle räcka till alla tre, men det var nog bara bra med tanke på vår ovana att dricka starkt. Nu var det precis tillräckligt för att ge lite feststämning till en enkel måltid som alla andra och för att skänka en känsla av avslappning och avspänning. Det blev en lång kväll och en bit natt med skön stämning och diskussioner som pendlade mellan det djupaste djupa och det allra mest lättsamma. Även under delar av den här kvällen delade vi minnen från Jorden, men det är okej när vi är tre som gör det. En samhörighet är alltid en samhörighet, även om den baseras på minnen av det omöjliga. Att bära de där minnena helt ensam hade varit närmast outhärdligt.



2024-01-05

Jag är förundrad över den frenesi som de andra två lägger ner för att förverkliga tanken på att nå vatten-slutningarna. De är uppenbarligen fast beslutna att göra ett försök redan i år, innan hösten kommer och dagarna börjar bli kortare igen. De räknar och planerar och tänker så det står härliga till. De flesta planer skrotas nästan så fort de lagts fram, men ur askan uppstår två nya. Jag slänger in en tanke då och då, mest för att inte framstå som glädjedödare, även om jag ännu inte sett realismen i projektets slutmål. Jag börjar dock se poängen med att försöka och inte bara som ett tidsfördriv. Att ta reda på var möjligheternas gräns ligger är ett uråldrigt mänskligt beteende. Om vi inte når hela vägen, så har ändå vår värld blivit större och vi vet mer om våra begränsningar, både till karaktär och lokalisering. Vi tänker också att ledningen på Tellus borde vara glada för de erfarenheter vi ger dem, även om vi inte tänkt berätta ett knyst innan vi är hemma från resan igen. Vi kommer att bli tvungna att bryta mot nästan varenda säkerhetsregel de har satt upp för att ha en chans att nå så långt vi vill och som vanligt när man inte vill acceptera nej som svar, ska man inte fråga alls. När vi väl visat vad vi är kapabla till, då ger de oss förhoppningsvis nya resurser för att komma ännu längre.

2024-01-08

Som om det inte räckte med allt slit vi gick igenom vid vägbygge och utrustnings-hämtning, har Kwa-Lin beordrat ökad träning inför den stora resan. Hon har rätt förstås, som vanligt, även om latmasken i mig helst hade sluppit. Främst blir det konditionsträning på cykeln, som vi nu äntligen hämtat från vraket och reparerat nödortfigt. Syreupptagningsförmågan påverkar definitivt hur långt vi kan ta oss och kan till slut bli avgörande för om vi överlever. Bra med sådana positiva och uppmuntrande skäl att träna! Undrar om grottmänniskorna tänkte så: farsan klarade inte att springa ifrån björnen, men om jag bygger upp mina muskler och min kondition borde det gå bättre för mig? Hmm, om jag känner mig själv rätt, så hade jag nog upfunnit ett bättre vapen att döda björnen med.

2024-01-12

Sergio sover över i sommarstugan i natt, som ett test inför den långa resan. Jag förstår inte riktigt varför det skulle vara nödvändigt, men jag tackar förstås inte nej till en hel natt ensam med Kwa-Lin. Jag köpte med hull och hår hans argument att han måste kolla att luft- och elsystemen fungerar och att maten vi lämnade kvar inte förstörts på något vis. Jag är särskilt glad att min kära kinesiska inte heller försä sig. Det hade varit så lätt att argumentera för att några kontroller inte hade behövts och att vi i så fall borde ha gjort dem tillsammans. Hade vi kommit dit utan förtest och något inte fungerat, hade vi kunnat fixa det bättre tillsammans, eller i värsta fall återvända samma kväll och maximalt förlorat ett par dagar av projektiden. Den marginalen måste vi ändå ha, med tanke på att alla väderprognoser behöver vara gynnsamma innan vi ger oss av på den riktiga resan.

2024-01-13

Inga problem i sommarstugan, som väntat. Vägen dit verkar också ha varit i fint skick, med tanke på hur tidigt Sergio kom tillbaka.

2024-01-16

Jag drömde om mamma i natt, att hon var här och satt med och diskuterade vår långresa. "Måste du åka bort så långt", sa hon, som ett eko av när jag åkte till Köln på datorspelsmässan när jag gick i gymnasiet. "Du kan ju se allt här hemifrån". Den här gången var jag på väg att hålla med henne, när Sergio bröt in med onödigt hård röst att hela mänsklighetens framtid hängde på att jag skulle följa med. "Du måste lova att vara försiktig. Ingen alkohol och gör inga omvägar på väg tillbaka på kvällarna." Förmaningarna klingade mer naturliga den här gången - särskilt vad gäller alkoholen, som jag var helt ointresserad av på den tiden, men gärna hade tagit en slurk av nu för att lugna nerverna, om det bara hade varit möjligt. Utan att ens försöka ge mig en kram (helt otänkbart förr i tiden) och utan att vänta på ett svar från mig (mer väntat), gick hon raka vägen ut genom fönstret och flög iväg över Mars-himlen (kanske det mest logiska för en ängel).

2024-01-18

Kwa-Lin försökte lära oss ett kinesiskt kortspel i går kväll. Enastående hur kul det kan bli fast man har fel typ av kortlek och inte riktigt kommer ihåg reglerna. Vi behövde nog verkligen skratta allihopa, annars hade det inte varit så lätt att göra det.

2024-01-20

Jag måste erkänna att det börjar kännas pirrigt på allvar nu, inför vår stora resa. Sedan vi kom hit har det mesta kretsat kring långsiktiga aktiviteter, där varje dag tillför bara en anings lite till ett mål långt fram i tiden. Ett stilla lunkande, en malande ström, precis det som passar mig bäst. Den här gången känns det annorlunda. Trots allt planerande löper allt ändå fram till ett enda tillfälle, en stor prestation, en begränsad tidsrymd som allt hänger på. Det vore kanske förmätet att jämföra med ett OS-lopp eller ens ett riksdagsval, men samma fokus och känsla av allvar måste vi allra minst ha. Jag har visserligen alltid varit bra på att prestera som bäst när det gäller, i alla fall vid prov i skolan eller deadlines på jobbet, men jag gillar egentligen inte den stressen. Framför allt gillar jag inte allt som kan gå fel den här gången. Det närmaste jag kan tänka på som liknar det här är uppskjutningen från Tellus, men där hade vi inte själva kontroll över något alls. Allt var oändligt livsfarligt, men hade det gått åt pipan hade ingen kunnat skylla på oss. Inte på någon alls egentligen. Den här gången är det bara vi som har kontroll över det som går att ha kontroll över. Det är i stort sett bara våra misstag som kan förstöra för oss. Misstag i planeringen och missbedömningar under resan. Det känns både betryggande, utmanande och fullständigt panikslaget. Kanske det värsta är att vi måste klara att komma överens om när vi ska vända. Jag har en gnagande känsla av att vissa av oss kommer att vilja pressa det hela längre än vad som kanske är hälsosamt, i alla fall längre än vad de andra vill. Den konflikten ska vi lösa i rymddräkt, över en skakig radiolänk. Än så länge är vi överens om att ingen ska lämnas kvar ute i ödemarken, det är inte den här resan värd. Än så länge...

2024-01-23

Växthuset är så här långt en mycket större besvikelse än vi velat medge i de officiella kanalerna. Fröna gror visserligen, men många vissnar ner så fort de kommit ur marken och bara knappt 10% av de skott som kommer ur jorden, när något som liknar ätbar storlek. Vi fortsätter experimentera och får mängder av hoppfulla och fantasifulla råd från Tellus, men innerst inne börjar vi alla tvivla på att det här kommer att gå. Jag vill inte tvivla, något dör inne i mig när jag gör det, men förnekelse är inte heller någon snygg sport.

2024-01-26

Igår kväll gjorde vi några sista finjusteringar av var vi parkerar de två första bilarna för laddning på vägen ut mot bergs-sluttningarna. Jag är övertygad om att det inte kommer att bli exakt som vi har bestämt, eftersom vi trots allt ger oss ut på okänd mark, men nu har vi gjort vad vi kan i förväg i alla fall. Nu kan vi inte göra annat än att invänta bästa möjliga väderprognos.

2024-01-28

I natt drömde jag att jag missade flyget när gänget var på väg hem från Gran Canaria. Lefte insåg när vi kommit till flygplatsen att han glömt sin tandborste på hotellet och av oklar anledning gick (!) jag tillbaka för att hämta den. När jag kom tillbaka till flygplatsen, med tio tandborstar, hade flyget gått och killarna var borta, utan minsta meddelande. En duktig drömtolkare skulle säkert kunna hitta någon förklaring till den här märkliga historien, men jag tänker inte ens försöka.

2024-01-30

I morgon gäller det! Jag är mer förväntansfull än ängslig. Tror jag...

2024-02-05

Succé eller fiasko, gränsen tycks hårfin. Eller så beror det bara på vad som händer i betraktarens öga. Sergio tog det klart hårdast att vi inte nådde hela vägen fram. Rätt så oväntat, eller kanske inte. Det var inte hans idé från början, men när vi stod där och röstade två mot en för att vända, då var det så uppenbart att drömmen hade blivit hans, långt in under skinnet. Kwa-Lin dolde all eventuell besvikelse väl, nöjd med att ha fått med sig mer markprover än vi egentligen hade plats för i bilarna. Hon kommer att vara sysselsatt i veckor framöver i sitt labb, medan Sergio kommer hem till tomhet och sysslolöshet. Jag kan förstå honom. Ändå var det en helt makalös resa, som inte borde varit möjlig. Till att börja med kom vi hem levande och utan betydande skador på vare sig utrustning eller oss själva. Bara det är en bedrift med tanke på vad vi försökte åstadkomma. När jag tänker på allt som hade kunnat gå fel blir jag alldeles kallsvettig, på exakt samma dödsångestliknande sätt som när jag tänker på landningen. Det hade räckt med att en av de noga utplacerade bilarna längs vägen inte laddat som den skulle så hade det varit kört. På vägen ut hade det kanske gått att vända, men på vägen tillbaka hade vi varit fast. Tänk om det klena reservsystemet i sommarstugan inte hade klarat tre personer över natten? Eller om det hade lagt av när vi var på väg tillbaka och med knapp nöd hann in före solnedgången? Jag väljer att se hela resan som en triumf för vår planeringsförmåga och kyla i genomförandet. Vi gjorde det vi skulle, även de få gånger vi fick improvisera lite och vi jobbade som ett team rakt igenom. Vi tyckte alla det var surt att vända med bergsslutningarna inom synhåll för blotta ögat, men vi fattade beslutet precis som vi kommit överens om, utan att förlora humör och onödig tid. Vi överträffade alla rimliga förväntningar och hade inte kunnat göra det bättre. Fast det är förstås bara min uppfattning.

2024-02-07

Vi har repat oss mycket snabbare än vi vågade tro efter vår äventyrsresa. Det lönar sig att vi håller oss i bra trim, men framför allt underlättar det enormt att det inte finns en massa bakterier här som man kan få allehanda sjukdomar av så fort man blir kall. Kwa-Lin och Sergio åkte iväg idag för att hämta bilen vi lämnat kvar vid sommarstugan, medan jag fixade en del runt basen. Det borde inte ha tagit hela dan att hämta bilen och när solen var på väg att gå ner, hann jag börja bli rejält orolig en stund. Då kom de plötsligt åkande i full fart i var sin bil. Uppenbarligen hade en mindre sandstorm passerat lokalt efter att vi lämnat sommarstugan. Det hade räckt för att sätta bilens solpaneler ur funktion och när de kommit fram och funnit bilen urladdad, hade de bestämt sig för att det var roligare att ladda med solpaneler istället för mellan bilarna, eftersom de då kunde åka en extra tur. Den turen hade blivit mycket längre än de tänkt sig, eftersom de hittat ett relativt stenfritt område och när de väl var tillbaka vid sommarstugan och den andra bilen, hade det hunnit bli knappt om tid. Jag frågade förstås om den väg de hittat skulle kunna föra oss enklare och snabbare mot bergen, men nej då. Dels gick den i fel riktning, dels dök ett stort område med irriterande små, men lagom oöverbinnerliga raviner upp efter några timmar. Som sagt, vi är fast!

2024-02-08

Kommentarerna från Tellus på vår rapport om resan är noterbart svala och oengagerade. Inga förebråelser om regelbrott, inga förslag till vad vi hade kunnat göra bättre, ingen tacksamhet för alla nya erfarenheter och lärdomar, ingen glädje över att vi klarat det levande och att vi äntligen hörde av oss efter flera dagars tystnad. Har de egentligen fattat vad vi gjort, hur långt vi åkte, vilka risker vi tog? Förstår de inte att det här var den längsta landbaserade resan bortanför Tellus dragningskraft som någon människa någonsin genomfört? Bryr de sig alls om oss längre? Inte för att jag bryr mig om dem, men borde de inte åtminstone försöka hålla upp skenet?

2024-02-10

Oväntat skönt att komma in i vardagslunk igen. Det här passar nog ändå mig bäst, att veta någorlunda bra vad dagen kommer att innehålla och att jag är rimligt säker på att överleva den. Något minimalt äventyr ibland för att hålla tristessen borta, men mest rutiner och förutsägbarhet.

2024-02-12

Sergio snackar redan om att göra om resan till berget nästa sommar. Han verkar på allvar tro att vi kan göra något bättre så att vi kommer hela vägen fram. Eller tror han att team två har med sig någon ny, magisk utrustning som omvandlar vårt livsfarliga äventyr till en söndagsutflykt? Vad är det egentligen hos så många människor som gör att de tror att de kan utforska okända platser bättre än maskiner? Det enda logiska är att vi ber ledningen skicka med den extrautrustning som krävs för att vi ska kunna fjärrstyra en av bilarna hela vägen, så att den kan ta de foton, göra de mätningar och ta de prover som vi hade velat ta. Att fjärrstyra en bil när man är på plats på samma planet är en helt annan sak än att göra det från Tellus. Vad skulle vi kunna göra på platsen, som inte en smart robot kan göra minst lika bra?

2024-02-15

Vi jämförde våra erfarenheter från Tellus-medier den senaste veckan. Ingen har kunnat hitta någon alls som rapporterat om vår resa. Märklig scenförändring jämfört med för bara ett knappt Tellus-år sedan. Våra rapporter ligger öppna för allmänheten så om inte ledningen gör ett pressmeddelande går det att snickra ihop en story själv. Men det gör visst inte journalister längre, om nu det yrket finns kvar. På något vis tar det här mig hårdare än ledningens indifferens och jag anar att åtminstone Sergio känner likadant. Inte för att vi gjorde resan för att imponera på någon där borta, men uppenbarligen bryr vi oss på något vis om den gamla planeten fortfarande.

2024-02-18

Vi pratade återigen igenom om det var något vi hade kunnat göra annorlunda, för att öka räckvidden vid en ny resa, men det känns rätt poänglöst. Om vi lade massor av tid och energi på att sakta och mödosamt röja väg, skulle vi kanske kunna ta oss lite längre, men vi skulle ändå behöva gå igenom samma fysiska och psykiska pårs och det lockar absolut inte mig i alla fall. Vi skulle ändå inte komma så väldigt mycket längre, eftersom terrängen ser ut som den gör i närheten av det närmaste berget. Hade vi kunnat slå upp ett tält och övernatta hade det kanske varit en annan sak, men då skulle vi också ha behövt lasta på mycket mer luft, mat och vatten, vilket skulle tyngt ner bilarna. Det skulle i sin tur ha sänkt farten och ökat energiförbrukningen, så frågan är hur mycket längre vi skulle kommit. Skulle det vara värt att flytta sommarstugan längre bort eller ta loss en av modulerna i basen och sätta halvvägs mot bergen? Det kanske vore görbart, men enormt tidskrävande och det skulle begränsa oss i annat vi vill göra. Nästa år, när team två kommer, behöver vi precis den bebyggelse vi har idag och mottagandet av våra fyra vänner är viktigare än alla utflykter i världen. Det hade absolut gått att komma längre med större risktagande, men hur mycket är egentligen en vetenskaplig undersökning värd i människoliv? Till det en vetenskaplig undersökning med antagligen begränsat värde och som kommer att kunna utföras mycket säkrare och bättre om bara några år. Tänker osökt på alla dödsoffer som skördades när Scott och Amundsen kapplöpte mot Sydpolen, en plats där det idag finns en året-runt-öppen forskningsstation med landningsbana. Fru Scott hade nog uppskattat om hennes man hade besuttit det tålamod och nyktra tänkande som jag försöker gjuta in i mina kamrater.

2024-02-20

Men tänk om det inte alls handlar om vetenskap. Tänk om det bara handlar om den egna, subjektiva upplevelsen. Om känslan av att vara först på en plats. Verkligen först, av alla människor. Att få uppleva något som ingen annan ens kunnat drömma om att uppleva. Tänk om resan till vatten-sluttningarna handlar om samma sak som det gjorde när vi anmälde oss för att åka till Mars. Enkel resa! Om att den egna världen aldrig räcker till och måste utvidgas, till varje pris, hela tiden. Var det därför Sergio röstade för att fortsätta? Har han kommit längre än oss andra i otålighet, i känslan av att vår snävt begränsade bas och vårt onaturligt avskurna liv är en orimlig slutstation. Har han sett det som vi andra inte vågar erkänna, att ständig utforskning är vårt öde och enda existensberättigande, lika mycket nu som när vi stod på startplattan i södra Kina? Att vi svek vår mission när vi vände om. Att vi skulle svika den tio gånger mer, om vi inte ens skulle drömma om ett nytt försök nästa sommar. Att det helt sakligt inte skulle vara ens en antydning till ett nederlag om vi alla föll döda ner framför några fjärran Mars-sluttningar som skulle visa sig innehålla mindre vatten än Atacama-öknen. Att det snarare skulle vara det enda ärofulla och riktiga, det enda som skulle rädda vårt rykte och vår heder som mänsklighetens spjutspetsar. Tänk om det handlar om något större än att med god planering, logisk saklighet och förnuftiga överväganden, klara sig tillbaka till en torftig bas med liv och lem i behåll. För vilka är vi om vi redan nu accepterar att vi nått vår gräns, som definierar hur och var vi ska leva resten av våra liv? Knappast någon Ibn Battuta, Zheng He, Thomas Cook, Roald Amundsen, Janis Joplin eller Stephen Hawking i alla fall. Vill vi gå i deras efterföljd? Har vi något val?

2024-02-23

Idag hade jag rena klassåterträffen, ett sånt där fånigt försök att återkalla sin för länge sedan förlorade barndom som man ser i en massa patetiska Facebook-grupper. Jag gjorde ett allvarligt försök att återkalla namnen på i princip alla jag känt i mitt liv och skrev ett käckt litet brev till alla jag kunde komma på som jag inte bestämt mig för att hata för all evighet. Det tog inte så lång tid som det kan låta. Efter det ägnade jag minst tre gånger så lång tid åt att fundera på varför jag gjort något som är så olikt mig. Ett desperat försök att återkalla ett svunnet liv? Ett sätt att få ner mig på marken och skingra alla existentiella tankar? Genuin omsorg om människor som kanske skulle bli glada att höra ifrån mig? Jag kom inte fram till något trovärdigt svar. Som avslutning raderade jag alla breven utan att skicka dem.

2024-02-27

Basen har aldrig varit i så god ordning som nu. Allt som på något vis fallit i glömska eller tappat lite lyster medan vi varit upptagna med vägbyggen och utforskning, är uppfräschat till en nivå långt över nyskick. Allt är kontrollerat framlänges och baklänges, men vi fortsätter att kontrollera och reparera, långt bortom nödvändighetens gräns. Vi uppfinner ständigt nya, smartare sätt att göra allt, förvara allt, använda allt. Om det inte hade fyllt ett oerhört viktigt syfte, hade jag kunnat tänka att vi var besatta av någon slags sjuklig mani. Jag tror att syftet kallas meningsfullhet.

2024-03-01

Det är ett oerhört privilegium för ett älskande par som vill hålla sin relation hemlig att den enda person som kan komma på dem, måste passera en bullrande luftsluss innan han kan råka få syn på något han inte borde se. Vår framförhållning är optimal, hans chanser till ett överraskningsmoment existerar inte. De dryga tio minuter det tar att fylla luftslussen med en gasblandning som går att andas, borsta av sig rymddräkten, hänga upp den, säkra ytterdörren och öppna innerdörren, är mer än tillräckligt för att avsluta det vi höll på med, klä på oss i lugn och ro, rätta till sängkläder och annat som fått en omild behandling, återfå normal andhämtning och ansiktsfärg och komma igång med någon helt alldaglig sysselsättning. Ändå kan jag inte undkomma tanken att Sergio trots allt anar att något hänt. Han är för klok för att säga något och det är ändå inte ovanligt att han håller sig för sig själv, men jag tycker mig märka en ny sorts melankolisk ledsenhet hos honom de senaste dagarna. Kwa-Lin och jag försöker agera precis som tidigare, men är det möjligt? Sänder vi ut små positiva signaler som Sergio fångar upp, på samma sätt som jag fångar upp hans sorgsna? Det var Sergio som kände Kwa-Lin på allvar långt innan jag gjorde det. De hade flera år på sig i samma team. Vad är oddsen för att det inte skulle ha uppstått någon form av attraktion mellan två team-medlemmar i samma ålder, med samma kreativa ådra, på samma sätt som jag är övertygad om att det gjorde mellan Luisa och mig? Skulle samma sak hänt med Luisa om hon varit här? Troligen! Gick Sergio och bar på förhoppningar om Kwa-Lin när de var på Jorden; förhoppningar som inte fick infrias då, men som skulle kunna bli verklighet i en annan värld? Högst sannolikt. Har jag gått i vägen för en vän och grusat hans förhoppningar? Jag känner mig som en dålig människa bara jag tänker på det. Men jag har samtidigt varit med om att göra två människor oändligt lyckliga. Är inte det mer värt? Jag väljer att se det så. Jag måste se det så. Jag är ju ändå bara en vanlig, liten människa.

2024-03-04

Jakten på något meningsfullt att göra, eller åtminstone något alls att göra, tar sig allt ovanligare former. Nu ska vi skriva en stafettdeckare ihop: *The Murders on Lincoln High*. Som titeln antyder ska den utspela sig på en skola och vi har satt upp begränsningen att både mördare och offer måste finnas bland elever, lärare och rektorer. Ett kapitel i veckan ska det bli, som vi skriver var och en i tur och ordning. Ska bli spännande att se var det slutar och om vi har lust och kraft att slutföra projektet.

2024-03-06

Man skulle kunna tro att ett fåtal människor som lever väldigt nära varandra och bara varandra, till slut skulle få slut på samtalsämnen, annat än rent mekaniska saker som "vad har du gjort idag", men det verkar nästan vara tvärtom. Om någon av oss blir tyst har de andra två alltid något åtminstone hyfsat intressant samtalsämne på gång och allt som oftast pratar vi i munnen på varandra alla tre. Visst blir det en del upprepningar av roliga barndomsminnen och banbrytande episoder i allas förflutna, men antingen låtsas vi att vi inte hört just den historien tidigare, eller så himlar de andra två med ögonen och säger "ja, vi vet" och så skrattar vi alla tre. Det går alltid att prata vetenskap, snacka skit om de på Tellus som inte begriper något, utveckla hypotetiska resonemang om vad vi skulle gjort om vi inte varit här, smida planer för den vidare erövringen av Rymden, skratta åt saker vi gjorde under resan och under första tiden här, gnabbas om de dagliga rutinerna, snacka om en film eller bok vi har läst, eller bara ägna oss åt enkelt rundsnack. Det enda vi inte gör just nu är att lägga upp stora planer för projekt här på Mars. Det är inget vi har bestämt, det bara dog, sakta, efter vår långa resa.

2024-03-10

Vi testade förra veckan att öka mängden luft i växthuset, genom att pumpa in extra koldioxid från luftreningssystemet och att stoppa överföringen av syre från växthuset till bostadsdelen (det har ändå inte kommit mycket). Effekten på plantorna blev synlig, men marginell. Värre är att lufttrycket inte har ökat så mycket som det borde i växthuset. Vi borde ha kunnat gå in där utan syrgasmask vid det här laget, men alla mätningar visar att det skulle vara fullständigt livsfarligt. Kan det verkligen vara så att det läcker ut luft någon stans? Det borde inte kunna göra det, vi har kollat varje fog och söm. Men tänk om det läcker genom marken? Tänk om två meter inte räcker? Det innebär rätt allvarliga implikationer för framtida matproduktion på den här planeten!

2024-03-12

Jag trodde aldrig jag skulle sakna livemusik så mycket. Inspelad musik har jag förstås mer än nog av och får hela tiden mer ny musik än jag hinner lyssna på, men det är inte samma sak som att gå på en konsert eller lyssna på några polare som jamar ihop. Om ändå någon av oss tänkt på att ta med ett munspel eller en blockflöjt, bara det hade gjort skillnad. Vi hade inte ens behövt kunna spela innan vi åkte, vi hade haft mer än nog tid att lära oss. Det var mycket jag förutsåg att jag skulle sakna innan jag åkte och såg till att göra en sista gång, men det har aldrig varit jag som dragit med polarna på liveklubbar, hållit koll på när favoritartister kommer till stan eller till Sverige, eller hängt på Enter-knappen när det ska bokas biljetter. Jag har bara tyckt det varit kul att hänga med och tydligen mer så än jag fattat. Nu saknar jag trycket från mega-högtalarna, spontaniteten hos musikerna, utlevelsen, de oväntade vändningarna (som säkert ofta är noga inövade), till och med det oftast rätt töntiga mellansnacket. Jag saknar att musik skapas i realtid för just mina öron. En konsert på video är inte samma sak, särskilt inte som jag sett de flesta jag gillar hundra gånger. Sedan hjälper det förstås inte ett dugg att vi bara kan lyssna på musik i små hörlurar. Högtalare för ren nöjeslyssnande var förstås inte att tänka på i den strikt vikt-slimmade allmänna lasten och dumt nog tänkte ingen av oss på att det kunde varit värdefullt som en del av den minimala privata tilldelningen.

2024-03-15

Det är en intressant paradox ändå, att ju färre personer man har runt omkring sig, desto svårare är det att vara ensam. I en mångmiljonstad kan man gå omkring i dagar och veckor utan att ha en meningsfull konversation med någon enda människa. Du behöver faktiskt inte säga ett ljud om du köper din mat i butiker med automatiska kassor och bor någon stans där du slipper fråga efter nyckeln varje gång du går in. Ingen kommer att bry sig om dig om du inte själv tar initiativ till kontakt, eftersom det inte är någon särskild människas ansvar att bry sig om just det. När det bara är tre människor på liten yta finns det inte en chans i världen att smita undan. Vad du än gör registreras det av de andra och du måste alltid förhålla dig till dem på ett eller annat sätt. Bryter någon mönstret på minsta lilla vis, märker de andra det direkt. Det ligger inget illasinnat i det, inget sjukligt överdrivet intresse för andra människor, det går bara inte att undvika att vi är en enhet. För en extrovert person måste det här vara rena önskedrömmen. Mig går det mer och mer på nerverna och ändå är det här två av de människor som jag helst av allt vill umgås med av alla jag någonsin har träffat.

2024-03-18

Jag har alltid varit bra på att göra planer. Och usel på att fullfölja dem. På morgonen har jag fullständigt klart för mig vad jag ska göra hela dagen och när kvällen är förbi, har jag inte fått hälften gjort. Jag har fått en massa annat gjort, för jag upptäcker hela tiden det som verkar mer lockande eller nödvändigt för tillfället. Slutfört saker har jag nästan bara gjort när det varit panik inför en deadline. Här är det nästan helt tvärtom. Jag behöver sällan planera mina dagar, för det finns så få alternativa aktiviteter. Finns det ingen övergripande planering, tar jag tag i det som ligger närmast och när kvällen kommer kan jag alltid konstatera att jag gjort precis det jag skulle ha planerat, om jag hade gjort en planering.

2024-03-22

Sergio har börjat be morgonbön och aftonbön. Han gör det för sig själv i sitt rum, väldigt diskret och har inte pratat med oss om det, men man måste vara blind och döv för att inte veta vad de andra gör i ett så här litet hus. Någon gång när han ätit själv och jag råkat gå förbi, har jag sett honom göra något som liknar ett korstecken innan han börjat äta. Kanske har han gjort det när han varit på väg ut också, men då är det så mycket som ska spännas åt och kontrolleras att det är svårt att särskilja ett rörelsemönster från ett annat. Han får gärna be och tro på Gud för min del, men varför försöker han göra det i hemlighet? Han har ju varit lika noga som vi andra om att vi ska dela allt väsentligt med varandra. Går det här på något sätt utanför det som ska delas? Någon vrå av hjärnan måste varje människa ändå alltid ha för sig själv. Eller skäms han inför oss rationella, ateistiska vetenskapare att han sysslar med något så irrationellt som religion? Nej, det känns inte sannolikt, han har alltid kunnat stå upp för sina åsikter och jag har aldrig hört honom säga ett negativt ord om någon religion. Faktiskt kan jag inte påminna mig att han någonsin har pratat religion alls. Kan det vara så att han har varit troende hela tiden, att korset på bröstet varit mer än en prydnad och att vi bara har dragit fel slutsatser från att han inte har känt behov av att visa sin kristna tro för hela världen? Eller är det nu, kanske mitt i en känsla av meningslöshet och vilshenhet, som han börjat känna behov av en Gud igen, en Gud som han kanske inte har haft så nära kontakt med sedan barndomsåren? Han vore inte den förste som känner det behovet i så fall, om än troligen den förste på Mars. Vad är det egentligen som får människor som helt levt utan religion i många år, att börja söka efter Gud när det hänt en katastrof eller de börjar närma sig döden? Jag kan förstå dem som lever med Gud hela sitt liv. De har bestämt sig för att Gud finns och har sällan någon anledning att ifrågasätta det. Gud finns med när livet går som fortast och är som roligast och behöver inte plockas fram ur någon garderob när det blir lite jobbigt och motigt. Men de som levt utan Gud i många år när livet har snurrat på som bäst: har de inte känt att Gud är överflödig och osannolik? Har de inte sett skönheten och enkelheten i att tänka att det inte finns något övernaturligt, att vi är herrar över våra egna liv? Känns det inte djupt motsägelsefullt att plocka upp Gud helt plötsligt? Har de ändå någon stans djupt innerst inne tagit för givet att det finns en Gud? Har de då inte haft oerhört dåligt samvete för att de har försummat honom i så många år? Är det därför som den kristna Guden beskrivs som en förlåtande Gud, som inte bryr sig om tidigare försyndelser, bara man kommer till honom senast på sin dödsbädd? Är detta i själva verket en bra marknadsföringsstrategi för att vinna själar? Inkludering ger mer än exkludering! Ser onekligen ut som om det har funkade i alla fall.

2024-03-27

Under utbildningen pratade vi ibland skämtsamt om lagar och regler i rymden och hur löjligt liten risken för trafikolyckor var. Vi slog till och med vad om vem som skulle krocka först. Jaha, så var det dags att betala. Löjligt egentligen att det hände efter så lång tid här, när vi lugnat ner oss efter allt risktagande, rallykörning och trimmande av körstil och motorer. Eller så är det inte så konstigt att det händer när man slappnat av och känner att man har full kontroll på allt. Jag var ute på en ren nöjeskörning och hade väl för stor uppmärksamhet på omgivningen för att märka att jag kommit vid sidan om vägen. Jag märkte bara plötsligt att bilen lutade betänkligt åt vänster och först efteråt kunde jag konstatera att jag åkt upp på en stenbumling vid sidan om vägen. Så långt allt väl, om det inte vore för att min hjärna spelar mig såna spratt när jag blir stressad och rädd. Rätt beslut hade varit att fortsätta framåt och komma ner från bumlingen med en duns, men med bil och mig relativt oskadda. Mitt ryggmärgsbeslut var att snabbare än blixten komma tillbaka till vägen och alltså vred mitt undermedvetna ratten för allt vad tygen höll åt vänster. Med säkerhetsbälte och kaross hade allt gått finfint, men såna finesser ska väl inte behövas på Mars? Bilen klarade sig hyfsat, men jag har rejält ont i axeln och vänsterlåret. Hade det inte varit för den tjocka rymddräkten och den relativt låga farten hade det kunnat gå riktigt illa. Det märkligaste i det hela var dock att i samma ögonblick som jag började känna på allvar hur ont det gjorde, efter att jag kommit in och tagit av mig dräkten, då var den lätta huvudvärken som jag normalt dras med, bortblåst som vinden. Jag har inte tänkt mycket på den, eftersom jag vet så väl att dålig luftkvalitet får den effekten och jag inte besväras nämnvärt av den, men när en invand plåga är borta, då märks det vad man saknar.



2024-03-28

Huvudvärken är tillbaka, lika lätt och nästan omärklig som i vanliga fall, men på toppen av det gör blåmärkena riktigt ont och jag är tokstel i kroppen. Tur i oturen att axeln inte gick ur led och att inget är brutet. Det här borde gå över på några dagar och med lite starka värktabletter slipper jag nog det mesta av värk både här och där. Det blir faktiskt första gången jag tar någon medicin över huvud taget sedan jag kom hit, så det kan jag unna mig.

2024-03-30

Till och med patienter är knepigt att lägga när man bara har en fullgod arm till förfogande. Å andra sidan ser mina kamrater till att jag slipper diska, laga mat och gå ut. Bara det är värt deras kärleksfulla gliringar.

2024-04-03

Ute och går igen, i stort sett återställd. Skönt!

2024-04-06

På en sån här tripp, där alla resurser är begränsade och varje mishushållning och felbeslut kan få katastrofala följder, borde man egentligen dela allt broderligt och systerligt, i sann socialistisk anda. Än så länge kan alla bidra i allra högsta grad och då borde också alla få sina behov tillgodosedda så långt det någonsin är möjligt. När någon inte längre kan bidra, blir det ännu viktigare! För det mesta är det också precis så vi agerar, men de flesta besluten är trots allt enkla och rör praktiska saker som mat, vatten och arbetsuppgifter. När det gäller sex verkar det omöjligt att bryta oss loss från den kulturella skolning vi fick under vår uppväxt. Rent logiskt borde det ha varit väldigt enkelt: alla tre vill ha sex, alla mår bättre av sex, om alla fick sex skulle stämningen bli bättre i vår bosättning, alla tre är heterosexuella (hyfsat i alla fall), det finns en kvinna - ergo: de båda männen borde turas om att ha sex med kvinnan. Vi är kloka, logiska, intelligenta individer, tränade att hela tiden göra vad som är bäst för uppdraget. Vi borde för länge sedan ha kommit överens i all kamratlighet om en sådan ordning. Men det här handlar om känslor och då sätts logiken ur spel. Det handlar om att vi är människor och som sådana har vi drillats in i vår kultur långt innan bosättnings-träningen, en drillning som sitter djupare än vi kan komma åt. Den inneboende drillningen dikterar att Sergio ska vara lite åsidosatt, lite förfördelad, lite otillfredställd, medan vi andra två är nöjda, harmoniska och belåtna. Vi gör nog vad vi kan för att behålla känslan av att vi är tre som håller ihop och kanske lider inte Sergio av att vara i precis den situation vi alla hade förväntat oss, men vi strävar de facto inte efter den optimala lösningen. Kanske skulle Sergio agerat annorlunda om han varit i mina skor. Antagligen är han mer öppen för alternativa lösningar. Men jag kan inte tänka mig att dela en älskad med någon annan. Jag funkade helt enkelt inte så. Och Kwa-Lin verkar också vara helt nöjd med våra arrangemang.

2024-04-10

Jag kommer på mig själv då och då med att planera för och tänka på allt sånt som jag inte längre kan tänka på, inte får tänka på. Mestadels kommer tankarna på morgonen, mitt emellan sömn och fullt medvetande. Vart jag ska åka på semester, vilken bil jag ska köpa nu när jag äntligen har körkort, om jag ska köpa en ny tvättmaskin eller TV, vilka jag ska bjuda på min 40-årsfest, om jag ska gå en matlagningskurs, om jag kanske skulle flytta till Rom. När jag tillåter mig att tänka de här tankarna känner jag verkligen hur begränsat mitt liv är här. Det går ingen nöd på mig rent fysiskt, absolut inte, men svängrummet och valmöjligheterna är helt borta. Det är uteslutet att drömma några drömmar, att fatta några stora beslut, att röra mig utanför min invanda zon. Men sen slår det mig: precis detta är premisserna för den absoluta majoriteten av Tellus befolkning. För dem är livet utstakat redan när de föds. Skulle det mot förmodan ske någon förändring så är den garanterat negativ och det bästa de kan hoppas på är att slippa svälta och att slippa behöva lämna platsen där de fötts. Skillnaden är egentligen bara att de behöver kämpa mycket hårdare för sin överlevnad än jag någonsin mer kommer att behöva göra. Frågan är om det är en fördel för mig?

2024-04-16

Det är omöjligt att förklara bort det som tillfälligheter längre. Mönstret är helt enkelt för tydligt. Kontakten med Tellus är inte på långa vägar lika intensiv som när vi kom hit och inte ens då var den så frekvent som man hade kunnat befara. I början kanske det berodde på oss att vi inte kommunicerade hela tiden, men det är inte förklaringen längre. I förrgår skickade jag en fråga som jag inte fått svar på ännu. Det skulle tagit max en timme att få svar i början. Det är uppenbart att Bratislava har tagit bort nattsiftet. Det går att se att tidsangivelserna på deras svar ligger mellan 09.00 och 16.00. Alltid, utan undantag. När det tagit extra lång tid att få svar, står det "Monday" i svarets tidsangivelse. Inte bara det. I början här och framför allt under resan hit, kunde vi lika gärna få svar från Shanghai, New Delhi eller Houston, kommunikationscentraler som Bratislava samarbetar med. Det händer nästan aldrig längre. Har vi blivit för mycket vardag för dem där borta på den andra planeten? Känner de att de kan slappna av för att de ser att vi klarar oss själva? Förståeligt och klokt i så fall. Eller har de fullt upp med förberedelserna för nästa uppskjutning? Lite konstigt känns det hur som helst, att hypen kring en av de största bedrifterna i mänsklighetens historia kanske är över. Det är svårare att gå från att vara intressant och upphaussad till vanlig medel-Svensson än tvärtom.

2024-04-19

Det blir nog ingen deckare. Skönt åtminstone att vi är ärliga nog mot varandra för att kunna säga rakt ut att det vi skrivit hittills inte är mycket att ha. Jag antar att ingen av oss var menad att bli författare; i så fall hade vi väl inte hamnat här. Eller har vi kommit för långt från livet på Tellus för att kunna återskapa det i våra huvuden? Eller kan det spela roll att ingen av oss ens har läst deckare tidigare? Lite av varje kanske. För alla idealister som brinner för att skriva en bok, men aldrig hinner för att livet kommer i vägen, borde det vara rena önskedrömmen att vara här och ha hur mycket tid som helst att skriva. För mig som aldrig haft sådana drömmar kan det kvitta. Vad skulle jag ens skriva om? För den delen så går tiden ändå. På något vis.

2024-04-25

Jag har det bra. Jag är lycklig! Jag gör precis det jag alltid ville. Mitt liv är fulländat! Jag måste tänka så. Jag får inte låta de andra tankarna slå rot.

2024-04-27

Är det inbillning eller börjar dagarna bli kortare på allvar? Det är inte mycket annat än ljuset som man kan hänga upp årstidsväxlingar på här och förändringen går så långsamt på grund av det längre året, att det är svårt att känna den. Betyder det att jag kommer att slippa höstdepressionen, eftersom kroppen inte hinner fatta att det är höst? Eller blir det värre eftersom hösten blir så lång och inte följs av vinter med snö? Ska jag vara ärlig känns det som att en året-runt-depression är mer sannolik, orsakad av att varje del av året är kal, trist, livlös, ja väldigt höst-lik. Vår och sommar är liksom min grej och det har jag upplevt för sista gången.

2024-04-29

Vi har 360 grader att utforska och inget mer än luft-tillförseln begränsar hur långt vi kan gå. Ändå går jag exakt samma runda varje dag, utan att jag tänker på det. I början blev det lite olika, av ren nyfikenhet, men helt omärkligt började jag föredra vissa slingor, tills det bara blev en kvar. Är det ett tecken på uttråkning eller på att jag hittat bra rutiner? Är det inte sånt här som gamla människor gör? Börjar jag bli gammal, jag som är yngst i gänget? Jag gillade att träna en gång i tiden, men nu är den dagliga promenaden oftast min enda rörelse. Inne-gymmet tråkar ut mig och jag kan sällan motivera mig att använda det trots att jag vet hur bra det vore.

2024-05-01

Jag fascineras av att ett så banalt hantverk som att skriva dagbok kan fylla så många olika funktioner och förändras i sin betydelse så mycket över tid. Det som började som en drivkraft för att göra något stort och som en dokumentation åt eftervärlden av detta stora, har tagit vägen över en livlina för en trasig själ, till ett andningshål för den verklighet som vi tillsammans bestämt att vi inte utan vidare vill släppa ut till offentligheten. Nu känner jag att det också täcker upp för frånvaron av en verkligt privat sfär i en genomreglerad och strikt kollektiv miljö. När det inte är praktiskt möjligt att fatta några helt egna beslut av någorlunda betydelse, blir det än viktigare att ändå kunna leva ett eget mentalt liv någon stans, särskilt för den som likt mig alltid har föredragit att gå min egen väg. I vardagen på Jorden tänker man inte på hur mycket det betyder att man kan gå ner till affären och köpa en kexchoklad, helt oplanerat, att man kan välja att säga nej till en kund eller att jobba över för att kunna ta ledigt dagen efter, att kunna välja mellan att ta en sista minuten till Kanarieöarna eller hälsa på mormor. Små banala vardagsval hjälper oss att vidmakthålla vår identitet som självständiga individer. Ett liv totalt präglad av förutsägbarhet och kollektiv planering, måste ha en kanal för kreativt ego-trippande någonstans för att man inte ska förtvina helt som människa.

2024-05-04

Vattenfabriken har producerat två liter det senaste halvåret. Vi jämförde med vattensystemet i bostadsmodulen och såg att det vattnet kommer att räcka minst 50 år för oss tre och under den perioden skulle vattenfabriken inte kunna producera mer än en tiondel av det vatten som behöver ersättas. Visserligen är fabriken självförsörjande med el från solen och robotarna är konstruerade för att hålla länge, men vi stänger ändå av den och packar ner utrustningen för att den ska finnas intakt för kommande expeditioner och inte riskera att gå sönder i en sandstorm eller i ett meteoritanfall. Ska man någon gång avbryta, känns det rätt just nu när vintern inte är långt borta. På ett sätt känns det som ett nederlag att ge upp ett av de projekt som var viktigast i hela expeditionen, men samtidigt är det befriande att slippa ägna en massa frustrerad tid åt en anläggning som ändå inte är viktig för oss som faktiskt befinner oss här på Mars just nu. Vi behöver varken vattnet, prestigen eller helt meningslös sysselsättning. Andra får grunna på det, tids nog.

2024-05-10

Idag tog jag mod till mig och pratade med de andra om mina känslor inför att aldrig få vara ensam. Till min lättnad hade de tänkt på liknande sätt och inte heller velat säga något, av risk för att verka asociala. Vi enades om att det ska vara helt accepterat att stänga sin dörr och vara helt ifred utan att behöva redogöra för varför eller hur länge. Har dörren varit stängd i tre timmar får de andra knacka på bara för att kolla så att den som är därinne inte svimmat av eller något annat dumt och kommer det inget svar får man gå in och kolla, inte annars. Vi enades också om att lätta väsentligt på de löjligt rigorösa reglerna för utomhusvistelse och att börja lita på att var och en kan ta hand om sig själv. Vi kan alla rutiner för att gå ut i sömnen och då måste vi också kunna få göra det när vi vill och så länge vi vill utan att skriva en avhandling i fyra exemplar om det. Ledningen på Tellus kanske kommer att klaga på att de inte får så många loggboksinlägg om luftslusspasseringar, men de kan ju åka hit och snacka med oss om saken om det är så viktigt. Själv känner jag mig oerhört nöjd med våra nya regler: de passar mig precis perfekt! Inte för att jag tror att jag kommer att utnyttja dem särskilt hårt, det räcker alldeles utmärkt med att veta att möjligheten finns och sedan kan jag fortsätta att leva i stort sett som tidigare. Det är ändå en helt avgörande skillnad när man sitter i ett litet rum: om man valt det helt fritt eller om man gör det för att undkomma någon eller något.

2024-05-12

Igår gick jag en promenad ganska långt från basen, längre än jag gått tidigare i den riktningen, bara för att få bli riktigt trött och få vara helt ensam ett tag. Helt planlöst gick jag, knappt utan att ha koll på hur jag skulle hitta tillbaka. Jag gick i en stor cirkel för att slippa möta mina egna fotsteg på vägen tillbaka. Luften började ta slut innan jag var trött på allvar, men det var ändå härligt att få sträcka ut ordentligt, så gott det nu går i en rymddräkt. När jag kommit tillbaka gjorde jag ett rejält pass på cykeln för att köra slut på mig och nu lyckades det bra. En kort dusch och en snabb middag senare kraschade jag framför en film och somnade efter halva.

2024-05-15

Fortfarande lite träningsvärk efter min runda häromdan. Sergio försökte hjälpa mig med några yoga-övningar, men det gjorde nästan det hela ännu värre. Antingen är jag inte skapt för den typen av yoga, eller så krävs det träning för att komma in i det. Det skulle verkligen vara en bra sak att intressera sig för det; för något som Sergio är bra på, men jag har så svårt att uppbåda det intresset.

2024-05-20

Jag trodde aldrig jag skulle sakna regn. På Tellus hatade jag regn. Inte bara det, jag hatade snö och blåst och slask också. Om jag inte minns helt fel var det nog så att jag hatade allt väder utom sol, vindstilla och temperaturer över 20 grader. Nu längtar jag efter regn så mycket att jag ibland tar en mugg dyrbart vatten och kastar i ansiktet, bara för att få känna mig så där obekvämt våt, som annars bara en oväntad regnskur en mörk novemberkväll på väg hem från ett träningspass kan framkalla. Jag skulle önska att det åtminstone fanns någon annan vädertyp än rött solskimmer eller mörkt sanddis. Ett litet gulligt moln på himlen, hade det varit för mycket att begära? Eller en storm som verklig tar tag i kroppen, så man får luta sig mot vinden för att inte trilla? Väder som utmanar, som överraskar, som gör att man sedan uppskattar det fina vädret desto mer?

2024-05-25

Alla de små vetenskapliga undersökningarna som vi kan göra när vi får tid över, de som verkade så fåniga och onödiga innan vi åkte, de är väldigt sköna och bra att ha. Det handlar visserligen nästan bara om att bekräfta analyser som obemannade farkoster redan har gjort flera gånger tidigare, men det ger ändå något vettigt att göra och några timmars sysselsättning varje gång. Ofta blir resultaten annorlunda än vad de borde bli och då får man plocka fram den kreativa delen av hjärnan på allvar för att antingen hitta felkällan, eller förklara varför maskinerna haft fel tidigare. Ett avvikande provresultat kan inte bara avfärdas med att det antagligen blev lite fel, vilket är skönt. Det spelar verkligen roll vad vi kommer fram till, även om det hittills alltid varit vi som haft fel när resultaten skilt sig åt.

2024-06-01

Vi pratade om terraformering vid lunchen idag. Kwa-Lin startade diskussionen med att erkänna att hon inte längre är en stor fan av konceptet. Sergio och jag nickade instämmande. Jag har över huvud taget aldrig velat dra med mig en hel hord av människor till den nya världen. Jag har velat vara unik! Sanningen är ju att det inte behövs människor alls på den här planeten för att utforska den (det behövs inte människor på Tellus heller, men det är en annan sak). Robotar har gjort det tidigare och kan göra det enklare och effektivare även i framtiden. Att terraformera Mars så att människor kan leva här problemfritt om tusen år för den händelse de då har förstört Tellus, är ett så fundamentalt feltänk att jag ryser i hela kroppen vid bara tanken. Om vi har resurserna och tekniken för att göra andra planeter beboeliga, då har vi givetvis också vad vi behöver för att fortsätta se till att Tellus är beboelig och det för många fler människor än som skulle kunna flyttas till Mars. Även om de har soppat till det rejält där borta på hemplaneten, måste det självklart vara enklare att fixa till den soppan, eftersom vi som art har utvecklats för att passa perfekt i den miljön. Bara den som inte har sparkat i den stenhårda Mars-marken eller dag efter dag har blickat ut över de sterila, urtråkiga vidderna, kan väl komma på idén att det skulle vara värt besväret att försöka övervinna de otaliga problem som man måste igenom för att kunna bosätta en massa människor här. Hela tankegodset bakom bosättnar-ideologin bygger också på ett gigantiskt missförstånd. De som en gång i tiden bröt upp från allt de höll kärt för att söka lyckan på andra sidan Jorden, de gjorde inte det för att de ville utveckla något nytt. De gjorde det för att fortsätta med det de alltid gjort och kunde bäst. Allt de sökte var bättre förutsättningar så att de slapp svälta och frysa. Bönder ville hitta bättre jordar och gynnsammare klimat. Jägare hoppades på större och fler bytesdjur. Hantverkare och handelsmän såg en marknad bland dem som flyttat dit före. Tjuvar och horor var ute efter pengarna hos dem som blivit rika i det nya landet, men sno och hora skulle de lik förbannat göra. En verklig Mars-koloni måste för det första leva under marken, med allt vad det innebär av nya förutsättningar och ovana problem att lösa. De måste förvisso odla sin egen mat, men det blir en annan mat än på Jorden och odlad med helt andra metoder, som Mars-bönderna (som sannolikt inte var bönder på Jorden), måste lära sig från grunden och utveckla vidare allteftersom nya problem och besvikelser dyker upp. Men inte bara det, livet på Mars för flera tusen människor blir en ständig kamp för att producera och bevaka allt det som de tog för givet på Jorden: luft, vatten, skydd mot kosmisk strålning, vettig temperatur. Vanliga människor som bara ville ha lite förändring och en gnutta utmaning i sina inrutade liv, måste bli ingenjörer, vetenskapsmän, diplomater och uppfinnare. Jorden är dessutom så mycket mer än vatten och luft som går att andas och mat som växer av sig själv. Det är en ständig källa till upplevelser och en variation som är outsinlig. Det är kultur, historia och möten mellan människor. Och där är inte varje dag och varje minut fylld av rigorösa ritualer som bara handlar om att hålla dig vid liv.

2024-06-03

Sergio hade läst någon stans att de lagt ut huvuddelen av kontakten med oss och uppskickandet av internet-paket på entreprenad till en grupp rymd-radio-entusiaster. USE heter de visst, United Space Explorers. Enligt Sergios källor får de tydligen betalt, men inte mer än vad som krävs för att de ska ha råd att hålla sig med adekvat utrustning. Vad han kunnat förstå är USE startat av människor som spejät efter UFO:s, men gått över till att lyssna efter och tyda signaler som de hoppas kommer från andra civilisationer i Universum. Det måste vara ett lyft för dem att äntligen kunna kommunicera med intelligent liv på en annan planet! Men vad säger det om Bratislava? Är de på väg att lägga ner hela verksamheten? Det kan väl ändå inte vara möjligt? Att ha någon på plats in-house för att ha kontakt med oss kan väl inte vara en avgörande kostnad när man jobbar med att skicka upp rymdraketer? Visst är outsourcing något självklart i många verksamheter, men är inte det här lite väl överdrivet? Som vanligt går det inte att få några bekräftelser i det material som Kwa-Lin och jag kan läsa.

2024-06-08

Jag njuter så oerhört av att vara i ett förhållande som inte måste bekräftas fysiskt hela tiden. Vi vet var vi har varandra och måste inte utnyttja varje tillfälle till intima övningar. Ett ögonkast någon gång ibland räcker, då och då en snabb beröring, som i förbigående och av misstag, men båda vet tillräckligt väl vad det betyder. Samtidigt, när suget blir starkt nog, då finns vi där för varandra. Helt självklart, helt kravlöst, helt underbart. Jag är nog trots allt, innerst inne, en stor ensamvarg. I måttliga doser är andra människor en krydda i livet, men gränsen där de blir en plåga passerar jag märkligt snabbt. Jag undrar om de relationer jag hade på Tellus verkligen hade kunnat hålla i längden.

2024-06-15

Jag plågas av ett svårt etiskt dilemma. Jag vet inte om någon förutsett det, men i så fall har ingen nämnt det till mig i alla fall. Hur ärliga ska vi egentligen vara i våra rapporter till Tellus om hur vi mår och hur uselt det mesta i själva verket går? För vår egen, högst egoistiska del, kommer mycket att bli bättre när team två och tre är på plats här. Vi har alltså all anledning att inte måla upp en så dystert bild att ledningen börjar fundera på att lägga ner eller skjuta upp resten av projektet. Vi behöver sällskap för vår egen skull och vi behöver den teknik och kompetens de kommer att ha med sig, för att livet ska flyta på bättre och våra långsiktiga överlevnadschanser ska kunna nå en rimlig nivå. Helt egoistiskt är det förresten inte heller: om vi inte fungerar, tekniskt eller känslomässigt, är det ett nederlag för ett av de största och djärvaste projekten i mänsklighetens historia, ett projekt som många människor och organisationer har investerat enorma mängder pengar och prestige i. Men samtidigt: ska vi locka in fler lycksökare i den återvändsgränd vi sitter i? Ska vi medverka till att ännu mer pengar och prestige kastas in i ett projekt som kanske redan nått sin kulmen? Borde vi inte säga precis som det är, tala om exakt hur vi känner, så att de där borta kan dra de mest relevanta slutsatserna, även om det skulle skada oss djupt? Har vi ett ansvar för att projektet fortgår, eller för att rätt beslut fattas inom projektet. Vi har makten i det här, men har vi förmågan att använda den rätt? Egentligen är det inte de andra bosättarna jag bryr mig mest om. De är precis som oss, de går igång på kicken att göra något som (nästan) ingen annan har gjort tidigare och är hyfsat medvetna om konsekvenserna av det. Och det finns många fler som oss där på Tellus, som utan en sekunds tvekan är beredda att kasta resten av sitt jordiska liv över bord, för en enda dag på en nästan öde planet långt hemifrån. Men de kommer inte hit utan hårt arbete och stöd från en massa andra människor, som hade kunnat göra något bättre för mänskligheten. Ska vi fortsätta att låta dem tro att de är med och bygger upp något ärofyllt och storslaget, att de bidrar till mänsklighetens framtid, när vi redan vet att det aldrig kommer att bli så värst mycket bättre än så här? Att inte ens en massiv insats av ny teknik och forskning, kan göra den här sten- och sandöknen till något som en vettig människa kan kalla ett hem?

2024-06-16

Angående det etiska dilemma jag skrev om igår. En hemsk insikt slog mig. Det här är väl precis det som alla blivande föräldrar borde fundera på, innan de leker Gud och bestämmer att en annan människa ska få ett liv som denne inte bett om. Redan Buddha visste ju att livet mest består av smärta och plågor och ändå utsätter de flesta människor en ny generation för detta, bara för att de inte kan tygla sin inbyggda egoistiska önskan att deras eget futtiga liv ska få något slags fortsättning. Till råga på allt så förvärras bara många av Jordens problem när så många nya människor blir till. Det kanske går att försvara att kloka, kärleksfulla människor, med ordnade förhållanden och god ekonomi, som är fast beslutna att låta barnens behov gå först, bildar en liten familj. Men så otroligt många människor borde veta redan innan de slänger kondomen att de inte kommer att ha några som helst förutsättningar att ge sin avkomma ett anständigt liv. Och ändå är det ofta just dessa som skaffar flest barn. Hur tänker de egentligen? Tänker de alls? Vi må locka nya bosättare och deras medhjälpare i fördärvet genom att skicka skönsmålande rapporter, men våra rapporter når åtminstone vuxna människor, som kan välja att tolka dem kritiskt. Ett barn som föds in i slummen eller till en rik, men kärlekslös miljö, kan aldrig tillfrågas i förväg. Borde det inte innebära ett långt större ansvar för dessa föräldrar än för oss?

2024-06-20

Borde jag skriva mer dagbok? Skulle jag göra en större insats för mänsklighetens framtid om jag verkligen pressade mig till att skriva något varje dag om hur jag känner och tänker? Mer än vad jag redan skriver i den officiella loggboken om vad vi gör, där jag för övrigt skriver allt mindre för varje dag? Är det intressantare för framtida läsare att fullt ut få följa även apatin, håglösheten, vardagslunken, frustrationen, rutinerna som upprepas i all oändlighet? Har jag några framtida läsare över huvud taget? Skulle det vara intressant för mig själv att läsa allt, någon gång i en avlägsen eller nära framtid? Jag har väldigt svårt att tänka mig det. De gånger jag tänker på det förflutna, återvänder jag alltid till något spännande och kul, eller åtminstone något dramatiskt. Massor av dagar i Linköping spenderade jag framför datorn med programmering och spel, men de döljs bara i en oformlig dimma. Jag kan framkalla en mekanisk bild av att de har funnits, men ingenting av hur jag kände och tänkte de dagarna. De gånger jag var olyckligt kär, när jag var på Dreamhack, när jag hade lyckats få ett stort kontrakt, när de fyra musketörerna hittade på något bus, de minns jag glasklart, helt utan någon dagbok. De kommer till mig spontant utan att jag ber om det, utan att jag rannsakar mitt minne. Dagboken är viktig som en ventil när jag verkligen bubblar över av känslor som inte kan kanaliseras på något annat vis, precis som dagböcker så ofta har varit en öppning för tonårstjejer, men det där naiva med att jag skriver för att dokumentera en stor mans tankar, det ska jag nog glömma.

2024-06-25

Det känns som att leva i en frusen tidsmaskin. Just innan vi lämnade Tellus var vi i högsta grad en integrerad del av den teknologiska spjutspetsen i världen. Så fort vi lyft från Hang-Dan upphörde alla våra möjligheter att hänga med i utvecklingen. Vi befinner oss idag på exakt samma teknologiska nivå som när vi lyfte. Inte en pryl har blivit bättre, ingen har tillkommit. Någon enstaka har gått sönder eller blivit ointressant för oss, men för det mesta lyckas vi laga det vi har. Viss programvara har förstås uppgraderats, på egen hand eller genom patchar som skickats upp, men det går inte att göra hur mycket som helst med mjukvaran när hårdvaran inte kan bytas ut. På samma gång rasar den teknologiska utvecklingen på Tellus vidare ännu snabbare än när vi bodde där. Både nyttiga och obegripligt fåniga prylar och programvaror tillkommer dagligen. Jag läser om dem då och då i populärvetenskapliga nättisar. Ömsom dreglar jag av ha-begär, ömsom skakar jag på huvudet åt vansinnigheterna. Vem vill egentligen ha en ultratunn, knappt synlig tandställning i titan-plast-legering som håller rent tänderna så man slipper borsta dem? Kommer verkligen ultraljudsparaplyet, en keps som påstås leda undan regn i en två decimeters radie runt sig, att slå så bra att hela paraply- och regnklädesindustrin går under? Att det äntligen blivit lagkrav på koldioxidmätare kopplad till hastighetsbegränsare även för gamla bilar, är förstås välkommet, när koldioxid-nivåerna i atmosfären ständigt ökar, men hade folk varit lite smartare och tagit ansvar själva hade detta aldrig behövts.

Det jag verkligen, verkligen önskar att vi hade hos oss, är persondrönare, som verkar ha fått sitt tekniska genombrott det senaste året. På Tellus är de fortfarande svindyra och drar alldeles orimligt mycket bränsle och verkar därför förbli en leksak för rika under överskådlig framtid. Mot bilar har de inte en chans, definitivt inte kostnadsmässigt, men ofta inte i hastighet heller. Här hos oss skulle de kunna drivas på el och inte särskilt mycket heller tack vare lägre gravitation och luftmotstånd. Framför allt skulle de vara överlägsna våra små patetiska bilar och skulle göra det möjligt att utforska betydligt större delar av den här planeten, som ändå är så mycket mindre än den där andra planeten. För att inte tala om hur utvinningen av resurser skulle förenklas. Tänk att placera en vattenrobot på Nordpolen, där de stora reserverna finns och låta drönare åka fram och tillbaka för att hämta hit det vatten som utvinns. Lite sent nu att påverka packningen av nästa raket hit, så jag hoppas innerligt att de kunnat tänka ut själva att det här vore något för oss att ha.

2024-06-28

Det känns lite konstigt att inte ha något stort projekt på gång. Alla tre har vi varit vana så länge vid att hela tiden ha mål, hela tiden sträva framåt, hela tiden bygga något. Nu ska vi bara överleva lite i största allmänhet och det är inte ens särskilt svårt eller krävande. Vi är överens om att kanske göra ett nytt försök att nå bergen när våren kommer, men det är än så länge bara löst snack och ingen vet om det är realistiskt och görbart. Det går förvånansvärt bra att anpassa sig till ett liv helt i nuet, utan framtid eller historia, men lite konstigt känns det, som sagt. Var det detta vi åkte hit för?

2024-07-02

Vissa dagar går jag inte ut över huvud taget. Idag är en sådan dag. Ingen uteaktivitet är planerad där min medverkan är av betydelse och då tar jag gärna den enkla utvägen någon gång ibland. Att komma ut och se himlen innebär visserligen ett slags frihetskänsla, men det är en frihet bakom ett visir och med heltäckande kläder, så effekten blir marginell. Istället tar motviljan mot alla procedurer vid utgången över handen. Ja, det är rutin nu, men nej, det har inte blivit njutbart för det. Det påminner om alla vinterhelger i Linköping då jag kurade ihop framför datorn och på sin höjd öppnade ett fönster när luften blivit för unken i lägenheten. Jag tror inte mina kompisar i Tanzania riktigt skulle kunna förstå hur det är att leva i ett vinterklimat. Det är alltid sommar, med svenska mått mätt, i Dar-Es-Salaam. Man behöver aldrig dra på sig mer än shorts, T-shirts och flip-flops när man ska gå ut. Man lever sitt liv ute och är ute för att det är livet. På vintern, där det verkligen är vinter, går man bara ut när man måste. Alla kläder, kängor, mössor och stora handskar som måste sättas på för att man över huvud taget ska kunna vistas i friska luften, blir ett mentalt hinder, som gör att åtminstone jag stannar inne så mycket jag kan. Här hos oss ligger det mentala hindret på ännu en nivå upp. Kylan är inte alltid det värsta hindret, utan luften. Eller snarare bristen på den. Under svensk vinter kan man gå ut med lite för lite kläder och frysa en aning utan att dö av det. Här är det uteslutet att gå ut med ett luftaggregat som läcker lite eller inte är fulltankat. Jag tror inte ens den som lever med ständig vargavinter uppe på Svalbard kan förstå vad det innebär för psyket att ständigt känna ett hot när man är utomhus. Våra bostadsutrymmen är visserligen små och ganska sterila, men jag har vant mig vid dem och känner mer hemtrevnad och trygghet än instängdhet.

2024-07-10

Det slog mig att Sergio och jag inte har någon typisk kill-relation. Inte för att jag vet så mycket om hur en sådan relation skulle vara; jag var aldrig den som satt med grabbarna som kommenterade tjejer, snackade bilmotorer eller vad de nu gjorde. Men jag anar att kill-relationer inte fokuserar så värst mycket på känslor, vetenskap, stjärnhimlen och hur man ska kunna göra maten mer smakfull. Vi har en bra relation, men allt vi pratar om kan lika gärna Kwa-Lin hänga med på. Inte ens i skolan pratade vi någonsin om vilka bosättartjejer vi gillar bäst, vi gick aldrig ut och tog en öl ihop och vi tränade nästan aldrig tillsammans. Jag saknar inte att ha en kill-relation till den enda övriga killen på basen; jag har aldrig saknat att ha en kill-relation med någon. Jag bara noterade det.

2024-07-12

Det där med min och Sergios relation, undrar hur stor roll det betyder att vi spenderat stora delar av vår barndom utan våra pappor. Utan en central manlig förebild, hur ska man egentligen lära sig fullt ut hur man betar sig som en vanlig kille?

2024-07-14

Det känns som om en del av mig dör när jag går ut i växthuset. Inget funkar där och jag vet inte vad jag ska göra åt det. Jag blir så oerhört sugen på en morot eller en bit persilja när jag kommer dit och blir så besviken varje gång det inte finns något att sätta tänderna i. Jag går dit alltmer sällan, absolut inte mer än jag måste.



2024-07-20

I brist på roligare uppgifter gick jag igenom väderdata som sparats i basens huvuddator ända sedan den kom hit för tre jordår sedan. När jag kom fram till natten efter vår ankomst blev jag alldeles kall. Ingen natt hade varit så varm under hela den tid datorn mätt upp, minus fem som lägst. Ett marsår tidigare vid motsvarande tidpunkt gick termometern ner till minus 55 eller lägre under två veckor. Inte ens under de två somrar som datorn stått här hade temperaturen hållit sig över minus tio mer än enstaka nätter. Vi hade tur som tokiga! En normal vinternatt hade vi frusit ihjäl redan i landaren medan vi låg i koma. Hade vi klarat det allihopa, så hade Sergio frusit ihjäl nästa natt när han var ute en timme längre än oss andra. Ingen rymddräkt i världen och aldrig så mycket rörelse klarar minus 55 så länge.

2024-07-25

Jag undrar hur Åsa har det nu. Tänker hon någon gång på mig? Vet hon var jag är? Har hon följt rapporteringen från vår resa? I början gjorde hon verkligen allt för att klippa banden, men vad händer efter ett tag? Jag är ju ändå någon stans en offentlig person; hon kan mycket väl ha fått en skymt av mig i ett nyhetsprogram. Eller strök hon mig så fullständigt ur sitt liv att det skulle ha passerat utan att hon noterade att det var mig hon såg i rutan? Alla klarar inte att hålla en konsekvent linje genom hela livet, gamla fiender kan mycket väl bli nya vänner när krutröken lagt sig. Den Åsa jag kände en gång i tiden kan mycket väl vara en sådan person. Den Åsa som skickade ut mig ur sitt liv är det definitivt inte. Kan hon ha ångrat sig någon gång, precis som jag har gjort flera gånger? Kanske var den där dirigenten hennes livs kärlek och de är lyckliga som få med sina underbara ungar. Men hon skulle lika väl ha kunnat tröttna precis som så många gör och ha lämnat honom för länge sedan. Oavsett vad som har hänt är sannolikheten så nära noll som det går att jag skulle ha fått reda på det. Vi har inga gemensamma vänner kvar, hade det egentligen aldrig. Vi har ingen kontakt på Facebook eller andra sociala medier. Hennes föräldrar har berättat allt de kan och kanske mer än de borde. De kanske inte ens lever längre, hemska tanke. Vad det anbelangar skulle Åsa kunna vara död utan att någon hade berättat det för mig. Jag skulle kunna forska i det, men det känns ovärdigt på något vis. Vill hon inte att jag ska veta, så måste jag respektera det. Men det plågar mig någon stans att inte veta. Vi var inte ihop jättelänge, men hon var oerhört viktig för mig. Hon lyfte mig högre än jag hade trott vara möjligt. Hon fick mig att tro på kärleken och på mig själv. Jag har aldrig förebrått henne att hon lämnade mig, bara högaktat henne för det hon en gång betydde för mig. Och fortfarande betyder.

2024-07-29

Sergio har börjat spendera mer tid för sig själv. Han gör sig ofta ärenden utomhus, t ex under förevändning att göra kartor, ta foton eller undersöka mineraler och kan vara borta stora delar av dagen. När han kommer tillbaka vill han gärna vara för sig själv i sitt rum och läsa böcker eller skicka meddelanden till Tellus. Det finns egentligen ingen anledning till oro, att sådana här perioder kan komma för alla har vi läst om under utbildningen, men jag håller ett halvt öga på honom för att se så att det inte eskalerar i fel riktning, precis som vi också lärde oss på utbildningen.

Under tiden får Kwa-Lin och jag mycket tid tillsammans och eftersom vi inte har anledning att göra några längre vistelser utomhus, blir det mest att vi sitter och pratar, oftast på kinesiska. Mest pratar vi om våra respektive barndomar borta på Jorden, kanske för att hantera hemlängtan som börjar smyga sig på, men också en hel del om våra olika forskningsområden. Ju mer jag lär mig om Kina, desto mer spännande blir det. Tänk om jag hade haft en aning om allt detta när jag bodde på Tellus och hade kunnat besöka landet på riktigt!

2024-08-03

Jag vet inte vad som är värst, att varje dag titta på samma stenar och röda sand, oavsett hur långt man åker från högkvarteret, eller bilderna på enastående, men ouppnåelig, kinesisk natur, som Kwa-Lin har satt upp på väggarna och lagt som bakgrundsbild på alla datorer hon kommit åt. Tänk om jag begripit när jag var på Jorden hur otroligt vacker den planeten är och att det troligen inte finns något liknande i hela Universum. Är det så här det känns att sitta på ett äldreboende där personalen aldrig har tid att gå ut med de boende? Det hade nästan varit bättre att vara blind!

2024-08-15

Vad säger det om en tillvaro där det man mest ser fram emot under dagen, är kvällens runda av kortspel? Sergios kortlek är det enda fysiska spel vi kan använda alla tre tillsammans och den börjar bli ganska nött i kanterna nu. Ändå spelar vi vidare i brist på annan sysselsättning, när samtalsämnen tryter. Det är roligare än det låter eftersom vi kommer från tre olika håll på Tellus och kan lära varandra helt nya kortspel. Poker är det enda kortspel alla tre hade spelat tidigare och inte ens där är vi helt överens om reglerna. Vad tänkte vi och ledningen egentligen att vi skulle göra under de långa Mars-kvällarna, när vi inte tog med mer spel? Kortleken var inte ens officiell utrustning. Tänkte de att vi var så intellektuella att vi skulle stå över vanligt folks simpla nöjen? Tänkte de att vi skulle vara så upptagna av alla officiella sysslor och all kommunikation med Tellus att vi inte skulle hinna med någon förströelse? Jag hoppas de har tänkt om inför nästa uppskjutning och skickar med några spel som man kan spela sju personer tillsammans. Det känns småttigt att be dem skicka upp ens en kortlek när varje gram av last måste bedömas med guldvåg, men man kan ju alltid hoppas att de tänker själva.

2024-08-16

Jag har anat att jag gått ner i tempo sedan vi kom hit och än mer sedan våra stora projekt avslutats, men när jag nyss kollade loggböckerna från vår första tid här, fick jag det bekräftat med råge. Nu äter jag frukost ungefär två timmar senare än jag gjorde i början och ändå drar jag mig undan för natten minst en timme tidigare än i början. De andra har inte ändrat sina rutiner lika mycket som jag, men ändå en hel del. Jag tror inte att jag sover längre, det finns heller ingen anledning att jag skulle ha ett större sömnbehov. Jag tror bara det handlar om att jag tillåter mig själv att ta längre tid med allt, inklusive att komma upp ur sängen på morgonen och att göra mig i ordning på kvällen. En del säger att man går ner i tempo när man blir äldre, men så gammal är jag faktiskt inte, även om allt jag varit med om borde ha gett mig gråa hår vid det här laget. Mer troligt är att jag alltmer omfamnas av känslan att inget längre spelar någon roll. Jag behöver inte göra särskilt mycket för att leva ett hyfsat liv, så varför skynda på för att bara få fler timmar att slå ihjäl innan det blir kväll? Det är lite jägar-samlar-känsla över det: när något är viktigt och hotar gruppens överlevnad, då gäller det att vara på tårna och stressa upp sig maximalt för att lösa problemet. Men de episoderna kommer sällan och däremellan kan man pilla tårna, berätta historier, eller bara njuta av tillvaron. Att anstränga sig mer för att uppnå något annat, är helt poänglöst eftersom det inte finns något annat att uppnå. Den stora skillnaden är väl att vi inte ens behöver fälla något byte för att hålla oss mätta. Och just det, en sak till: jag skriver nästan aldrig i loggboken längre. Ibland inte på flera dagar. Hur jag hann och orkade göra noteringar nästan varje timme i början, är nu fullständigt obegripligt.

2024-09-04

Så var då äntligen det förbenade växthuset stängt för gott. Vi borde gjort det för länge sedan, men prestigen, oviljan att erkänna ett nederlag och bristen på andra projekt att lägga vår energi på, har paralyserat oss. Det enda faktum som till slut fick oss att enas, var vintermörkret, som begränsar tillgången på el och därmed ljus och värme, som behövs bättre i bostadsdelen. I mitt tycke det svagaste argumentet av alla, men gott nog för att sätta punkt för en plågsam kamp. Officiellt var givetvis projektet en stor framgång, i sann vetenskaplig anda, eftersom vi samlade in så mycket data som vi och hela organisationen på Tellus kan lära av. Själva vet vi, om vi bara orkar erkänna det, att hela idén var en flopp och att vi mest av allt slösat tid och energi på det. Tid och energi som vi i och för sig har i överflöd, men aktiviteter som bara ger negativ energi tillbaka, är inte ett bra sätt ens för att slå ihjäl överskottstid. Till skillnad från mina vänner, är jag inte övertygad om att det bara handlade om att växthuset borde ha varit hermetiskt inkapslat i alla riktningar, även mot marken. Visst, det hade hindrat luften från att långsamt läcka ut, i en takt som skulle gjort hela basen luftlös om tio år, men det saknades något mer. Jag kan inte förklara vad jag tror för de andra, det blir alldeles för flummigt, men något särskilt är det som gör att ett frö eller en lök som sätts i marken nästan var som helst på Tellus omedelbart börjar gro och spira, som om den hade längtat efter det sedan tidernas begynnelse. Vi hade fullt acceptabla förutsättningar vad gäller temperatur, luftfuktighet, koldioxidmängd i luften, näringsinnehåll i jorden och vi mätte allt detta minutiöst hela tiden. Inte ens det räckte. Det var som om växterna sa till oss att: nej, det här är fel, det här är inte meningen, vi kan omöjligt trivas på den här sterila planeten. Lustigt nog verkar plantorna som vi för några dagar sedan flyttade över till köket i de pytsar och byttor vi kunnat hitta, trivas rätt så bra. Det är som om de säger till oss att: okej då, om vi får vara med er stackare, det enda övriga livet på planeten, då kan vi tänka oss att grönska. Vi får åtminstone krasse på morgonmackan ibland och kan se fram emot riktig vitlök i den smaklösa middagsmaten så småningom. Alltid något.

2024-09-07

Det är så skönt att vara här med två personer som inte dömer ut även den knasigaste idé som någon kan komma med. Två personer som förstår, tar sig tid att lyssna, som försöker se det positiva i det de kanske inte riktigt förstår. Den här gången hjälpte det förstås att de också då och då längtar så de kan förgås efter allt det där vi inte längre har. Alla de där små sakerna som man inte lägger märke till på Tellus eftersom de är så självklara. Att rädda en bit gräsmatta från växthuset och lägga i det rum vi ändå har över, det skulle jag inför många människor inte ens ha vågat föreslå, men här möttes förslaget med jubel. Sergio bidrog själv med den naturliga utvecklingen att det borde finnas en sandstrand bredvid gräsmattan och experimenterar just nu som bäst med blandningar av stoft och smågrus som ska ge så mycket Copa Cabana-feeling som det bara går. Kwa-Lin lödde ihop en lagom stor skål av olika förpackningsrester att hålla vatten i för att komplettera känslan av strandliv. Inte så stor att den slösar dyrbart vatten, men stor nog att doppa tårna i. Kort sagt, en triumf för vårt samarbete, men en triumf som vi håller strikt för oss själva. Vi vågar inte hoppas att någon på Tellus skulle förstå.

2024-09-12

Kwa-Lin ville ha mig att berätta om mina tidigare tjejer. Hur de såg ut, vad vi gjorde, hur kär jag var och allt möjligt. Jag hoppas hon märkte hur obekvämt jag är med det. Åsa hade jag förstås nämnt redan på bosättnings-utbildningen för den som ville veta, men inga detaljer mer än att vi bodde ihop ett tag. När någon frågade varför vi gjorde slut, fick de ett kort konstaterande: "du vet hur det kan vara, det funkade inte". Alla respekterade att jag inte ville berätta mer, oavsett om de trodde på förklaringen eller inte. Tills nu. Inte för att jag har något att dölja, jag har inte ens särskilt många episoder att berätta om. Jag kan inte ens sätta fingret på varför jag vill hålla det här för mig själv. Blir det för privat? Nej, knappast. Det här är historia och har inget med nutida känslor att göra. Dessutom delar vi nästan allt ändå. Är jag rädd att Kwa-Lin ska bli svartsjuk eller tycka mindre om mig? Jag har svårt att tro det när alla mina tidigare affärer var definitivt avslutade innan jag kom med i det här teamet. Gör minnena för ont? Möjligt, men då borde det kunna vara bra terapi att prata om dem. Men det är det inte, för vi kommer inte på djupet. Hon kan aldrig förstå och varför skulle hon kunna det? Man reder inte ut förhållandet till tidigare flickvänner med den nuvarande, det funkar aldrig. Kanske är det så enkelt så att jag vill ha en hörna av mig själv för mig själv, utan särskild orsak. Mycket vill jag dela, men inte allt.

2024-09-15

Uppskjutningen av nästa team borde ske vilken dag som helst nu, men ännu har vi inte hört ett ljud om det. Deras uppskjutningsfönster är snävare än det vi hade, men vi har inte ens fått veta varifrån de ska skjutas upp. Jag sände en fråga igår och det enda svar jag fick var att "allt arbete fortgår enligt plan". I de medier jag kan läsa är det också helt dött på information och jag vågar inte riktigt ta upp frågan med Kwa-Lin och Sergio. Jag tänker att de borde ha sagt något om de haft något positivt att meddela. Jag känner hur en gnagande oro kommer smygande. Varför skulle det finnas en anledning att censurera goda nyheter om att nästa uppskjutning är på gång?

2024-09-20

Jag kan inte minnas hur det är att gå eller hoppa på Jorden. Jag försökte minnas den känslan nyss, jag ansträngde mig verkligen, men jag kan inte längre få in den känslan i huvudet. Det är bara två tellusår sedan jag gjorde det, men ändå är det som om jag aldrig gjort det. Rent intellektuellt kan jag givetvis tänka mig in i ett tyngre steg och sämre spänst och jag kan se framför mig hur människor på Jorden går eller springer, men att ha en känsla för en sak är något helt annat. Är det så här någon som hamnar i rullstol efter en trafikolycka upplever det? Jag har svårt att tro det, för den personen kan åtminstone känna tyngdkraften fortfarande och kan se sina vänner påverkas av den. Fast säker på det är jag inte. Tänk så mycket det är som man inte vet och inte förstår!

2024-09-23

Några dagars sandstorm och rejält låg temperatur ute i natt. Vintern är i antågande. Bara att vänja sig.

2024-09-27

Fortfarande inte ett ljud om uppskjutningen. Kan det verkligen bli så att vi blir slutet på historien? Att det aldrig kommer att vara fler än tre personer bortanför Tellus och dess måne? Märklig tanke!

2024-10-02

För dig som eventuellt läser det här om 200 år, eller när nu arkeologerna kommer hit om de nu någonsin gör det: ta inte datumangivelserna i den här dagboken på något större allvar! Det är bara en gammal dum vana från den där andra planeten att varje text jag skriver ska hängas upp någon stans på människornas fiktiva tidslinje. Sedan jag kom hit har jag för det mesta bara plockat det senaste datum jag sett på någon information som kommit hit via Rymden. Ibland har klockan varit två på morgonen i Kina, ibland mitt på dagen i Los Angeles. Det har inte nödvändigtvis varit någon aktuell uppgift heller, jag kan ha precis läst en nyhetsartikel från förra veckan och plockat det datumet. Ibland har jag bara lagt på ungefär så många dagar som jag tror det gått sedan jag skrev senast. Jag har försökt att inte skriva på samma datum två gånger och att inte använda ett datum som ligger före ett som jag redan använt, men jag kan ha missat någon stans, vilket jag i så fall beklagar. Jag håller inte ens koll på Mars-dagarna, eller Sol som vi förväntas kalla dem. Alla dagar är ändå lika, allt flyter på i samma lunk och det finns absolut noll poäng med att planera in någon aktivitet till en viss dag. Antingen har vi ett projekt på gång och då jobbar vi med det i den takt vi känner för, eller så tar vi dagen som den kommer och hittar på saker att göra efter hand. Årsskiftsväxlingarna har viss betydelse även för oss verkar det som, men man märker rätt bra när dagarna blir längre eller kortare, när det blåser mer eller mindre och vad termometrarna visar. På det viset har vi faktiskt mycket mer gemensamt med gamla tiders utvandrare och bosättare än med moderna människor på den blå planeten. Vad spelar det för roll vilken veckodag det är när du sitter på en balsaflotte i mitten av en storm på Stilla Havet och kanske inte kommer fram levande? När du röjer skog för att bygga ett hus och plöja upp en åker i den kanadensiska ödemarken är det viktigt att bli klar med åkern innan våren är över och med huset innan vinterstormarna sätter in, oavsett om de kommer 5 oktober eller 28 november. Det enda som betyder något här är att husen håller tätt och att luft- och el-systemen fungerar. Bryter de alla ihop samtidigt 4 augusti 2048 så är vi lika rökta som om ett av dem kraschar 31 december 2031. Hmm, jag ska nog gå en sväng och kolla att allt är som det ska med våra automatiska hjälpredor.

2024-10-05

Jag tvingas återigen konstatera att jag är feg. Jag trodde den delen av mig hade slipats bort genom alla år av bosättar-träning och media-drillning, men det är nog sant som de säger att man aldrig kan undkomma den man innerst inne är. Det är nu ganska precis två Tellus-år sedan vi startade vår resa och jag är övertygad om att mina två kamrater också tänker på det. Det innebär i sin tur att uppskjutningsfönstret för nästa team, som är kortare än vårt, med bred marginal är stängt och jag har ingen anledning att tro att någon annan här uppe inte vet det. Ändå väljer jag att tiga. Jag väljer att inte se sanningen i vitögat. Jag väljer att konstruera fantasifulla hypoteser för mig själv om att den tekniska utvecklingen av raketer gått framåt så mycket att uppskjutningsfönster inte är så viktiga längre, eller att rymdnavigatörerna hittat en annan möjlighet att senarelägga uppskjutningen. Men inte ens detta vågar jag dela med de två personer som jag delar allt annat med. Det spelar ingen roll hur nära vi kommer varandra, det finns alltid delar av vår hjärna som förblir strikt privata.

2024-10-10

En definitiv fördel med att vara här: inga förkylningar, inte ens minsta lilla snuva! Det här är första vintern jag kan minnas då jag inte konstant gått med en näsduk i fickan. Jag tror faktiskt inte någon av oss varit sjuk över huvud taget sedan vi lämnade Tellus. Lite huvudvärk till och från, särskilt när vi slarvat med luften i dräkten, några småsår från kökskniven och så benbrottet förstås, annars inte minsta lilla magont eller ögoninflammation. Muskler, leder och andra kroppsdelar mår också jättebra av att kroppen inte är så tung. Ändå har vi ett helt apotek med oss med allt mellan himmel och jord. Hittills har det gått åt lite morfin och gips. Undrar när de tänkt sig att vi ska sätta i oss resten av alla preparaten. Men det är klart, när sjukdomarna väl kommer, då kommer de inifrån och då kräver de kraftigare doningar. Undrar hur vi kommer att resonera när vi kommer så långt. Kommer vi att hålla igång livet till varje pris som vi lärt oss, eller kommer vi att säga tack och adjö medan vi fortfarande har något vett kvar i skallen? Vad gör man med en senil gubbe på Mars, som tror att han är hemma i stugan och vill kliva ut för att gå till skogen? Det kan vara precis livsfarligt för de andra. Vi har ändå inte resurserna att stoppa alla sjukdomar och alla varianter av åldrande: ingen respirator, inga möjligheter till blodtransfusioner, ingen scanner som kan hitta tumörer. Om det någonsin blir nödvändigt att locka större mängder människor att resa till Mars kanske vi har de perfekta säljargumenten här. En steril miljö utan stress, med en behagligt låg gravitation och inga möjligheter att äta annat än en balanserad och väl genomtänkt kost, gör att du håller dig kärnfrisk i många glada år och när krämporna börjar komma, finns det ingen som försöker hindra dig, eller som ens kommer att förebrå dig, när du vill avsluta ditt liv på ett värdigt sätt. Det känns väldigt avlägset nu, men om 20-30 år, när det börjar närma sig att bli aktuellt, kanske det är en bra idé att ta fram någon form av rutin för ett stilfullt avslut. Tills vidare njuter jag mer än gärna av min goda hälsa!

2024-10-14

Ett rum; så många möjligheter. Där jag mest njuter av att stå barfota i gräset och tänka att jag är ute vid Bergs slussar, där projicerar Kwa-Lin en bild av ett sockertoppsberg på väggen och sitter nedanför i något som mest av allt liknar vördnad, medan Sergio trixar med en boll i sanden (vi har förstås ingen riktig fotboll med oss, men med diverse papper, snören, kartong och lite tejp och lim går det att åstadkomma något fullt användbart - här, precis som i en favela). Inte ofta samtidigt förstås, det finns det inte plats för, men minst en av oss är där varje dag. Gräset är lite brunare och glesare än vi skulle önska - vi vågar inte investera de mängder vatten och ljus som behövs - och grusblandningen har inte mycket gemensamt med en riktig sandstrand, men känslan finns där. Man skulle kunna kalla det här för vårt terapirum, om det inte skulle kännas så dystert. Men någon form av terapi är det allt och den fungerar bra, åtminstone för stunden.

2024-10-19

Dagarna blir kortare, det går inte att ta miste på. Förändringen är ännu långsammare och mer omärklig än på Tellus och den påverkar oss mindre eftersom vi tillbringar så lite tid utomhus ändå, men den finns där. Kanske är det inbillning, men med mörkret kommer också sandstormarna tätare. Jag är i alla fall ute och sopar av solpanelerna oftare. Men det kanske beror på att det nästan är det enda meningsfulla arbete vi har kvar att göra utomhus.

2024-10-25

Idag tog Sergio upp det onämnbare, det som vi alla går och tänker på. Jag vet inte om det var det deprimerande, men ändå obarmhärtigt sanna i hans budskap som gjorde Kwa-Lin så upprörd, eller om det var tonfallet och sättet han sade det på. Han började så sansat och lugnt man kan begära, men när vi inte omedelbart hakade på och stämde in i hans oro, gled han över till en ton som var på en gång gnällig, mästrande och uppgiven. Som om vi inte hade minsta aning om rymdfart och astronomi, redogjorde han med stigande irritation för hur den innevarande två-års-periodens fönster för resor från Tellus till Mars nu var obönhörligen stängt och att det i sin tur betydde att vi aldrig någonsin skulle få mer sällskap i vår lilla bas. Enligt honom var Mars-projektet nerlagt och det var ett under att någon över huvud taget brydde sig om att hålla någon slags kontakt med oss längre. Om projektet över huvud taget hade någon personal och några lokaler längre, begränsade det sig säkerligen till de få personer som krävdes för att hålla kontakt med dem som sköter kommunikationen. Hade vi inte märkt hur deras krav och förväntningar gradvis hade trappats ner till ett tämligen ointressant lågvattenmärke? Är det ens säkert att projektets egen personal skickar några av de uppdateringar vi får eller tar emot våra meddelanden? Det kunde väl lika gärna vara rymdradioamatörerna, de som tagit över ansvaret för trafiken, som låtsas vara projektledningen.

Ju längre han mässade desto rödare blev Kwa-Lin i ansiktet tills hon inte kunde ta mer och sprack upp i den värsta svada av motargument jag sett av någon på många år. Hennes argument och förslag till alternativa tolkningar hade uppenbara poänger, men frågan är om hon ändå inte reagerade av ren rädsla för de långtgående smärtsamma konsekvenserna av att han hade rätt. Ja, man kan missa ett uppskjutningsfönster, det hade vi varit nära att göra och ja, de kunde mycket väl ha bestämt sig för att det var värt två år att vänta på en kraftfullare raket eller ännu bättre utrustning och ja, någon av bosättarna kunde ha blivit sjuk i sista stund, men allt detta hade de kunnat berätta för oss. Det fanns helt enkelt ingen bättre förklaring till att de slutat berätta de stora sakerna för oss, än att det inte längre fanns några stora saker att berätta. Kanske fanns det inte hellre längre någon som kunde eller fick berätta. Tvingas man sluta ett jobb så får man gå på dagen och så är den dörren stängd för alltid. Vi hade ju sett hur många som tvingats sluta medan vi fortfarande var i Bratislava och som inte ens hade hunnit säga hej då eller getts tid till att tömma sina kontor.

2024-10-27

Jag har inte fattat tidigare hur mycket jag hade velat ha hit fler personer. Det är inget fel på de två som är här, inte ens när de bråkar och tjuvar, men det blir för litet socialt utrymme av att bara kunna vända sig till två personer som man känner utan och innan. Jag trodde en gång i tiden att jag ville åka hit för att bli unik och det ville jag nog också, men nu när jag är det längtar jag efter sällskap och nya människor att lära känna. Människan är ändå en social varelse, något vi tycks glömma från tid till annan, så illa som vi ofta behandlar varandra. Jag antar att jag tog för givet att vi skulle få mer sällskap snart - så har ju ändå planen varit sedan första dagen vi skrev på kontraktet - och först nu när det inte blir av, kan jag känna vad det skulle ha betytt för mig.

2024-10-29

Diskussionen häromdagen tog hårdare än jag fattade i början. Sergio och Kwa-Lin pratar fortfarande inte med varandra. De pratar knappt med mig. Det här oroar mig verkligen! Ett helt konfliktfritt förhållande mellan tre personer på liten yta är givetvis svårt att tänka sig, men i längden blir det katastrof om vi inte samarbetar. Det blir pest om vi inte gillar varandra. Jag har ingen aning om vad jag ska göra åt det, men något måste jag göra förr eller senare. Det värsta är att de andra inte verkar inse det, eller i varje fall inte vill visa att de inser det, så jag har ingen att rådgöra med (att kontakta Tellus är givetvis ingen option, det var länge sedan jag slutade tro på det). Jag undrar om jag någonsin har känt mig så här ensam.

2024-11-01

Sergio var ute extremt länge idag. Han sa inget när han stack om hur länge han skulle vara borta eller vad han skulle göra och han kom hem bara minuter innan det skulle bli helt mörkt och temperaturen skulle sjunka under överlevnadsnivåer. Vi hade precis börjat försöka kontakta honom och uppdatera oss på rutinerna kring en räddningsaktion, när han meddelade att han strax var hemma. När han kommit in via luftslussen var han allt annat än pratsam och helt oförstående för vår oro. Han hade prövat några nya hypoteser om hur vi ska kunna förlänga våra utomhusvistelser utan att ta onödiga risker och allt hade gått bra. Mer än så ville han inte säga innan han stängde in sig i sitt rum och snart snarkade högljutt. Nu äntligen gick det att prata med Kwa-Lin och innan kvällen var över hade vi haft sex för första gången på flera veckor. Mycket tystare och diskretare än vanligt, men inte desto mindre efterlängtat.

2024-11-02

När jag kom upp till frukost idag, senare än vanligt, satt Kwa-Lin och Sergio och småpratade. Till synes inte om något viktigt och definitivt inte om de spänningar som varit de senaste dagarna, men jag blev ändå så glad att jag tog ett litet skutt. Jag vet inte om de andra märkte det, men de såg glada ut över att få se mig. Så länge det finns prat och leenden, så länge finns det hopp.

2024-11-04

Fast i en sandstorm hela dan. Det hade gått att gå ut i närheten om det verkligen hade behövts, men något så viktigt har ingen av oss kunnat komma på. Det är jobbigt nog ändå att röja upp i luftslussen i vanliga fall, kommer det en vindpust just när någon öppnar dörren, har vi ett berg av sand därinne som måste bort innan man kan gå in. Det misstaget gör man helst bara en gång.

2024-11-06

Kav lugnt igen. Jag gick ut på en promenad själv bara för att få njuta av det speciella ljuset som är så här års. Jag kan inte riktigt beskriva det, det liknar inget jag upplevt på Tellus, det är bara speciellt. Rätt speciellt känns det också att bara gå ut och torrgå, utan något särskilt mål och ingen arbetsuppgift att lösa. Om det nu inte kommer fler bosättare hit och det fortsätter att vara lika tyst om nya forskningsuppgifter, lär det bli mer av den varan, så det är lika bra att vänja sig.

2024-11-09

Jag har funderat på att be Kwa-Lin lära mig mer om kemi, så att jag kan göra egna analyser i laboratoriet. Inte för att jag skulle vara till någon nytta, men det skulle vara något att göra och vi skulle få en anledning att vara lite mer tillsammans. Men jag vet inte. Jag är rädd att jag mest skulle vara i vägen. Att hon skulle ha svårt att säga nej, även om hon inte skulle vilja. Att jag skulle ta ifrån henne den enda sfär som är genuint hennes. Att jag skulle vara en usel och omotiverad elev, när det kom till kritan. Jag får fundera på det ett tag till. Vi har ju våra stunder då hon lär mig kinesiska, något jag är oerhört tacksam för. Jag måste understryka att hon gjort ett fantastiskt arbete med mig där. Jag kan inte gärna begära mer.

2024-11-11

Känns som om alla har drabbats av en kollektiv vinterdepression. Vi undviker att prata med varandra, vi undviker att äta ihop, vi får inget vettigt gjort någon stans. Inte för att det finns så mycket att få gjort, men vi hade ju åtminstone kunnat låtsas. Jag ligger mest i min bädd och tittar i taket, Kwa-lin hukar framför datorn, antagligen läser hon beundrapost, medan Sergio går ut korta turer till synes planlöst och kommer in efter en halvtimme eller timme. Det kan i och för sig inte bli så långa stunder ute eftersom dagarna är så korta nu.



2024-11-14

Idag försvann Sergio igen. Samma mönster som förra gången, ingen förvarning om att han tänkte vara ute länge och den här gången hann det bli mörkt innan han var hemma. Samma oförstående för vår oro. Inget intresse av att förklara sina teorier eller resultat för oss. Och vad kan vi göra? Han har helt rätt i att det blir ohållbart om vi ska redogöra för precis allt vi tänker på för varandra. Alla behöver vi lite privat utrymme, det har vi enats om för länge sedan. Jag har också varit ute längre än planerat några gånger, det är helt sant. Jag får nippran av att hålla alla rutiner till punkt och pricka, så ibland måste jag bara få göra mina egna bedömningar av vad som är farligt eller inte, utan att behöva diskutera det i detalj med andra i förväg. Men det här som Sergio har gjort några gånger nu, det känns som att det är något annat, som att han går längre. Kanske är det bara inbillning att han vill hålla det mer för sig själv, men tiden han har varit ute har de facto varit längre än någon annans längsta utevistelse. Längre än syret i dräkten borde räcka. Med mindre än att han verkligen knäckt någon ny, banbrytande lösning, borde vi ha anledning att vara oroad.

2024-11-16

Vi hade ett allvarligt menat ledningsgruppsmöte idag. Kwa-Lin och jag berättade hur oroliga vi blivit av att Sergio varit borta så länge två gånger och betonade hur mycket vi tycker om honom och hur viktig han är för hela bosättningen. Till min stora förvåning var han mycket medgörlig, på gränsen till ångerfull. Han sa att han inte förstått hur mycket vi brytt oss och lovade att det inte skulle hända igen. Vi enades om att vi alltid skulle berätta vart vi skulle gå, vad vi skulle göra och hur länge vi skulle vara borta när vi gick ut. Är det jag som ser spöken mitt på ljusa dan eller gick det här på tok för lätt?

2024-11-19

Idag var Sergio och jag ute på rutinkontroll av hela området. Det är nu på vintern som allt sätts på prov som mest och varje liten mikroskopisk spricka, reva eller deformation kan bli ödesdiger. Allt var som det skulle vara, till och med perfekt! Än en gång sänder jag en tacksamhetens tanke till alla de första klassens ingenjörer som designat all vår utrustning. Jag vågar inte tänka på allt som skulle ha kunnat hända om någon tänkt lite fel någon stans. Med tanke på alla måndagsexemplar och allt som går sönder efter bara en kort tids användning på Tellus, skulle det inte varit alls oväntat. Skillnaden är förstas att på Tellus dör ingen om en tvättmaskin läcker vatten eller om en mobiltelefon inte kan ansluta till nätet. I rymden finns det bara två lägen: överlevnad med knapp nöd eller omedelbar död. Jag antar att det får ingenjörerna att skärpa till sig och göra vad som krävs för att ligga på rätt sida gränsen, precis som vi gör. Tänk att det ska vara så svårt att komma ens i närheten av den precisionen när man inte har kniven på strupen!

2024-11-23

Vi diskuterade böcker halva natten igår! Böckerna var inte den stora saken, utan att vi över huvud taget diskuterade. Det är så lätt att bara fastna i de gamla vanliga hjulspåren och inte göra mer än att följa de dagliga rutinerna. Egentligen har vi en perfekt situation för att kunna diskutera allt mellan himmel och jord och komma fram till de mest banbrytande slutsatser. Vi har alla förutsättningar för att skapa en platonsk eller aristotelisk akademi. Inga viktigare uppgifter skymmer sikten, inget tar så mycket tid att vi inte skulle kunna fördjupa oss i nya, banbrytande tankar. Men vi nöjer oss med att analysera jord- och vattenprover, prata om risknivåer och svara på korkade nät-frågor. Varför är människan så rädd för att nå sin fulla potential? Hur många gånger har man inte suttit och pratat om sådant som redan har hänt, istället för att diskutera vad som borde göras framöver? Hur många pubkvällar har inte slösats bort på strunt, när världen brinner runt hörnet? Vi har ett liv, ett ynkligt kort liv, och vi gör allt vi kan för att inte ägna det åt något meningsfullt. Vilken överlevnadsinstinkt leder oss egentligen i den riktningen? Evolutionen kanske egentligen inte har klarat av att hantera att vi är för smarta för vår egen intelligens? Den är väl nöjd med att de flesta av oss producerar barn, så att släktet lever vidare och resten är skit samma. Inklusivt hur barnen mår.

2024-11-28

Matlagningskväll igår. Eller snarare fiktiv matlagningskväll. Vi använde det som fanns tillgängligt i form av råvaror och sedan berättade vi för varandra vad vi skulle ha tillsatt om vi haft just den ingrediensen och hur det hade smakat då. Egentligen en ganska sorglig övning eftersom vi aldrig någonsin kommer att kunna få hit de där matvarorna vi saknar, men med lite god vilja blir det en kul övning i fantasins magiska kraft. Hur skulle jag ha stått ut här om jag inte hade åkt hit med två av de mest underbara människor som fanns på hela Jorden?

2024-12-01

Hur fan kunde vi missa att Sergio inte kom hem i tid? Blev vi så lugnade av alla hans försäkringar och av att inget hänt de senaste veckorna? Gick vi på den enkla? Hur kunde vi missa att han bäddat sin säng extra noga och lagt alla prylar i perfekt ordning? Han gick ut efter lunch, inget konstigt med det, men att ta markprover bortanför vattenfältet? Varför trodde vi på det? Varför reagerade vi inte när klockan gick och det började bli mörkt? Vi har inget alls att skylla på, vi satt bara och kollade senaste paketet från Tellus båda två. När det väl blivit mörkt och han inte kommit och han inte svarade på radion, då var det förstås för sent. Jag gick ut, satte på strålkastarna och kunde bara se bilspår som försvann i fjärran. Jag gick så långt ljuset räckte, men inte minsta skymt. Knappast att vänta. Vare sig han gett sig av med flit eller det hänt någon olycka på vägen, fanns han knappast i närheten. Fan! Det kommer att bli en sömnlös natt innan vi kan ge oss ut och leta.

2024-12-02

Givetvis hade det blåst på natten så att bilspåren var i stort sett igensopade. Jag följde dem så gott jag kunde, men tappade bort mig tämligen snabbt. Inga signaler. Inga nödraketer. Inte ett livstecken. Var är han? Hur kunde vi vara så dumma och aningslösa? Vi åkte så långt vi kunde i andra-bilen, men när man inte vet i vilken riktning man ska åka, hur ska man ha en chans att hitta något då?

2024-12-03

Den här natten lyckades vi faktiskt sova en aning, men så fort gryningen kom satte vi iväg. Den här dagen sökte vi mer systematiskt i olika riktningar, både till fots och med bil. Att hitta Sergio vid liv skulle vara ett mirakel, då hade han fått uppfinna något i hästvåg, men vi måste i alla fall hitta honom, hur länge vi än behöver söka. Om vi ville, kunde vi be Tellus ta foton av vårt område och kanske hitta bilen på det viset, men det här var något för oss. De stora katastroferna löser man själv, innan man meddelar vad som hänt! Hela dagen gick åt till ett fruktlöst sökande. När solens sista strålar gled ner över horisonten, klättrade jag upp på en höjd och spejade. Plötsligt glimmade det till vid horisonten. Våldigt kort, knappt märkbart och jag var inte säker på om jag sett rätt. Men ändå tillräckligt tydligt för att det inte skulle gå att ignorera. Med den absoluta vissheten hos den som inte har en aning, var jag nu helt övertygad om var vi skulle leta i morgon. Det var längre bort än vi varit tidigare i den riktningen, 180 grader bort från vägen till sommarstugan och antagligen längre bort än vi kunde åka på en laddning, men dit måste vi. Det här kommer att bli en låååång natt.

2024-12-04

Ingen av oss kunde sova i natt. Kwa-Lin köpte helt min observation och min känsla för vart vi skulle åka. Så tom på idéer var hon också. Vi studerade kartor och satellitbilder över vägen vi skulle åka. Vi planerade för vilka klippformationer vi skulle undvika. Vi diskuterade och räknade på hur vi bäst skulle förlänga räckvidden för bilarna. Solpaneler för att kunna ladda ena bilen halvvägs eller extrabatteri för att kunna byta när vi kommit fram, det var frågan. På morgonen bestämde vi oss för att ta båda och så åkte vi iväg, nästan innan solen hunnit gå upp. Det var läskigt långt att åka utan någon vidare rekognoscering och vi började fundera på att vända när vi äntligen fick vår belöning. Fel, någon belöning var det verkligen inte, men vi gick i alla fall i mål med denna den värsta uppgift vi haft sedan vi kom hit. Kanske den värsta uppgift vi haft någonsin i våra liv! Vi hittade bilen först, till synes oskadd, men med batteriet helt urladdat. Det tog ett tag innan vi såg Sergio, eftersom han var till hälften täckt med sand. Det var verkligen ingen munter syn. Han låg ner i en förvriden pose, med ena handen i något som såg ut som ett krampaktigt grepp om strupen och den andra armen utsträckt rakt framåt. Den pekade mot hjälmen, som han lyckats slänga iväg fem meter framåt. Det verkade vara det sista han gjort i livet. Ansiktet var förvridet i precis en sådan grimas som man kan förvänta sig av någon som kippar efter luft. Vad hade han egentligen tänkt sina sista timmar och minuter i livet? Trodde han på allvar att han skulle kunna andas Mars-luften? Eller var han så innerligt trött på livet att han bara kunde tänka sig en sista desperat, sprattlande åtgärd? Var det i själva verket det här som var hans sista stora besvikelse, att han aldrig mer skulle kunna andas frisk luft?

Allt det här och lite till hann jag tänka på vägen tillbaka. Vi hade bråttom, så vi stannade över huvud taget inte, utan slängde upp honom i första-bilen, som fick ta reservbatteriet och körde så snabbt vi vågade varsin bil tillbaka. Andrabilen fick soppatorsk innan vi nått den uppladdade tredjebilen, men vi trodde oss vara så nära att jag tog risken att gå sista biten. Det tog en nervös timme, men sedan kunde jag i gengäld köra snabbare mot basen. Det hann bli mörkt innan jag kom ikapp första-bilen, men på något magiskt sätt hann vi in i basen innan vi frös ihjäl. Sergio blev kvar på bilen, honom får vi ta hand om i morgon. Kwa-Lin somnade i mina armar, hysteriskt gråtande. Jag kan varken sova eller tänka en klar tanke.

2024-12-05

Det finns inga hälsomässiga eller medicinska skäl att begrava Sergio på något särskilt sätt, men det finns gott om känslomässiga. Att inte tvingas titta på hans förvridna, sönderfrusna, svartnade ansikte fler gånger var det viktigaste! Ingen av oss hade ägnat det här med begravningsplats och begraving minsta tanke tidigare, så det blev en hel del improviserande. Platsen hittade vi i en liten sänka mellan två mindre höjder, bara några hundra meter från basen. Det går inte att se platsen från basen, men det är tillräckligt nära för att vi ska kunna hitta dit i sömnen. Marken var givetvis stelfrusen, så nu kom grävarroboten från vattenfabriken väl till pass. Vi ställde in den på att gräva upp ett två meter djupt hål, två meter långt och en meter brett. Om det inte varit en robot hade jag svurit på att den var överlycklig över att få jobba lite igen, så fort och smidigt gick det. Vi bar upp den stelfrusna kroppen sakta och värdigt från bilen till den sista vilan. Att ta av dräkten var inte att tänka på om vi inte hade velat skära upp den, så vi bestämde oss snabbt för att vi inte skulle behöva den mer. Hjälmen hade blivit kvar där vi fann honom igår, men vi tog ut hans filt och svepte in huvudet i. Vi var lika rådvilla när det gällde ceremonier som när Sanjay dog och den här gången ville vi absolut inte fråga Tellus. Kwa-Lin improviserade fram en gammal taoistisk begravningsceremoni och jag sjöng det jag kom ihåg av Härlig är Jordan. Egentligen ett rätt korkat val av sång efter omständigheterna, men jag kunde verkligen inte komma på något annat som var stilfullt nog. Jag är glad att jag förstod det mesta av hennes ord och att hon inte förstod några alls av mina. Vi blev stående en stund, hållande varandras händer så gott det gick. Jag minns att jag tänkte att "det var inte så här det skulle vara", i övrigt var det blankt i mitt huvud. Vi skyfflade ner det som roboten grävt upp och insåg att det här lösa gruset och sanden skulle fara all världens väg vid första bästa storm. Vi ägnade därför eftermiddagen åt att samla platta stenar som vi lade över sanden och några större, rundare stenar, som fick bli ett enkelt monument på toppen. Vi gick tillbaka till basen under tystnad, åt en enkel middag under tystnad och satt tysta och höll varandras händer tills det var dags att sova.

2024-12-06

Idag kom reaktionen. Kwa-Lin låg på sin bädd hela dagen och grät. Om inte hon redan hade tagit den rollen hade det varit jag som gjort det. Jag blev till slut så less på mina egna tankar och på hennes gråt, i den ordningen, att jag gick ut på en riktig långpromenad. Hur jag än försökte undvika det, kom jag förbi hans grav flera gånger, där jag gick i cirklar. Mina tankar kom jag heller inte undan och de gick sannerligen också i cirklar. Vi hade kunnat göra så mycket för att undvika det här. Vi hade kunnat se till att han verkligen var med i gemenskapen. Vi hade kunnat vaka över honom bättre. Vi hade kunnat prata ännu mer med honom om hans känslor. Vi hade kunnat se till att han mådde bra. Eller hade vi? Hade han i själva verket bestämt sig för länge sedan för att det var så här det skulle sluta? Handlade det om att han upplevt allt och bara ville bli den förste att andas luft utanför Jorden? Var han egentligen, i all sin briljans och kreativitet, en väldigt bräcklig själ som aldrig skulle ha åkt iväg på en sån här resa? Kände han själv att det var ett misstag? Men just därför borde vi brytt oss mer om honom! Vi såg ju varningssignalerna så många gånger. Vi borde ha tagit hand om honom istället för att räkna med att han skulle fixa det själv. Men det är väl just det man inte ska behöva på en sån här resa? Det är väl det som den rigorösa urvalsprocessen är till för, att var och en ska klara sig själv och kunna bidra till helheten? Jag håller på att bli tokig av alla tankar som far åt alla möjliga och omöjliga håll. Om jag ändå hade haft en flaska vodka så jag hade kunnat supa skallen i bitar och bara glömma för en aldrig så kort stund!

2024-12-08

Hur mycket det än bar emot, var vi tvungna att meddela Tellus förr eller senare. Vi bestämde oss för att det var på tiden nu och att vi skulle göra det tillsammans. Vi klädde upp oss så fint vi kunde, Kwa-Lin sminkade och parfymade sig (!) och vi övade några gånger på ett meddelande som vi sedan spelade in och skickade iväg. Vi ligger långt från Tellus nu, så det tar en över en timme innan vi rent tekniskt kan förvänta oss någon reaktion, men luttrade som vi är förväntar vi oss inget svar på flera dagar. Det ger oss tid att känna en enorm lättnad. Det är som att vi gått igenom ett reningsbad. Sorgen finns kvar, men nu är den mer som en tyst vän, än en utsäglig plåga. Jag tror vi båda kände att det här meddelandet var ett slags avslut och ett avstamp för att kunna gå vidare med våra liv. Vad vi än hade gjort eller inte gjort, kunnat göra eller varit oförmögna till, så var det över nu. Det som hade hänt, hade hänt och inget kunde ändra på det. När vi skickat meddelandet till Tellus var det som att vi hade bekräftat detta för oss själva. Vi ska alltid minnas vår kamrat med positiva tankar, men inget blir bättre om vi ältar omständigheterna runt hans död.

2024-12-09

Svaret från Bratislava kom redan efter sju timmar. Vi hann under väntetiden ändå bli lite oroliga för ledningens reaktion, men de tog det väldigt bra. De beklagade vår förlust, bekräftade vår sorg, erbjöd all hjälp vi kunde behöva, men ställde inga frågor, förebrådde ingenting, skuldbelade över huvud taget inte. Istället påminde de om vilket farligt uppdrag vi gett oss in på och att vi alla visste från början att vi inte hade några garantier för att allt skulle gå bra. De påminde oss också om hur mycket Sergio betytt för allt vi lyckats med under det här äventyret. För en gångs skull älskade jag våra slavdrivare där borta på den blå planeten.

2024-12-12

Varför ska det vara så svårt att uppskatta en person när han finns i närheten och så lätt när han är borta? Visst har jag alltid gillat Sergio, men jag har också stört mig på hans egenheter, hans sätt att dra sig undan, hans ibland nedlåtande kommentarer och hans överdrivna skämtlynne. Det har funnits gånger då jag undvikit honom, eller åtminstone varit lättad över att han har undvikit mig. Nu ångrar jag bittert de gångerna. Jag fick tre jordår nära den här underbara och unika människan och det känns bara som att jag strulade bort dem! Jag hade chans att lära känna honom på allvar under många år innan dess, men såg aldrig då hur mycket vi hade gemensamt och hur mycket han hade kunnat berika mitt liv. Han var bara "en av de där andra" som jag inte umgicks med i första hand. Nu är det så abrupt definitivt obönhörligt för sent och det känns så oerhört bittert. Så onödigt. Så fel. Fruktansvärt fel. Jag kommer aldrig att komma över det här. Jag kommer aldrig att bli en hel människa igen.

2024-12-14

Äntligen tog vi tag i uppgiften att hämta andrabilen. Inte för att vi behöver den så länge de andra bilarna funkar, men det finns ju ingen poäng med att den står och skräpar för sig själv på en slätt någon stans. Det förvånar mig att jag hade sinnesnärvaro nog och tog mig tid att koppla in den till solcellerna den där gången när vi i panik och djup sorg var på väg tillbaka, men det hade jag gjort. Jag antar att det gick på autopilot. Vi hade räknat med att stanna och ladda upp den, men nu kom vi rätt snabbt tillbaka tack vare min pliktmedvetenhet. Tur också att det inte varit några större sandstormar sedan vi var ute på långtur senast.

2024-12-15

Kwa-Lin och jag har börjat prata med varandra igen. Först trevande om all dagliga saker, men ganska snart om det som ligger och trycker hos oss båda: Sergio. Det kändes som en enorm lättnad när vi bröt igenom den mentala barriären och vi kunde börja nämna hans namn igen. Jag tror Kwa-Lin kände samma sak, hon sa det i alla fall. Vi kände nog båda att det gällde att passa på när det här fönstret var öppet: tids nog vill vi glömma, precis som vi nästan gjort med Sanjay. Igår natt borrhade vi ner oss i våra skuldkänslor och vad vi hade kunnat göra för att förhindra det fruktansvärda och idag har vi pratat om Sergios sämre sidor och delat med oss av våra minnen av honom. Det förbluffar mig att jag trots allt verkar vara den av oss som kände honom bäst, trots att Kwa-Lin haft så mycket längre tid nära honom, så mycket större motivation att komma nära honom redan på Tellus. De verkar ha haft en extremt professionell relation, en teknisk samhörighet baserad på att de skulle göra ett uppdrag tillsammans, men inget mer. Var det så att jag kom in i Sergios liv vid rätt tillfälle, när uppdraget redan gick på räls och vi inte kunde göra mer än att bara hänga med? Det var för sent att påverka något och därför kunde vi lika gärna bli vänner? Eller var den kulturella skillnaden för stor mellan dem trots allt? Hur mycket roll spelade könsskillnaden? Skillnaden i intressen? Grabbar kan ju ändå för det mesta knyta an till varandra med hjälp av den outtalade, banala kärleken till bärs, fotboll, stränder och brudar! Tydligt även vi ganska ograbbiga grabbar.

2024-12-15

Egentligen borde vi göra en sista lång tur till och hämta hem batteriet och Sergios hjälm. Det ingår ju i våra plikter att inte skräpa ner på vår planet. Men det för för långt rent mentalt. Vi klarar det helt enkelt inte. Definitivt inte nu. Kanske inte någonsin. Vi klarar inte ens att prata om det. Lika bra att glömma.

2024-12-17

Jag har ägnat hela dagen åt att ladda ner Sofies Värld. Jag kände så intensivt att jag behövde få koll på de stora filosoferna och hur de har tänkt kring vad det innebär att vara människa. Jag hade boken i hyllan i Linköping, tror jag fick den av mamma någon jul för länge sedan, men det blev aldrig av att jag läste den där. Typiskt att man ska vilja göra något som hade varit så enkelt då, nu när det verkligen inte är enkelt längre. Själva nerladdningen tog förstås inte hela dagen. Jag hade kunnat be någon på Tellus att leta upp och skicka den, men jag kände en sån obändig lust av att göra hela processen själv, av att få uppleva internet på riktigt, komplett med sökningar och återvändsgränder. Helt idiotiskt egentligen, med tanke på de helt groteska svarstiderna, men tiden spelar ju ingen roll när man inte har något att fylla de oändliga mängder som man förfogar över. Så jag sökte, väntade på svar, klickade, väntade på svar, sökte igen, klickade på nytt och så vidare, tills jag till slut kunde klicka på en gratis pdf-version som någon laddat upp. Jag satt förstås inte och blåstirrade på skärmen varje gång jag väntade på svar - något finns ju alltid att göra - men rätt många stirra-minuter blev det. Eller snarare, stunder av kontemplation, närmast meditation. Något slags mentalt reningsbad kändes det som. Eller nåt.

2024-12-20

Jag har en tånagel som växer konstigt. Det gör lite ont ibland när jag är ute och går, men för det mesta går det bra. Funderar på om jag ska göra något åt det eller hoppas att det löser sig av sig själv. Ska nog tvätta med lite sårsprit och låta det vara.

2024-12-22

Äntligen sov jag en hel lång natt igen. Så skönt att inte vakna och grubbla. När det ändå är så mörkt ute så lång del av dygnet, är det bättre att sova så mycket som det går. Den korta dagen går att fylla med rutinuppgifter om man inte gör dem allt för fort.

2024-12-25

Idag haglade julhälsningarna in. Sluta! Jag bryr mig inte längre. Det finns ingen jul på Mars. Låt oss vara i fred!

2024-12-29

Hade jag blivit en bra pappa? Är jag i grund och botten för självisk eller hade egna barn förändrat mig så att jag hade kunnat sätta någon annan före mig själv? Är jag egentligen så självisk, eller har jag bara inte fått chansen att betyda något för någon annan? Eller är det mitt själviska skal som stött bort andra som hade kunnat finnas där i mitt liv? Hur kunde egentligen Åsa ta sig innanför mitt skal så lätt? Hade hon blivit kvar om jag satt henne före alla andra intressen i mitt liv? Hade Emilia blivit kvar om jag gett henne chansen att påverka min framtid? Jag vill gärna tro att jag hade blivit en suverän pappa och att jag hade njutit av det i fulla drag om det hade hänt. Det finns väl inget som säger att bara för att vi har gått en väg så hade vi inte kunnat gå någon annan? Är det inte tillfälligheter som gör att vi hamnar på en plats i livet och ser den som självklar, fast vi egentligen hade kunnat gå rakt motsatt väg? Eller är det som vissa säger, att vi är så förutbestämda till vissa beslut och livsval att vi inte ens fattar att egen vilja är en illusion? Nu skulle jag ha behövt den där psykologen som de erbjöd i Bratislava, för att få någon slags ordning på mina förvirrade tankar.

2025-01-01

Och så dessa nyårshälsningar. Nej, det är inte nyår än på flera månader!

2025-01-04

Jag har börjat läsa de få böcker på engelska som Sergio hade med sig. Kanske som en besvärjelse för att få dela en liten bit av honom igen, den lilla som finns kvar utanför våra minnen. Ett halmstrå till en förlorad värld. Oavsett vilket gör jag det gärna, för böckerna är väldigt bra.

2025-01-07

Otroligt märkligt att det fortfarande går att göra nya upptäckter här i vår begränsade miljö. I brist på annat att göra, röjde jag ur en låda i köket och hittade en påse puddingpulver med krusbärssmak. När vi avnjöt det som efterrätt till kvällsmaten, utblandat i vatten precis som en liten skvätt av den dyrbara torrmjölken, började jag gråta. Smaken tog mig raka vägen till landet och mormors söta krusbärskräm. Minnet av smak sitter tydligen i väldigt länge.

2025-01-10

Tidernas ironi: det startade faktiskt ett rymdskepp under uppskjutningsfönstret i höstas. Inte ett bemannat, men ett med en del användbar utrustning, mat och vatten som nu är på väg till oss. Varför vi fick veta det först nu är höljt i dunkel. Ville de att det skulle bli en kul överraskning när det helt plötsligt dinglade ner ett gäng fallskärmar från himlen? Tyckte de att vi behövde lite uppmuntran nu när vi bara är två kvar här? Var de rädda att något skulle hända på vägen? I så fall är väl uppskjutningen och landningen de enda riktigt kritiska tillfällena under resan! Jag kan inte undvika att fundera på om det hade gjort någon skillnad för Sergio om han vetat om det här. Hade det ingjutit någon form av hopp, en känsla av förändring och nyhetens behag, som gjort att han ändrat eller åtminstone skjutit upp sitt beslut? Jag tror inte det. Jag måste tro att det inte gjort någon skillnad. Jag vill inte bli galen av grubblerier igen.

2025-01-14

En ordentlig sandstorm håller oss inne. Inte för att det gör något, vi har inget att göra utanför husen de närmaste månaderna.

2025-01-18

Jag har inte kunnat släppa det här med det obemannade rymdskeppet som är på väg till oss. Något stämmer inte i hela den historien. Jag frågade Kwa-Lin igen hur hon fått reda på att skeppet är på väg. Nu kröp det fram att det inte var ledningen för vårt projekt som skickat den, utan kinesiska staten, som en gåva till oss. Kanske också som ett test av deras förmåga att landa på Mars. Det var meningen att det hela skulle hållas hemligt till efter en eventuellt lyckad landning, men Kwa-Lin har många vänner, även sådana med kontakter in i rymdorganisationen och någon där hade inte kunnat hålla tyst. Jag trodde min vän skulle bli glad över denna omsorg, som högst sannolikt var riktad direkt till henne, men hon verkar mer än lovligt likgiltig. Jag tror inte hon spelar det heller, jag känner henne alldeles för väl för att hon skulle kunna dölja något sådant för mig.

2025-01-20

Fortfarande storm utanför huset. Börjar bli lite tjatigt nu. Enda positiva är väl att vi tvingas att på allvar återuppta det liv tillsammans som gått på sparlåga den senaste dryga månaden. Det är ohållbart att sitta i olika rum hela tiden när vi har så pass lite plats som vi trots allt har.

2025-01-22

Inte en ljusglimt i sikte utanför. Dags att börja ransonera elen, när solcellerna knappt producerar någon ny. Sexton grader inomhus är inte så farligt bara man klär sig ordentligt och gör lite armhävningar ibland.

2025-01-24

Tänk att kortspel, som länge var ett av de stora glädjeämnena här, är fullständigt otänkbart nu. Det finns gott om kortspel för två, men ingen av oss skulle ens komma på tanken att föreslå det. Det tillhör en annan konstellation, kort sagt.

2025-01-27

Nu är jag rädd på allvar för första gången sedan vi kom hit. Vi är fångade i en infernalisk sandstorm som har förmörkat himlen effektivt sedan över två veckor. Antagligen har den begravt alla solceller under ett tjockt lager av finkornig sand, för ingen av dem producerar någon el alls. Att gå ut i stormen och undersöka saken är helt uteslutet och det skulle hur som helst inte göra någon skillnad eftersom ingen sol skulle nå ner till en avsopad panel och den skulle snabbt täckas av stoft igen. Batterierna har fortfarande energi i sig, men de laddas ur alltmer för varje dag. Vi har dragit ner alla livsuppehållande system till minimum, försöker att bara äta och dricka kall mat och dryck och har stängt av alla rum utom köket för att vi ska kunna hålla värmen uppe på en dräglig nivå så länge som möjligt. Våra moduler är täta och välisolerade och vi nöjer oss med 10 graders inomhustemperatur, men ändå ser vi hur vår tid tickar ut när luftsystemet ska stå emot 100 minusgrader på utsidan. Vi kanske kan klara två veckor till, sedan fryser vi ihjäl. Objektivt sett kanske inte det är så farligt när vi ändå har klarat oss så här långt - tänk bara på vad som hände med de första spanjorerna som Columbus lämnade kvar i Amerika mellan två av hans resor - men rent egoistiskt har jag faktiskt en hel massa överlevnadsvilja kvar. Det är därför jag är så rädd!

2025-01-28

Jag började helt spontant fundera på att skriva testamente idag. Vilken fånig reflex egentligen. Jag äger i praktiken inget längre och det finnas ingen som kan arva mig. Jag antar att det bara var ett fåfängt försök att klamra mig fast vid att jag fortfarande skulle betyda något för någon.

2025-02-01

Vi är räddade! Nästan lika plötsligt som den kom, lade sig stormen idag på morgonen. Det är fortfarande vedervärdigt kallt, men det kan vi hantera. Solen har börjat glimta fram och vi turas om att gå ut och skyffla undan sanden som ligger i tjocka lager på alla solceller. Vi har ännu inte kommit så långt att batterierna laddas och vi kan öppna de andra rummen, men dräneringen av våra reserver har avstannat, trots att luftslussen kräver en del varje gång vi går in och ut. Det känns som att vi har återvänt från de döda och har fått var sitt nytt liv till skänks. I kväll borde vi kunna fira med varm soppa!

2025-02-04

Solen lyser för oss som om den aldrig gjort något annat (vilket den förstås inte gjort heller). Ett milt, blekt vintersken, men ändå tydligt och stolt. Batterierna laddas igen och vårt liv inne i basen börjar återvända till det normala. Jag tog mig an bilarna och rensade dem fria från sand och stoft. Nu är bilarna hux flux min uppgift, efter att jag knappt rört dem tidigare. Utan att vi har sagt ett ord om det. Mekaniker Karlsson, det känns bra det!

2025-02-05

Körde en sväng med förstabilen längs en av våra vägar. Där vi byggt stenmurar gick det ganska bra att ta sig fram, annars var det tidvis djup sand. Vi skulle kunna rensa bort sanden och göra vägarna farbara igen. Vi har ju tiden och kunnandet. Frågan är vad vi skulle ha vägarna till, nu när ingen mer ska bo här och det inte finns någon utrustning att hämta. Det känns väldigt svårt och avlägset att försöka göra något mer längdkörningsförsök, ja rentav farligt när vi bara är två. Några vetenskapliga resor är heller inte aktuella, det finns helt enkelt inga miljöer inom köravstånd längre, som vi inte redan har utforskat på längden och tvären.



2025-02-08

Jag kan inte frigöra mig från tanken att det kan ha varit meningen att vi skulle stryka med vid landningen. Jag kommer aldrig att kunna bevisa något och jag har ingen att fråga, men alldeles för lite har talat emot konspirationsteorin sedan vi kom hit. Hur de gradvis tappade intresset för oss till den punkt där det inte verkar finnas någon ledningscentral värd namnet längre. Hur de aldrig riktigt försökte få oss att göra allt som skulle dra in pengar till projektet, efter att vi landat. Hur det aldrig kom någon rapport från haverikommissionen som de påstod hade upprättats. Hur team två bara försvann i tomma intet utan någon förklaring, inte ens ett beklagande.

Jag har aldrig kunnat få rätsida på de märkliga kodraderna som verkar ha varit orsaken till vår katastrofala nedfärd. De var för många, för annorlunda och för avancerade för att lätt kunna avfärdas som ett misstag. Jag har grunnat och grunnat, men kan inte se vilken funktion de skulle ha haft att fylla, mer än som ett medvetet sabotage av landningen.

Låg det något i det som Sergio ofta hävdade, att projektet drabbats av dålig ekonomi och inte hade en chans att kunna fullföljas? Var det i själva verket värre än vi kunnat föreställa oss?

Ville de sätta en oåterkallelig och självklar punkt för programmet? Ett helt naturligt slut, utan att någon kunde ställas till svars och beslutet att avveckla inte kunde ifrågasättas?

Det borde egentligen ha varit enklare och billigare att bara lägga korten på bordet innan vår uppskjutning och medge att det inte fanns några pengar till en Mars-resa, än mindre en fortsättning av projektet. Var det för mycket prestige investerat redan då? Fanns det personer i ledningen som fruktade för sina karriärer, som ville ha ett intressant yrkesliv även efter projektet? Mängder av landningar på Mars har gått fel förut, även om träffprocenten har ökat väsentligt sedan slutet av 1900-talet. En misslyckad landning skulle inte vara något förvånande och opinionen skulle rimligen kräva en avslutning av projektet efter ett sådant debacle. Alla inblandade skulle rädda sitt eget skinn, alla utom fyra som ändå ställt in sig på att dö långt borta från Tellus. Var det ett pris värt att betala?

Eller handlade det om tekniska problem, om att de inte var säkra på att det skulle fungera att leva på Mars ens en kortare tid? Har vi haft tur som klarat oss så här länge? Hade det bara handlat om pengar, borde det väl ha varit möjligt att överlåta hela projektet på någon nationell rymdorganisation. Kineserna var ju mer än villiga att ordna vår uppskjutning!

Om något av det här är sant, hur kunde de då montera ner sin organisation och motivera att andra uppskjutningen ställdes in, efter att vi landat och överlevt? Lyckades de bara rida på människors enastående förmåga att tappa intresse och fokus när en fråga inte är glödhet? Allra värst är tanken på att någon eller några medvetet skulle ha programmerat vår dödsdom. En maskin skulle aldrig ha gjort det på egen hand, så det måste ha varit människor inblandade. Några som fattade beslutet och gav order, några som utförde ordern. Hur motiverade de sitt deltagande i ett sådant mordiskt projekt för sig själva? Hade de inte samvetsqual? Har de kunnat leva med vad de gjorde? I krig gör man sånt här, eller om man drivs av en särdeles stark och mörk ideologi, men gör man det mot intet ont anande, oskyldiga människor som man träffat och haft kul med? Eller är det så att alla normala mänskliga instinkter sätts ur spel i en fullständigt onormal och unik situation? När det inte finns några välbekanta ramar att hänga upp sitt agerande och sina rationaliseringar på. Det går lätt att argumentera för att vi visste vad vi gav oss in på, att vi i praktiken redan hade signerat våra dödsdomar när vi gick in i projektet. Om vi inte dog vid starten, som alltid är notoriskt farlig, under den långa resan, längre och farligare än någon resa tidigare, så skulle vi i alla fall ha dött på Mars, utan möjlighet att återvända till Tellus och troligen efter ett mycket kortare liv än vi skulle ha haft om vi aldrig hade åkt. Så vad spelar det för roll om vi dog vid landningen? Vi hade ändå fått vara med om något långt utöver det vanliga och projektet hade uppnått mer än något annat projekt tidigare i världshistorien. Tidpunkten och platsen hade också varit perfekt: ingen hade kunnat utreda orsaken! Ingen undersökning av nedslagsplatsen, ingen svart låda, inga vrakdelar att analysera. Bara ett stort mysterium utan någon ansvarig. Inte en långsam, vanvördig död av kvävning, uttorkning, svält eller tristess, som skulle kunna ifrågasättas och utredas i all oändlighet. Bara en snabb och hedersam olycka, punkt.

Nej, jag vill inte tro att någon skulle ha gjort något sådant med flit. Men ändå, jag hittar ingen förklaring som är i närheten av att vara lika trovärdig.

2025-02-14

Kwa-Lin har börjat tappa håret. Det började redan för några månader sedan med en hårtest här och var, som hon kunde kamma över, men nu börjar det bli mer kala fläckar än riktigt hår. Vi anade nog att plastburkarna vi bor i, trots alla försäkringar från ledningen, inte skulle kunna skydda helt och fullt från den kosmiska strålningen, men vi trodde allt att effekterna skulle dröja lite längre. Ingen stor sak egentligen om du frågar mig, gamla gummor bodde i den döda zonen bredvid kärnkraftverket i Tchernobyl i Ukraina mycket längre än deras evakuerade grannar gjorde. Eller finns det någon annan förklaring till hårförlusten, något som är lika okänt och obegripligt för oss, som radioaktiviteten var för Marie Curie? Orsakerna till håravfallet är inget som bekymrar Kwa-Lin nämnvärt, tvärtom engagerar hon sig i experiment och efterforskningar för att hitta en vetenskaplig förklaring. Men skulligheten i sig själv tar henne mycket hårdare än jag skulle ha gissat och mycket mer än hon vågar erkänna. Hon ägnar det återstående håret mödosam, kärleksfull omsorg och fast hon försöker att inte visa det, ser jag hur tårarna rinner. Är kvinnlig fåfänga verkligen så medfödd att till och med en super-rationell person som Kwa-Lin, i en omgivning som inte ställer några som helst utseendekrav, inte ens outtalade, inte kan bortse från en så marginell och betydelselös utseendeförändring?

2025-02-20

Är jag galen eller är det helt naturligt att spendera timmar barfota i vårt lilla strandrum? Att gå runt gräsmattan tar väl sisådär sju sekunder och vissa dagar gör jag så många rundor att jag omöjligt hade kunnat hålla räkningen, ens om jag velat. Framlänges, baklänges, högervarv, vänstervarv, stå stilla en stund och blicka ut över "havet" och så en sväng till. Det är något rogivande att bara känna det sträva gräset mot huden. Att sedan få rejält med sand mellan tårna, det är en njutning så stor att jag aldrig kunnat föreställa mig den som barn, när sanden bara var i vägen.

2025-02-25

Det är märkligt hur dynamiken i sociala relationer ändras så genomgripande när en försvinner ur gruppen. Ändringen var dramatisk när Sanjay försvann, men till viss del kan det förklaras med den udda situation vi var i då under resan och hur dålig stämningen varit innan. Tiden innan Sergio försvann upplevde jag som så harmonisk det går i en så här begränsad miljö präglad av meningslöshet, men det är som att vi inte klarar att komma tillbaka till något av den känsla vi hade då. Vi har det inte dåligt, absolut inte, men lekfullheten och den relativa sorglösheten är borta. Vi skrattar nästan aldrig tillsammans längre, hittar inte på små överraskande saker för varandra, spelar aldrig några spel längre. Sergio var en stor kreativ motor i vårt samliv, det är sant, men borde vi inte ha kunnat lära något av honom? Borde vi inte hedra honom genom att gå vidare i hans anda? Jag antar att man inte gör sånt på beställning. Den omgivning man har, präglar vilken del av ens personlighet man plockar fram. Nu gäller saklighet, lugn, respekt, en bit allvar och en mjuk, nästan omärklig kärlek. Det är inte sämre, bara annorlunda.

2025-03-02

Vi pratade om var vi skulle ha varit i livet om vi inte hade varit här. Det var Kwa-Lin, den som varit närmast av oss att göra karriär, som tog upp frågan. Jag har aldrig riktigt gjort karriärplaner eller livsplaner, förutom att söka hit, vilket mest av allt var ett infall. Jag har aldrig förstått poängen med det. Jag har inte riktigt trott att jag skulle kunna påverka min framtid. Jag antar att jag har haft fel - varje gång jag har försökt så har det hänt något. Kwa-Lin trodde att hon skulle ha lämnat Kina vid det här laget, för att forska vid ett amerikanskt eller europeiskt universitet. Det förvånade mig; jag har alltid trott att hon är den mest superpatriotiska av alla kineser. Uppenbarligen kan även de få nog av det goda, eller åtminstone stöta i ambitionstaket. Jag kunde ärligt inte ge något bra svar på var jag hade varit. Hade jag börjat kämpa för att uppnå något om jag inte sökt hit? Hade Tanzania blivit av om inte Mars-projektet långt tidigare visat mig vilken nivå jag hör hemma på? Omöjligt att veta - så mycket hade varit annorlunda. Och om jag hade lagt i en högre växel, hade jag valt en annan bana? Det gick ju trots allt bra att göra ganska enkel programmering för hyfsat rika och okunniga kunder. När man tittar sig omkring ser man att nästan alla blir kvar i det yrke eller den inriktning de råkat hamna i som unga vuxna. Kvittar om det är ett monotont eller ett kreativt yrke, eller till och med något konstnärligt, som musik. Den enda skillnaden mot gamla tider är att det inte nödvändigtvis behöver vara samma inriktning som föräldrarna hade. Fast påfallande ofta blir det så. Jag vill gärna tänka att jag skulle ha varit annorlunda, att jag hade tröttnat halvvägs in i medelåldern och vänt 180 grader till ett helt nytt område, som skulle inspirera mig och ge mig livsglädje långt in i ålderdomen. Fast varför skulle jag ha varit annorlunda än alla andra? Varför skulle jag ha riskerat min ekonomi och min pension bara för att bli inspirerad? Vad skulle jag ha hittat för något som skulle ha gett mig mer än det jag redan börjat med? Skriva poesi? Skulle inte tro det! Sett ur den synvinkeln har vi dragit vinstlotten. Vi har bytt karriär mitt i livet, till något verkligen väsensskilt annorlunda. Vi må vara uttråkade ibland vi också, men i så fall uttråkade på en högre nivå. Men ändå, det finns något positivt, i alla fall för samhället, med att människor stannar i det de kan. Människor måste kunna lita på att både vitala och perifera samhällsfunktioner löper vidare och uppfyller deras förväntningar och det görs enklast om inte nya människor ständigt måste läras upp. Genom att stanna länge nog för att bli uttråkad i sitt arbete, skänker människor kvalitet och trygghet åt sina medmänniskor. Är inte det värt väldigt mycket så säg? Ger inte det i sig glädje och tillfredsställelse med livet? Om man klarar att se vad man bidrar med förstås.

Det är bara det att här uppe kan vi inte ens med den bästa vilja i världen säga att vi har ett samhälle och det enda vi ger varandra genom att fortsätta utföra samma rutinuppgifter med högsta precision, är ren och skär överlevnad. Inte åt en större grupp människor, inte åt någon kommande generation, utan bara till den andra person som sitter på andra sidan bordet varje dag. Vår existens har ingen betydelse längre för någon annan. Den dag vi inte finns längre, händer inget och ingen påverkas. Ingen tar vid, ingen mister någon trygghet. Sorgligt på ett sätt, men mest av allt väldigt lugnande och rogivande.

2025-03-15

Jag tror aldrig tidigare jag har upplevt tydligare än här, den enkla sanningen att ju mer man har att göra, desto mer får man gjort. Och omvänt. Att dagarna fortfarande är relativt korta, hjälper förstås också till när det gäller att inte få så mycket gjort, men det är långt ifrån hela sanningen. Vi har absolut inga uppgifter eller projekt, mer än de allra nödvändigaste rutinerna för vår överlevnad. Ändå hinner jag inte ens skriva dagbok.

2025-03-21

Varför bryr sig Tellus fortfarande om att skicka hit femtielva miljoner nyhetsprogram varje dag? Ingen av oss ser dem längre, ingen av oss bryr sig. Varför skulle vi? Mitt liv blir varken bättre eller sämre av att USA valt en kvinna till president. Jag antar att det finns någon slags inprogrammerad rutin som skickar allt till oss, men det är ändå patetiskt att ingen åtminstone har dragit ner på överföringarna till en rimlig nivå. Vi har lämnat den där världen och vi har ingen att diskutera den med.

2025-04-01

Konstigt egentligen hur en del sammanhang blir uppenbara enbart i retrospektiv. Kwa-Lin och jag har inte haft sex på några månader nu. Jag har saknat det någon gång ibland, men tänkt att det nog bara är en tillfällig svacka. Tills jag insåg att senaste gången måste varit ett par dagar innan Sergio försvann. Rent praktiskt borde det vara enklare att ha ett kärleksliv nu, när det bara är vi två här, men vårt förhållande har aldrig varit praktiskt, det har handlat om känslor. Vi har dragits till varandra av åtrå, inte av logik. Jag ser nu att i den stund Sergio försvann ur våra liv, förändrades också våra mentala liv. Allt blev helt plötsligt mycket allvarligare, mycket tyngre, vi blev mer begränsade. Det var som att något så triviale, ett så banalt nöje som sex, inte längre hade plats i våra liv när den stora katastrofen hade drabbat oss. Jag har inte pratat med Kwa-Lin om det och jag vet inte vad jag skulle säga om jag gjorde det. Det är fortfarande mycket ömhet och närhet mellan oss och på många sätt behöver vi varandra ännu mer nu än när vi var tre. Men ingen av oss tar initiativ till något mer än att sitta och hålla om varandra och båda verkar nöjda med att ha det så.

2025-04-05

Igår var jag med och firade en högtidsdag som jag aldrig tidigare vetat om. Ändå känns det som att detta kommer att bli en del av mitt liv för all framtid. Det började med att Kwa-Lin satt väldigt tyst och tankfull på morgonen. Inget konstigt i och för sig och inget jag normalt skulle lagt mig i, men det kändes annorlunda på något vis och till slut kunde jag inte hålla mig, utan frågade om det var något på tok. Hon berättade att det var Qing Ming Jie, kinesernas motsvarighet till Alla helgons dag och att hon tänkte på alla gånger hon gått till sina far- och morföräldrars gravar för att städa dem inför våren. Den här dagen kallas därför också "Gravsopardagen". Jag sa att jag tyckte det lät som en väldigt fin dag och att jag tyckte vi skulle göra något särskilt av den, nu när vi faktiskt har en grav att sopa. Kwa-Lin sken upp, hon verkade lättad över att jag visat mig så intresserad. Man skulle kunna tro att en dag då man minns de döda, skulle vara dyster och tillbakahållen, men så blev i alla fall inte vår dag. Först skulle vi ordna förtäring till de döda, alltså Sergio i vårt fall och vi improviserade fram något som liknade kakor. Kwa-Lin öppnade en ny förpackning vitt thé, en av de få hon hade kvar och vi bryggde en termos full så att vi också skulle få lite när vi kom in. Det finns inte ett överflöd av "porcelain" i vårt "köksskåp", men vi har åtminstone fyra av allt, så vi bestämde oss för att offra Sergios dryckesbehållare och fyllde den med hans thé. Vi var förstas också nyfikna på vad som skulle hända med plastmuggen ute i kylan och den tunna luften och om théet skulle dunsta eller frysa först. En viktig del av ceremonin, åtminstone i Kwa-Lins familj, är en rituell dans för de avlidna. Det är nog meningen att den ska vara högstämmd och stilfull, men både när hon försökte lära mig stegen inomhus och ännu mer när vi försökte utföra dem i rymddräkt framför graven, blev det mest av allt skratt och flams. Övrigt kul var också våra tafatta försök att tillverka en sopkvast. Vi ville inte offra någon av de två små sopborstar som vi har för att borsta sand i luftslussen och för att städa bostaden, eller den större och livsviktiga kvasten som vi sopar solceller med, så vi plockade ihop vad vi hade av gamla förpackningar och annat vi kunde avvara och började pyssla. Det ena förslaget blev tokigare än det andra och vi skrattade så vi kikkade. Till slut lyckades vi få till något som liknade en piasavakvast med ett metallsteg som hade hållit uppe växthuset, en träplatta som jag offrade från Storsjödjuret och på den limmade vi fast diverse remsor som vi skar loss från gammalt matemballage. Konstigt nog fungerade den bra, bara man var försiktig, men jag undrar hur den hade klarat sig i en tätare atomsfär och om vi försökt sopa något annat än flyktig sand som nästan försvann av sig själv. Efter en kort stund vid graven - ingen av oss orkade tänka särskilt länge på den vän vi förlorat - gick vi in och drack thé och åt nudlar. Kwa-Lin berättade att Qing Ming Jie också är ett tillfälle för unga kära att börja umgås lite mer intimt och att hon det året hon fyllt 18 år hade fått sin första kyss just på den här dagen. Givetvis ville vi iscensätta det minnet på bästa möjliga sätt, men det blev inte mer än några kyssar.

2025-04-12

Jag försöker att inte ångra saker jag inte gjort eller gjort på fel sätt. Det är ändå ingen idé eftersom det inte går att ändra på något. Men en sak kan jag inte få ur huvudet: jag borde ha åkt till Indien när jag hade chansen! Jag vet inte vad som lockar egentligen. Den vanligaste bilden av landet är att det är trångt, hett, smutsigt, oorganiserat, fult av otrevliga bakterier, en enda stor trafikinfarkt och att respekten för kvinnor är pinsamt låg. Maten är förvisso fantastisk, men bra indisk mat kan man få överallt i världen. Rättelse: på Tellus. Kanske är just dessa vidriga saker en del av det som lockar. Indien är inte tillrättalagt, inte organiserat för turister, inte ens för de egna medborgarna. Det är som det är och man får ta det som det är eller strunta i det. Just därför gör alla det bästa de kan av det de har och håller liv i en fantastisk kultur, eller snarare många kulturer. Så fort jag lärt känna Sanjay hade jag en stående inbjudan att komma och bo hos honom i Mumbai. Jag tittade på biljetter dit flera gånger, men det var alltid något annat som kom i vägen. Alltid någon PR-resa som absolut måste göras, någon mässa som oundvikligen skulle besökas, någon högtid hemma som måste övervaras eftersom det var "så länge sedan" jag var hemma. Kunde jag inte förstått att jag redan kunde Linköping? Att jag snarast behövde vänja mig av med "hemma" och passa på att besöka resten av Jorden när jag hade chansen? Det var som om jag inte riktigt trodde att jag skulle få åka till Mars någonsin, att livet som jag kände det skulle rulla på i samma hjulspår för evigt. Att jag tänkte att jag kan alltid åka till Indien något annat år, precis som människor alldeles för ofta tänker om det mesta. Såvitt jag vet hade alla andra bosättare också en stående inbjudan till Sanjays förortsvilla, men jag kan inte minnas någon som var där, så jag är i gott sällskap. Vilket inte mildrar min ånger ett dugg. Andra får fatta de beslut de vill, jag måste stå för mina egna.

2025-04-22

Idag är det en väldigt speciell dag. Den mest speciella dag som någonsin fått passera fullständigt obemärkt. En dag vi länge såg fram emot att fira, inte bara vi tre, utan med lite tur tillsammans med fyra nygamla vänner. Idag har det gått precis ett år sedan vi kom hit och nästan strök med i vår äventyrliga landning. Ett Mars-år alltså. Vi skulle ha firat att vi klarat en lång kall vinter och ett antal sandstormar. Vi skulle ha hälsat de nya bosättarna välkomna med skönsång och improviserade fyrverkerier, vare sig de var på plats eller blivit försenade och fortfarande hade några dagar kvar i kapsel-tristessen. Sergio skulle självklart ha varit vår karnevals-ledare. Lika självklart är det nu att allt firande, ja varje omnämnande av den här stora dagen, är benhårt inställt. Det är ytterligare en av de saker som inte behöver avhandlas, inte nämnas med ett ord, inte bekräftas med minsta ögonkast eller nick. Vi känner varandra alldeles för bra för att dra upp något som inte behöver dras upp, som bara skulle såra om det såg dagens ljus. Men lika uppenbart är det givetvis att vi tänker på den här dagens symbolik och betydelse båda två. Jag tog bilen till landningsplatsen och grävde undan precis så mycket sand att jag kunde ana konturerna av landarens nos. Medan solen sakta sjönk från sin högsta punkt, fylldes mitt huvud av melankoliska tankar på den värld vi gett upp och det liv vi fått istället. Detta var alltså allt! Så här kommer det att bli, år ut och år in tills vi dör av ålder eller väljer ett snabbare slut. Nu vet vi hur stenarna och sanden ser ut när det är som varmast och hur de ser ut och betar sig när det är så kallt att det knappt går att föreställa sig. Nu vet vi hur ett självvalt liv i geografisk ofrihet ter sig. Ibland går det att vara ute lite längre, ibland knappt alls, men den mesta tiden ska spenderas inomhus och resterande del i en rymddräkt som förtar alla fördelar med lägre gravitation. Nu vet vi hur det är att aldrig se havet, inte ens en liten bäck, att aldrig se vare sig ett stort träd eller en liten dillplanta spricka ut i grönt på våren. Vi vet hur det är att sakta mista kontakten med gamla vänner som ändå bara befinner sig tjugo minuter bort. Vi vet hur det är att varje dag gripa efter minsta halmstrå av inspiration till ett nytt samtalsämne och att ofta välja tystnaden för att gripandet inte ska stå fram i all sin desperation och vanmakt. Som tur är vet vi också hur bra det går att ty sig till den enda som finns att ty sig till och hur nära två människor kan komma varandra när de behöver varandra som allra mest. Helt utan vanmakt och desperation, bara helt underbart naturligt! Snart har det gått tre jord-år sedan mitt liv fullständigt ändrade riktning och mening, sen det där telefonsamtalet som lika väl inte hade behövt ringas. Eller så har det gått drygt tio år sedan Åsa bestämde åt mig att det var hit jag skulle och därmed snabbt och effektivt klippte av bandet till det liv som hade kunnat bli av i ett annat liv. Eller nästan tolv år sedan jag själv beseglade mitt öde och satte kurs mot en levnadsbana som visade sig omöjlig att avvika från, med ett mål som vägrade släppa taget om mig. Eller... men det är helt irrelevant nu. Det där är inte jag längre. Jag har levt ett år i mitt nya liv och det är absolut det enda som räknas. Det enda som kan räknas. Det enda som får räknas. Om något får räknas över huvud taget. Det blev havregrynsgröt till middag, utan mjölk och sylt förstås, men ändå. Det är trots allt något som ingen av de andra kunnat förstå, så det får jag ha för mig själv, så länge det varar. Det är fel att säga att det smakar som hemma, eftersom hemma är här, men det är det närmaste jag kommer en smak av Jorden.

2025-05-02

Kwa-Lin har varit ovanligt tyst idag, kanske flera dagar. Vår överenskommelse är att inte tränga oss på, inte fråga vad som är fel, så jag har låtit henne vara. Ofta är det inget särskilt, eller vanlig enkel hemlängtan, som går över bara man får vara för sig själv ett tag. Det här var annorlunda. Väldigt annorlunda. Vid middagen berättade hon. Hennes skada har aldrig riktigt läkt och varken skelett eller muskler har växt till sig i den svaga gravitationen så att de kan kompensera för det. Hon har inte velat klaga, men det gör ont varje dag, vad hon än gör. Det molvärker när hon ligger ner, det huggar till när hon går, det stramar på ett sätt som är tröttande när hon står upp och det är nästan omöjligt att hitta ett sätt att sitta så det inte illvärker. När vi älskar, oavsett hur skönt det är, så kan inte njutningen överträffa smärtan som kommer samtidigt. Hon har velat vänta på att nästa team kommer upp hit, i förhoppningen om att de antingen har med sig en riktig läkare, som kan öppna och rätta till skadan igen, eller åtminstone bättre utrustning för en operation. Nu när uppenbarligen ingen kommer, har hon tappat allt hopp om bättring. Samtidigt känner hon att hennes uppdrag här är färdigt. Hon har gjort det hon kom hit för och det finns inget mer att leva för. Att bara hanka sig fram dag för dag med starka värktabletter är inget liv, i alla fall inte på en öde planet där inget nytt och oväntat någonsin kommer att kunna hända. Hon har bestämt sig för att avsluta sitt liv, men hon vill försäkra sig om att jag inte motsätter mig det. Hon säger att hon förstår att hon är egoistisk som vill göra slut på sina plågor, men om det är hennes yttersta vilja, kan jag leva med det beslutet? Kan jag tro att jag skulle vilja göra samma sak om det vore jag som led? Med tårar rinnande från mina ögon, försäkrar jag henne att jag backar upp henne 100% i vad hon än vill göra och att det inte spelar någon roll att det kommer att bli tomt utan henne. Hennes ansikte utstrålar en slags frid som jag aldrig sett hos henne tidigare, hon kyssar mig på pannan, går för att ta hand om disken, men stannar till i steget och säger: "I morgon". Först när jag har lagt mig för att sova senare på kvällen, slår det mig att vi avhandlade hela denna känsliga diskussion på kinesiska!

2025-05-03

Det här blev en av de vackraste och mest romantiska dagarna i mitt liv. Kwa-Lin ville ha förmiddagen för sig själv till förberedelser, så jag tog en rejäl långpromenad runt de små höjderna nära basen. När jag kom in hade Kwa-Lin klätt sig i den fina dräkten som hon inte har haft på sig sedan hon skickade sitt första meddelande till sin president efter att vi landat. Hon hade borstat det lilla hår hon har kvar omsorgsfullt och lagt på en kraftig make-up. Hon hade dukat fram en lättare måltid, som vi åt under tystnad. Över huvud taget sa vi inget till varandra hela den dagen, allt som behövde sägas var redan sagt. Jag tänkte fråga en extra gång om hon verkligen ville gå igenom det här, men jag märkte att det fanns en beslutsamhet hos henne som gjorde alla tvivel överflödiga. I hennes rum hade hon lagt en av liksäckarna från landaren bredvid hennes madrass och i den låg hennes viktigaste personliga ägodelar. Högst upp låg Mah-Jong-spelet och det kändes helt logiskt och riktigt att just det skulle följa henne i graven. Ingen av oss hade ens kommit på tanken att röra det sedan vi lämnade Tellus, det hade varit så fel när Sanjay saknas vid bordet.

Bredvid madrassen hade hon satt upp en dropp-ställning med en grumlig vätska i plastbehållaren. Jag hade inte funderat på hur hon tänkte ta sitt liv och brydde mig inte om vad vätskan innehöll; Kwa-Lin var kemisten av oss två. Det enda vi hade diskuterat var att hon ville att jag skulle vara på plats för att se till att hon inte avbröt processen av misstag när hon själv tappade medvetandet. Efter att hon tänt några stearinljus och ett knippe rökelse, föll det sig naturligt att vi satte oss bredvid varandra på madrassen och bara höll om varandra en lång stund. För första gången på länge, kanske sedan Sergios borgång, kände jag en riktigt intensiv, innerlig värme och samhörighet med min sista bosättarkollega. Samtidigt som jag hade velat behålla den här känslan för evigt, kände jag instinktivt hur rätt det var att hon fick bestämma precis när och hur hennes liv skulle ta slut. När det började skymma utanför huset, kröp hon ännu närmare intill mig så att hon hade ryggen mot mitt bröst och jag kunde lägga armarna runt henne. I samma rörelse tog hon kanylen, letade upp en lämplig ven i armvecket, stack in nålen och vred om kranen på droppställningen. Jag tog tejpbiter som hon hade förberett och fixerade giftslangen vid hennes underarm, så att hon kunde ha händerna fria. Hon la dem i kors över bröstet och slöt ögonen. Inom en minut kände jag hur hennes kropp slappnade av fullständigt. Jag försökte hitta hennes puls, men den var slutgiltigt borta. Jag satt en stund med henne i mina armar och lät det sista av den grumliga vätskan rinna in i hennes kropp. Jag gick in i ett slags meditativt tillstånd och har ingen aning om hur länge jag satt där. När jag kom till normalt medvetande igen, var hennes kropp kall och det var mörkt ute. Jag lade över henne i liksäcken och gjorde minsta möjliga med kroppen, bara så mycket att det skulle gå att stänga säcken. Hennes anletsdrag och armar var redan så fridfulla att det var svårt att föreställa sig att hon någonsin hade levat. Nu började det bli bråttom. Döda kroppar är inget bra inomhussällskap i en mycket begränsad biosfär utan normal ventilation och kylmöjligheter. Jag tog på mig utomhusdräkten, kastade en sista blick på Kwa-Lin innan jag drog upp dragkedjan i hennes sista boning och bar med henne ut i luftslussen och vidare ut i Mars-natten. Hon hade aldrig varit tung, särskilt inte i Mars-gravitationen, och eftersom kroppen i stort sett hade stelnat, blev hon ännu enklare att bära. Utomhus var det kolsvart och jag kände hur Mars-kylan direkt började hugga in i mig, precis som den där första natten. Den här gången var jag helt lugn, det här är inte längre en främmande, osäker värld. Jag visste vad jag behövde göra och hur lång tid jag kunde unna mig att lägga på det. Jag behövde arbeta fort och målmedvetet, men det fanns ingen anledning till panik. Graven var redan grävd, bredvid Sergios, ett stenkast från modulerna, men utom synhåll från dem. Skyffeln hade jag lagt dit tidigare på dagen. Jag slog på bilstrålkastaren, lyfte upp Kwa-Lin, stod stilla några sekunder, innan jag med värdiga, lugna steg gick de knappt hundra meterna till vår egen lilla begravningsplats. Strålkastarskenet nådde precis till krönet på andra sidan den lilla sänkan, vilket skapade ett stämningsfullt halvdunkel, nätt och jämnt ljust nog för att hitta fram. Jag sänkte ner min dyrbara last i den långsmala gropen och blev stående vid kortsidan. För många människor skulle det här ha varit det avgörande ögonblicket då de skulle blivit religiösa på riktigt, om de nu inte redan varit det. Jag kände ingenting sådant. Min första tanke var "fler människor i gravar än i livet på Mars". Jag kände en sällsam blandning av sorg och av frid, men inget övernaturligt. Nere vid horisonten skymtade jag den blå planeten som vi en gång kallade vårt hem. Vi hade gjort en resa längre än någon annan i världshistorien och ändå hade inget förändrats i sak. Vi var fortfarande samma skröpliga, ofullständiga människor. Jag funderade på om jag borde göra någon form av ceremoni, läsa någon dikt, säga några avslutningsord, men jag kunde inte komma på något som skulle göra rättvisa åt en så stor människa som



Kwa-Lin. Självt har jag ingen tradition av minnesord och ritualer att hämta inspiration från och det slog mig att jag faktiskt inte är helt klar över vilken livsåskådning Kwa-Lin stod för. Hur begraver man någon i det statskontrollerade Kina? Inte en aning! Var hon verkligen en så övertygad kommunist som hon officiellt deklarerade, eller var hon svag för någon av de urgamla filosofier som hon hade undervisat mig i? Frågan kommer att förbli obesvarad. Visste hon ens svaret själv?

Jag sa ett kort "tack" och skyfflade ner så mycket sand i gropen att säcken verkade vara helt täckt. Det var dags att gå tillbaka om jag inte skulle frysa ihjäl och jag skulle ändå behöva komma tillbaka en annan dag för att göra iordning platsen lika bra som vi gjorde med Sergios. Jag skulle förstås göra det uteslutande och enbart för min egen skull. Den stora fördelen med att begrava någon på Mars, är att inget kan hända med kroppen eller graven. Inga hundar eller småkryp som kan börja gnaga på den, inga gravplundrare, inte ens några mikroorganismer som kan se till att den bryts ner till jord och går tillbaka till något evigt kretslopp. Kroppen skulle frysa till kompakt is och aldrig tina upp igen. Alltid något för framtida rymdarkeologer att bita i!

När jag skriver det här är det mitt i natten och jag är klarvaken. Jag vet inte hur jag ska kunna somna efter den här omtumlande upplevelsen, men jag känner också att det inte spelar någon som helst roll. Frågan är om något kommer att spela någon roll mer, någonsin?

2025-05-04

Jag måste ha somnat i natt, för jag minns ingen soluppgång och nu börjar solen gå ner igen. Insikten börjar sjunka in: jag är ensam, absolut ensam, och det är härligt. Givetvis saknar jag Kwa-Lin, min livskamrat. Det vi hade var det närmaste man kan komma livslång kärlek, under de här omständigheterna. Jag saknar Sergio och alla hans härliga upptåg. Jag saknar Sanjay, säkerligen den människa som jag har respekterat mest, någonsin. Jag saknar mamma, pappa, Danne, Leffe och Johan, alla andra i Linköping. Jag saknar Luisa, Mustafa, Elisabeth och alla andra bosättare och en del av personalen i Bratislava och Amsterdam. Jag saknar mormor och morfar något oerhört, men med dem kvittar det vilken planet jag bor på. Jag saknar till och med Åsa och alla andra i Östersund. Jag saknar alla som jag aldrig fick lära känna på allvar i Tanzania och Emilia, som jag hade lärt känna om hon följt med mig dit. Men jag har verkligen saknat att vara för mig själv. Jag har levt nära andra människor och med allas ögon på mig till och från de senaste tio åren. Särskilt de senaste tre åren har mitt privata utrymme, mentalt och rumsligt, varit minimalt. Äntligen får jag vara bara jag. Äntligen får jag fullt utrymme för mina egna tankar, vanor, ovanor, tider och later. Just nu uppväger den friheten allt annat.

2025-05-05

När jag var ute idag och färdigställde gravarna, slog det mig för första gången på väldigt länge, kanske någonsin, hur otroligt vacker den här sterila världen är. Det finns ett lugn och en stillhet som är magnifik, allt inbäddat i den mjuka, röda färgen som nu känns så hemtam och självklar. Jag vet att det finns mer spektakulära delar av planeten, men just här böljar kullarna fram på samma mjuka, välkomnande vis som i Mellaneuropa, just innan man når Alpernas livliga toppar. En föraning om mer dramatiska tider och platser? Knappast. Dramatiken i mitt liv ligger nu obönhörligt bakom mig på alla sätt och vis. Här är livet förutsägbart och planerbart på ett sätt som är mot livets själva natur på Tellus. De få saker som skulle kunna bryta mönstret - och som säkerligen inträffar förr eller senare - leder till min egen död, vilket i sig känns helt odramatiskt. De dödsfall som skett i min närmaste krets de senaste åren har blivit allt mindre skrämmande och upprörande ju närmare de har kommit mig rumsligt och känslomässigt. Morfars bortgång, som var den mest naturliga och väntade, men också den första som drabbade mig personligen, tog mig hårt och krävde en längre tids bearbetning. Kwa-Lins hädanfärd var bara vacker och sorgfri; ett privilegium att få vara med om. Jag tror att det var precis vid hennes sista andetag som jag insåg det självklara i att jag också ska styra över mitt liv och min död på samma sätt som hon. När livet här inte längre är värt att leva, vare sig det beror på en olycka, sjukdom eller bara rejäl uttråkning, avslutar jag det själv. Snabbt, osentimentalt och odramatiskt! Ingen annan har med det att göra och ingen kommer att kunna sörja mer än de redan har gjort. Jag har ingen brådska, verkligen inte, men jag vet hur det slutar och det ger mig ro i själen.

2025-05-06

Borde jag ha dåligt samvete för att jag inte sörjer Kwa-Lin tillnärmelsevis så mycket och intensivt som jag sörjt de andra nära vänner och släktingar som jag förlorat de senaste åren? Jag kan inte förmå mig att känna det. Det var så annorlunda den här gången. Det fanns inget oväntat, inget överraskande i det som hände. Det fanns ingen ondska, inget negativt, inget farligt, inget otäckt, inget skrämmande i det som hände. Det var hennes beslut och hon fattade det på väldigt goda grunder, men hon bjöd in mig i hennes tankar och gjorde vad hon kunde för att vi skulle vara två om avgörandet. Det är så uppenbart att det vi gjorde var det absolut bästa för henne och då går det inte att känna annat än att det var det bästa även för mig. Men jag saknar henne något oerhört, ibland så mycket så att hela magen knyter sig, något annat tänker jag inte försöka inbilla mig själv. Det är bara det att det är ren, rakt igenom ljus och vacker saknad, utan minsta tillstymmelse till ånger.

2025-05-08

Jag har, närmast omedvetet, börjat vända på dygnet på ett spännande sätt. Jag har alltid varit lite av en nattmänniska och jag sitter uppe längre på kvällarna och sover längre på morgnarna nu än jag gjorde när jag hade sällskap. Men det är inte allt. Jag har också börjat hålla närmare koll på vad klockan är på olika delar av Tellus och var min egen kommunikationssatellit befinner sig. Jag är gärna vaken när Europa sover eller när det är svårt att ta emot signaler från Tellus. Det är inte möjligt att ligga helt ur fas med basen i Bratislava hela tiden, men jag gör mitt bästa för att bara skicka och läsa meddelanden när ingen är där. Skickar jag ett meddelande som de ser direkt när det kommer, vet jag att de svarar direkt och att de därefter oftast förväntar sig ett svar från mig inom en timme. Har jag datorn påslagen och uppkopplad hela tiden under deras kontorstid, innebär det att jag sitter vid datorn och svarar på frågor, något jag vill undvika. Ändå är det ett stort steg framåt jämfört med under överfarten och under den första tiden här, när de hade dygnet-runt-bemannning. Utrymmet för egen tid är betydligt generösare nu än tidigare! Kan det faktiskt vara så att de har tröttnat på mig nästan lika mycket som jag har tröttnat på dem? Att de fortsätter att kommunicera bara för att de tror att jag behöver sällskap och att jag egentligen är en börda för dem? De allt banalare frågorna skulle faktiskt kunna tyda på det.

2025-05-11

Ikväll var jag ute enbart för att se på solnedgången och stjärnhimlen. Jag kom att tänka på den där fantastiska natten för runt ett år sedan, då vi bar ut Kwa-Lin för första gången. Den gången var vi ovana och kanske lite nervösa. Vi unnade oss bara en kort stund ute och återvände in igen innan kylan hann komma på allvar. Nu visste jag precis vad som väntade och hur jag skulle göra det mesta av upplevelsen. Jag klädde inte på mig underställ för kung och fosterland, som vi gjorde i början, eftersom vi lärt oss efterhand hur bra luft håller värmen inne i dräkten och hur viktig kroppsvärmen är. Istället tog jag på mig en av de största dräkterna och gick ut medan solen fortfarande var strax över horisonten. För att generera värme och för att få bästa möjliga åskådarplats, samlade jag ihop de största stenarna i närheten och organiserade dem på en sluttning i riktning mot den nedåtgående solen. Det färdiga resultatet liknade faktiskt de där öppna snögrottorna som vi grävde ut i backarna i Åre för att vara skyddade mot vinden när vi låg och solade under lunchpauserna. Samma sol och samma tanke, att kunna njuta av den maximalt, men ändå så makalöst olika. Två helt skilda världar, på alla sätt och vis. Båda världarna oändligt vackra, men på så olika sätt. Jämtland må betraktas som till stora delar vildmark, men får ändå sin skönhet av att det är en vildmark så full av liv och intryck. I min stengrotta upplevde jag än en gång den ordlösa, livlösa skönheten i en värld som jag har full kontroll över, en värld som ger utan att ta, som är ständigt densamma utan att man någonsin kan greppa den fullt ut. Jag har sett solen gå ner många gånger på båda planeterna, men det var ändå något nytt när jag nu verkligen kunde betrakta och uppleva varje detalj av den, utan minsta lilla störningsmoment, inte ens någon som pratade eller pekade. Samtidigt som solen sänkte sig majestätiskt och snabbt under horisonten, tändes stjärnorna en efter en på den allt svartare himlen. Först en gles stjärnhimmel, som den ser ut i Europas storstäder, om man har tur med vädret. När bara de sista solstrålarna klamrade sig fast vid horisonten, en mer komplett stjärnhimmel, så som jag upplevt den i fjällen några gånger. Slutligen, när solen lyste upp andra sidan av min planet - det fyrverkeri av stjärnor som nästan ingen annan människa sett med sina egna ögon. Varken Deimos eller Phobos syntes till, vilket antagligen hjälpte till att skapa känslan av oföränderlighet och lät alla andra himlakroppar lysa desto tydligare. Med jämna mellanrum reste jag mig och gick en vända runt kullen för att vara säker på att jag inte hade börjat frysa. Efter vad som kändes som en härlig evighet, men som måste ha varat ungefär två timmar, kom Phobos smygande upp över horisonten. När månen hade lämnat horisonten under sig och lyste i sin fulla prakt, kändes natten fullbordad och jag gick in och tog en kopp riktigt varmt och gott kinesiskt thé - en Oolong som Kwa-Lin haft med sig i vacuumförpackade portionspåsar i sin privata packning och bara tog fram vid särskilt högtidliga tillfällen.

2025-05-12

Idag kom tiden ifatt mig. Tellus frågade varför Kwa-Lin inte hade varit inne och svarat på epost eller uppdaterat sin blogg på en vecka. Eftersom hon vanligtvis skrev på kinesiska, ett språk som sedan länge inte är representerat i den allt mindre ledningscentralen, visste de inget innan hennes fans började höra av sig till dem på engelska. Hon var ju trots allt den av oss som var mest noga med att höra av sig och som därför hade flest följare kvar på Tellus. Hur märkligt, men ändå typiskt på något vis att vi inte hade sagt ett ord till varandra om vad som skulle hända efter att hon var borta. Det var som att hennes avslut var något helt privat mellan henne och mig, något som inte angick någon alls i en annan värld, flera månaders resa bort. Så naivt! Någon stans i bakhuvudet hade jag väl också tänkt att hon säkert hade skickat iväg ett farväl till alla som stöttat henne; det skulle legat i linje med att hon ständigt, under hela resan och hela tiden på Mars, lagt minst två timmar om dagen på att kommunicera med den gamla världen. I vilket fall hade det aldrig fallit mig in att ta upp ämnet medan vi planerade hennes sista timmar, lika lite som det aldrig någonsin hade fallit mig in att bry mig om vem hon skrev till eller vad hon skrev om. Jag öppnade hennes dator för första gången någonsin. Det verkade som att hon hade velat att jag skulle göra det, eftersom alla lösenordsskydd var bortplockade. Allt i datorn var förstås på kinesiska och riktigt allt förstod jag inte, men jag kunde följa med i de viktigaste delarna. Hennes sista blogginlägg var skrivet i kryptiska ordalag några timmar innan hon berättade för mig att hon ville avsluta livet. Den som visste hur det gick sedan, förstod vad hon menade och kanske hade en och annan på Tellus börjat gissa varför hon inte längre hörde av sig. Strömmen av inlägg och e-brev hade under den senaste veckan gått från uppmuntrande och käcka frågor, beröm och flera rena kärleksförklaringar, till alltmer oro, undran över den ovanliga tystnaden och konspirationsteorier om vad som kunde ha hänt (den ena mer fantasifull än den andra). Jag lekte med tanken på att ta över skrivandet och på så vis hålla henne vid liv ännu ett tag, skjuta upp det obehagliga, det enda entydigt negativa med hennes död. Jag skulle förvisso inte kunna leva upp till den språkliga standard som Kwa-Lin hållit i sina inlägg, men lite får väl jordlingarna stå ut med när deras hjälte överlevt en veckas svår sjukdom eller sviterna efter en allvarlig olycka som hon överlevt. Tanken på att behöva fabricera en ström av lögn i den högre skolan bekom mig inte alls, däremot blev det tanken på att dagligen vara upptagen flera timmar med meningslös korrespondens på kinesiska, som fick mig att inse att jag måste ta tjuren vid hornen och ta död på min älskade en gång till.

Mitt livs svåraste text att skriva. Hur förklarar man för miljoner människor på en annan planet, det som är fullständigt självklart och vackert här, men som antagligen ter sig barbariskt, grymt och onödigt för dem? Hur förklarar man för dem som är vana vid att liv ska uppehållas till varje pris och som lever under lagar som säger att allt dödande (utom det som sker i krig eller görs av staten), inklusive självmord, är strängt förbjudet? Hur förklarar man att det som vi gjorde tillsammans och i djupaste samförstånd, var det absolut bästa för oss båda, ja, kanske även för alla på Tellus? Hur förklarar man att en extrem situation i en extrem miljö, kräver att lagar och sedvänjor tolkas om; att de saknar all relevans och allt värde och därför måste kunna överges utan några konsekvenser och utan några funderingar? Hur rättfärdigar man att halva Mars befolkning raderas ut på en eftermiddag, för befolkningen på en planet som jobbat så hårt för att avveckla folkmorden?

Till slut fegade jag ur och nöjde mig med en nödlögn. Efter alla frågor och konspirationsteorier som följde på Sergios "olycka", orkade jag inte med att leverera en version som skulle ifrågasättas och ältas till förbannelse. Det gällde att hitta enklast möjliga död, som inte krävde miljarder följdfrågor. På kinesiska skrev jag: "En av de stora hjältarna i mänsklighetens historia har lämnat oss, helt odramatiskt. Kwa-Lin Huxo somnade in stilla för tre dagar sedan och har fått en värdig begravning på den planet där hon helst av allt ville tillbringa sin sista tid: Mars. Tack till alla er som trott på henne och gett henne så mycket stöd i alla år. Ni bar henne till framgång!"

På engelska skrev jag: "Kwa-Lin died in her sleep on May 9th, 3.12am CET. She was a brave and strong woman and whatever illness she may have suffered from, she did not share with me. Her health deteriorated rapidly in the last days of her life and we put all our efforts into making her final moments as happy and painless as possible. I sat by her bed, holding her hand and felt her last breath leaving her without effort or pain. After rigor mortis had entered, I followed the standard procedures for confirmation of death and for burial. As her closest friend during her last time in life, I felt it morally inappropriate to perform an autopsy (something I am furthermore only partially trained for and have no real experience from). Please respect my wish not to discuss further the death of my best friend and that I need to

mourn silently and in the way I choose for myself. I apologize for not letting you know this sooner."

Jag hade gärna skrivit en mer utförlig text på svenska till någon som jag kunde förklara allt för, men när allt jag skickar ska passera en och samma kontaktpunkt på Tellus, skulle ett sådant meddelande översättas och spridas i all oändlighet lika mycket som de andra. Dessutom: vem skulle jag skriva till? Det är vid sådana här tillfällen som jag saknar mamma!

2025-05-13

Mina meddelanden landade i god jord. Ett fåtal kondoleanser har kommit från vår egen ledningscentral och den högsta politiska ledningen i Kina, men den stora stormen har lyckligtvis uteblivit. Som vanligt har jag förstås inte kollat vad de eventuellt skriver i det som en gång i tiden kallades bloggsofären och det tänkte jag verkligen bespara mig den här gången också.

2025-05-15

Jag har börjat höra surret av luftpåläggningen igen. Känns rogivande på något vis. Jag trodde att det skulle bli total tystnad när jag blev ensam och trodde att jag skulle njuta av det, men kanske återupplever jag förträngda saker just därför att jag inte behöver fokusera på andra människor. Kanske behöver vi människor alltid några intryck, bara inte för många på en gång.

2025-05-17

Jag trodde aldrig jag skulle kunna njuta så mycket av våren igen. Förra gången, när vi precis landat, var jag full av Jord-referenser som begränsade min möjlighet att uppleva och njuta av den årstidsväxling som finns här. Nu ser jag bara hur ljuset återvänder, hur det skapar det där speciella skenet som bara finns här och jag ser på termometrarna att plusgraderna hänger sig kvar allt längre för varje dag. Jag får till och med för mig att det är varmare inne i rymddräkten när jag är ute och går, även om det antagligen är inbillning. Jag vet att jag hatar de här stenarna och det här dammet ibland, men just nu har jag svårt att få fram de känslorna. Det finns skönhet i allt, bara man väljer att se den!

2025-05-19

Jag var ute och kollade solenergifältet idag. Inte för att det står i manualen, men för att jag tycker det är en intressant anläggning och för att det gått upp för mig hur oerhört viktig den är för min överlevnad. Mätarna inne i huset har länge visat värden mellan 50 och 70% - helt okej men borde kunna bli bättre. Alla cellerna såg hela ut, men det hade lagt sig sand på några av dem. Jag sopade bort sanden, ändrade vinkeln på några av plattorna och byggde ett slags vindskydd på en kulle bredvid, så att sanden skulle kunna fångas upp där. När jag kom in visade mätarna redan på 73%! Känns så tillfredsställande att kunna påverka sin egen livssituation. Undrar om det skulle gå att öka effekten ännu mer genom att sätta upp någon slags spegel som fångar upp ljuset när plattorna inte är riktade direkt mot solen? Skulle om inte annat minska behovet av batteridrift delar av dagen. Tål att funderas på. Vad har jag för reflekterande material som jag kan avvara?

2025-05-21

Det är så härligt att bara leva. Att finnas till i den takt jag vill, utan några krav, utan att ständigt behöva prestera. Utan att behöva planera och rapportera, utan att vara ansvarig inför en enda människa. Det har nog aldrig hänt mig någonsin förut i mitt liv och ändå levde jag en rätt så sorglös tillvaro innan jag blev astronaut.

2025-05-24

Tog en långtur med andrabilen idag, helt planlöst, utan att ens följa någon av våra vägar. Jag gillar verkligen mitt hem med dess infrastruktur, men det är skönt att känna att jag inte är helt bunden dit. Någon gång kanske jag övernattar i sommarstugan igen och tar en dagstur i någon riktning jag verkligen aldrig varit tidigare. Allra häftigast vore förstås att få se någon av de gamla jättevulkanerna och jämföra med Mount Blanc, det hittills högsta berget jag sett, men den räckvidden lär jag aldrig få uppleva.

På vägen tillbaka kom jag, utan att ha planerat det, förbi vår gamla nedslagsplats. Sanden tornade upp sig i drivor runt den lilla burken. Helt surrealistiskt att tänka sig att den var vårt hem i åtta månader och nästan blev vår grav.

2025-06-03

Har varit insnöad av en första klassens sandstorm i en vecka. Oväntat och ovanligt för den här tiden på året, men knappast ovälkommet. Jag har myst med gamla filmer, varm choklad och TV-spel. Ingen kontakt med Tellus (och de vet förstås varför). Hur härligt som helst!

2025-06-05

Lugnet efter stormen. Strålande, underbart solsken. Tog en promenad med sopkvasten och snyggade till gravarna och solenergifältet. Vindskyddet hade inte gjort någon direkt skillnad. Avslutade dagen med att se solen gå ner från min utsiktsplats.

2025-06-06

Raketen med proviant kom fram i natt. Tydligt missade de nedslagsplatsen lite, för kapseln hamnade fem mil härifrån. Är det möjligt att fallskärmarna fångades av stormen som drog förbi nyss? Det är i längsta laget att åka och hämta utrustningen och tydligen följde det inte med någon typ av fordon eller robot den här gången, som skulle kunna påbörja jobbet på plats åt mig. Tillsammans med min robotvän som var så strävsam och nyttig vid förra flytten, med ordentlig planering och noggranna förberedelser borde det gå, men frågan är om det är värt besväret. Får se, väntar nog tills det är sommar på allvar innan jag eventuellt försöker. Så väl har jag inte lyckats programmera min lille vän att jag kan släppa iväg honom helt på egen hand till en helt okänd plats. Vem vet vad han skulle kunna hitta på?

2025-07-09

Det har blivit dags för mig att sluta skriva dagbok. Det är absolut på tiden att jag sätter punkt för den dokumentationen av mitt liv. Tolv jordår har gått sedan jag påbörjade ett projekt som jag inte på något vis kunde förstå vidden av och som jag bara hade en vag aning om vart det skulle föra mig. Tolv år låter inte som en alltför lång tid i en människas liv, men att säga att det är en tid som har förändrat mitt liv, är närmast futtigt. Det som jag har upplevt under de här tolv åren är mer än ett liv. Jag har upplevt mer, känt mer, insett mer, utvecklats mer, tänkt mer och förändrats mer än någon människa kan räkna med att göra under ett långt liv på Tellus. De senaste veckorna har det inte blivit några nya anteckningar i dagboken. Jag har ägnat all den tiden åt att föra över min analoga dagbok till digitalt format. Det skulle ju vara tämligen omöjligt att skicka mina slitna skrivböcker och lösblad till Tellus. Jag har velat att min dagbok skulle vara min och bara min, opåverkad och osedd av andra, under tiden jag skrev den, men nu har den tidpunkt kommit som jag såg framför mig när jag började skriva: möjligheten för alla andra att ta del av en stor mans tankar och känslor i nästan realtid. Om jag nu är en stor man - det finns skäl att tvivla. Jag hade lätt kunnat rekonstruera mina dagboksanteckningar för att passa in i bilden av en av vår tids stora hjältar, men jag har motstått frestelsen. Jag har lugnt och metodiskt matat in i min dator varje ord jag har skrivit under de här tolv åren, hur dumt det än har framstått så här i retrospektiv. Jag har skrattat, gråtit, rodnat, myst, förfärats och häpnat alltmedan jag har återupptäckt den jag var, blev och slutade att vara under de här åren. Men mest av allt har jag häpnat över hur lite jag har förändrats; hur mycket jag fortfarande är samma lilla kille som den gången jag gjorde min ansöknings-film.

När jag strax har sänt iväg min dagbok till Tellus befolkning, finns inget mer att berätta. Hur länge mitt liv kommer att gå vidare kan jag inte säga nu, men jag vet hur det kommer att se ut. Jag har mina växter att arbeta med när andan faller på, även om vi inte rodde iland med det stora växthus med välsmakande skördar vi alla hade hoppats på. Jag har laddat upp alla böcker och filmer jag någonsin har velat läsa och se, även några som garanterat inte skulle ha godkänts av ledningen, vilket är betydligt mer än jag skulle kunna konsumera ens om jag lever tills jag är 150. Ett hundratal spel har jag också på den handfull datorer jag förfogar över och skulle jag tröttna på dem kan jag lätt programmera nya. Mat finns i överflöd för minst lika lång tid och skulle något hända med luft- och vattensystemen är jag helt rätt person att laga dem. Mediciner finns för alla upptänkliga åkommor, liksom morfin och annat spännande om jag skulle vilja lämna min nuvarande renläriga linje och skulle jag drabbas av något som gör att livet inte är värt att leva längre, går den detaljen att åtgärda också. Någon gång ibland behöver jag göra en översyn av systemen som producerar energi och övervakar bostadsmodulernas täthet och kvalitet, men jag vet rätt bra vad som kan gå fel och att risken för det är liten. Trots alla tidsplaner för nya uppskjutningar, vet jag innerst inne att jag inte kan förvänta mig något mer från Tellus under min livstid. Jag bryr mig inte, för jag behöver inte Tellus mer. Jag har mitt liv här på Mars och inget som någon kan skicka mig via en aldrig så bra satellitförbindelse, kan göra det bättre. Jag skulle förvisso gärna byta hela mitt återstående liv mot en enda dag i en bar vid Las Canteras på Gran Canaria, men jag vet så väl att det inte är möjligt och har accepterat mitt öde. Dessutom skulle min försvagade kropp inte klara en timme i Jordens starka gravitation och därför ligger det större njutning i att frammana minnen av det jag har valt bort, än det skulle göra att faktiskt uppleva det. När jag sänt iväg min dagbok stänger jag av alla kommunikationsvägar till och från Tellus, även dem som det inte var meningen att jag skulle känna till. När dagboksfilen fångas upp av Mars-satelliten är det redan för sent att fråga mig vad jag menade. Jag har fullgjort mina PR-plikter mot projektet och det är inte mer än rätt att jag får min integritet tillbaka. Jag kan inte få något av värde från Tellus och då är det rimligt att jag inte heller tvingas bidra. På sätt och vis är det en svindlande tanke, en maktposition så berusande att det svartnar för ögonen. Så länge det finns en chans att jag är vid liv - och det kan det göra i många decennier - kommer alltid någon på Tellus att hålla länken till Mars öppen i en from förhoppning att höra ifrån mig. Jag, den enda människan i rymden, kanske den enda levande varelsen någon stans bortanför Jordens dragningskraft, har full kontroll på när och om ett sådant livstecken kommer fram. Jag är oberoende av allt och alla och kan inte styras eller kontrolleras av någon. Hela min existens ligger i mina egna händer och ingen, absolut ingen, annan varelse kan göra något åt det eller ens veta något om den. Jag äger det som alla människor på Tellus alltid har strävat efter, men som ingen någonsin har kunnat komma i närheten av: total och oinskränkt makt över mitt eget liv! Det känns som att jag är kejsare över hela Universum. Kanske var det den känslan jag var ute efter hela tiden...

